

yeni demokrasi

Subat 1992 Sayı: 40 Yıl: 5

Aylık Siyasi Dergi

Fiyatı: 7000 TL (KDV Dahil)

**Zulüm
Bitmez**

Biz Kovmazsak Zor İle!..

OKURLARIMIZA

Geçen sayımızda belirttiğimiz gibi, dergimiz artık dağıtım şirketleri aracılığıyla sizlere ulaşamayacak. Daha önce dergimizin dağıtımını yapan Birleşik Basın Dağıtım Şirketi, Hürriyet ve Sabah gruplarının birleşmesiyle oluşan bir şirket. Şirket "Sabah gazetesinin dağıtımını yapmaya başladığı için araçlarının yetersiz kaldığı" gerekçesiyle 60'ı aşkın yayının dağıtımını yapmama kararı aldı. Bu 60'ı aşkın yayının büyük çoğunluğunu devrimci-demokrat yayınlar oluşturmaktadır. Dağıtım sektöründe ikinci şirket olan GAMEDA ise daha bir ay önce kendisi dağıtım yapabilmek için teklif yaparken bugün kapasitesinin dolu olduğu gerekçesiyle yeni dağıtım yapmama, eski sözleşmesi olan yayınlara da astronomik rakamlar öne sürerek sözleşmelerin fesh edilmesini sağlamaya çalışıyor. Aynı zaman diliminde birbirine rakip bu iki şirketin -dağıtım tekelleri-nin aynı tavır içine girmesi ne kapasite daralmasının ne de az kâr etmenin bir sonucudur. Bu siyasi bir karardır. Bugün Hürriyet ve Sabah grubu Türkiye'de basın-yayın alanında ve düzen sınırları içerisinde rakipsizdirler. Bunu dağıtım sektöründe birlik yaparak pekiştirmişlerdir. Onların kaygısı şu veya bu burjuva yayın organına güçlenmesi, kitlelere ulaşması değildir. Onların tek kaygısı devrimci demokrat basının güçlenmesi ve kitleselleşmesidir. Bunlarla birlikte dağıtımın engellenmesi için yapılanların sadece bu dağıtım şirketlerinin inisiyatifinde değil de esas olarak devletin bu yönde onlara dikte et-

tirdiği bir kararın sonucu olduğunun da bilincindeyiz. Bugün SHP-DYP koalisyonu hükümetinin vaadettiği "demokratikleşme programı" yerini "kitle katliamlarına", infazlara, katmerli zamlara, işten çıkarmalara bırakmıştır. Bunların demokratikleşmelerinin seçim öncesi meydanlarda atılan palavralar olduğunun bilincine, kitleleri ulaştıracak olan en önemli araçlardan devrimci-demokrat gazete ve dergilerin dağıtımının yapılmayarak kitlelere ulaşmasını engellemek faşist iktidar açısından çok önemlidir. Geçmiş ANAP iktidarının gerçekleştirdiği SS Sararnameleri yerine bu tüm yöntemlerle devrimci-demokrat yayınların okurlarına ulaşması engellenirken "demokrat" görünmek isteyen iktidar da yıpranmamış olacaktır. İşte bu tür tertipler içinde olan egemenlerin oyunlarını bozmak da bizlerin, sosyalist, devrimci, demokrat, yurtsever, kısaca Yeni Demokrasi okuru olan herkesin elindedir. Devletin başından beri çok çeşitli baskı yöntemleriyle susturmaya çalıştığı sosyalist ve devrimci-demokrat yayınlar, özelden Yeni Demokrasi bugüne kadar devletle çatışarak varlıklarını devam ettirdiler. Dergimizin 30'u aşkın sayısı toplatıldı, muhabirlerimize, yöneticilerimize işkenceli gözaltılar, tutuklamalar uygulandı. Ama tüm bunlara rağmen Yeni Demokrasi yayın politikasından bir adım geri atmadan okurlarına ulaşmaya, onların yolunu aydınlatmaya çalıştı. **Bugün görev okurlarımızdadır.** Yeni Demokrasi'nin ideolojik-siyasi hattını kabul eden, etmeyen; Yeni Demokrasi'nin

yayınlanmasının gerekliliğine inanan her okurun yapması gereken, dağıtımının bundan sonra da yapılabilmesi ve hatta bir daha holdinglere gerek bırakılmayacak şekilde dönüşmesi için çaba harcamaktır. Bu çaba okurlarımızın buldukları alana ve kendi niteliklerine göre değişmektedir. Öncelikle okurlarımızın yapması gereken buldukları alandaki Yeni Demokrasi okurlarıyla bir araya gelmek ve ortak düşünmek, birlikte çözüm yöntemleri üretmek olmalıdır. Eğer bulduğumuz yerde başka bir Yeni Demokrasi okuru yoksa o zaman direkt bizimle veya bürolarımızla ilişkiye geçilmelidir. Ancak birden fazla Yeni Demokrasi okurunun bulunduğu yerlerde, okurlarımızın birincil olarak yapmaları gereken, içlerinden bir temsilci aracılığıyla ilişkiye geçmeleri ve bu sistemle ilişkinin sürdürülmesidir. Bunun yapılmadığı koşullarda okurlarımız buldukları yerlerde devrimci-demokrat veya bu tür yayınları satan gazete bayii, kitabevi, bakkal ve benzeri yerlerle konuşmalı ve derginin bu tür yerlerde bulunabilmesini sağlamalıdır. Çağımızda anlaşılamayan konularda ya da farklı özgüllükler taşıyan bölgelerdeki okurlarımızın bizimle telefon, fax veya mektupla ilişkiye geçmelerini bekliyoruz.

Tüm okurlarımızın üzerlerine düşen bu devrimci sorumluluğu yerine getireceği İnancımızla faşist diktatörlüğün bu ve benzeri oyunlarını aşarak, Yeni Demokratik Türkiye kavgasını her geçen gün daha da güçlendirebiliriz.

yeni demokrasi

UMUT YAYIMCILIK
ve Basım Sanayi Limited Şirketi
Adına Sahibi
ve Yazı İşleri Müdürü
Ertuğrul KARATAŞ

Genel Müdür
M.Ali ESER

Yönetim Yeri:
Oğul Sok. No: 16/3
Sultanahmet-İstanbul
Tel: 516 60 20 - 518 23 23
Fax: 518 23 23

BÜROLAR VE TEMSİLCİLİKLER

* Ankara

Necatibey Cad. No: 80/12
Maltepe Tel: 230 63 27

* İzmir

Kestelli Cad. Kestel İşhanı
No:307 KONAK

* AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ

* Almanya

Turiner Str. 7 5000 Köln 1

* Avustralya

77/1 Rawson St, Auburn 2144
Sydney

* Avusturya

Münzwardeingasse 5/9
1060 Wien

* Fransa

17. Rue De-L'echoier
75010 Paris

* Hollanda

Shijker Sraat 203
6828 DD Arnheim

* İsviçre

Herrengaerweg 19
4054 Bassel

* İngiltere

M.Walton
P.O. Box 2455
LONDON N.11
2. NA. U.K.

ABONE KOŞULLARI

6 aylık 42.000 TL. 30 DM-15 \$
1 yıllık 84. 000 TL. 60 DM-30 \$

Yurtiçi Hesap No:

Umut Yayımcılık

Akbank Bahçelievler İst. Şb.

Hesap No: 6720-7 DHN

Yurtdışı Hesap No:

Umut Yayımcılık

Akbank Bahçelievler İst. Şb.

Hesabı No: 6764-5

Baskı: Uygun Basım Ltd. Şti.
Dağıtım: Birleşik Basın Dağıtım

SUNUŞ

Merhabalar..

Yoğun gündemli bir sayıyla yine sizinleyiz.

Öncelikle okuyucularımızla bir sevinici paylaşmak istiyoruz. Son birbuçuk aylık sürede ülkenin bir çok yerinden, dergimize yoğun haber akışının mutluluğunu yaşıyoruz. Gönüllü muhabirlik kavramının okuyucularımızın bilincindeki biçimlenmesi olarak ele avuca sığan bu çabanın, daha dolu bir dergi olarak elinize geçtiğine siz de tanık olacaksınız. Emperyalist medyanın muntazam hükmediciliğine inat, bu çabayı sürdüren tüm okuyucularımızın coşkusunu sevince değer buluyoruz.

Bu sayımızda "BİZİM KIZIL BAYRAĞIMIZ DALGALANIYOR PERU'DA" başlıklı yazının ilk bölümünü bulacaksınız. Çağımızın emperyalizm tarafından iligine kadar sömünülen yan-sömürge ülkelerdeki hangi siyasi tehberik ve nasıl bir özveriyle devrim kavgasını biçimlendirdiğine yenilemezlik kazandırdığının örneğini "İnka Uygurluğu"nın torunları, Peru komünistlerinin mücadelesinde göreceksiniz. "Büyük Birader" tahtına oturmuş ABD Emperyalizminin, "cesaretini" kiran ve dünya halklarına ilham veren bir mücadelenin bayrakları, ANT DAĞLARI'nın doruklarına dikilmiştir artık. Yanısıra ülkemizdeki siyasi atmosfere de etki edecek uluslararası bir gelişmeye, Cezayir'deki gelişmelere ilişkin bir yazı bulacaksınız.

İç politikaya ilişkin, öncelikle "Koalisyon Hükümeti"nin endamlı duruşuyla halka bir umut olarak sunduğu yeni "Bütçe Planı"nın da emekçiler açısından salt "sunan"ı değişmiş bir ANAP soygun planı olduğu ortaya çıktı bile.

Askeri kışlatları önüne katıp süpüren çığın, bombardımanların sonucu olduğuna dair hiç bir yetkili tek bir söz etmedi. Ne katliamların, ne de onun Kürt ulusal hareketini zorlamaya çalıştığı "kismi Ödünlerin" Kürt sorununu çözmeye yetmeyeceğini "KÜRT SORUNU KISMİ TAVİZLERLE ÇÖZÜLMEZ" yazımızda okuyacaksınız.

"DEVİRİMCI TEORİ OLMADAN DEVİRİMCI PRATİK OLMAZ" başlıklı yazımız sınıf mücadelesinde demokratik istemler için verilen mücadelede yanlışlıklarımızı, eksikliklerimizi, pratiğimizi kaynak olarak inceliyor. Bu yazıda herkesin kendisinde sorgulanacak bir taraf bulacağını umuyoruz.

"İŞKENCE VE HEKİMLER" yazısında, faşizmin hizmetindeki bilim adimlerinin, bilimi işkenceci cellatlara nasıl peşkeş çektiğini okumak tüyler ürpecektir.

"Dünyadaki Siyasi Duruma Bakış"ın ikinci bölümü, "Zıtlığı Dogmatikçe Ele Almak Üzerine" dizi yazımızın ikinci ve son bölümünün yanısıra, dergiye akan onlarca haberin içinden seçerek yayınladığımız çeşitli haberler bulacaksınız.

Yeni bir sayıda buluşmak üzere.

İÇİNDEKİLER:

Başyazı.....	2
Kapak Konusu.....	4
KÜrt Ulusal Sorunu Kismi Tavizlerle ÇÖZÜlemez.....	9
Cezayirde Son Durum, İslami Hareket Ve Ülkemizdeki Son Gelişmeler.....	16
Devrimci Teori Ve Pratik.....	21
İşkence Ve Hekim.....	24
Kamu Çalışanlarının Sendikal Mücadeleler.....	28
Bizim Kızıl Bayrağımız Dalgalanıyor Peru'da.....	32
Haberler.....	37
Zıtlığı Dogmatikçe Ele Almak Üzerine.....	55
DÜnyadaki Siyasi Duruma Proleter Devrimci Bakış.....	61

Yeni Yılda Büyük Hedeflere Doğru

Alt üst oluşların yarattığı depresyonların sarsıntıları dinmeden yeni yıla girdiğimiz bu günlerde, uluslararası planda emperyalist cephe "Yeni Dünya Düzeni" maskesiyle yeni saflaşmaların zemini yaratmıştır. Yer kürenin en ücra köşesine kadar acımasızca sömürü ağını oluşturmuş cehennem zebanileri, "barış", "insan hakları", "mutlu yaşam" gibi kitlelerin ekonomik ve demokratik istemlerini de dillerinden düşürmüyorlar. "Serbest pazar ekonomisinin" iksiri üzerinde dizilen methiyeler, isterik bir biçimde bütün karargahlarca sürdürülen "Sosyalizm öldü" kampanyasıyla birlikte yürütülmek isteniyor. "Yıllardır sosyalizm cenderesinde ezilmiş" insanlara yapılmak istenen "yardım"lar boyalı basını manşetlerinde inmiyor.

Ülkemiz özgülünde de benzeri gelişmeler yaşanıyor. Yılladır faşist terör ve ekonomik soygunla halkımıza hayatı zehir edenler, mücadelenin artan boyutları karşısında tezgahladıkları "serbest seçim" ile yeni saldırıların peşindedir. Kitlelere sunulan alternatiflerin dışında hiç bir oluşuma müsamaha göstermeyeceklerini daha başından ilan ederek, Kürt ulusu başta olmak üzere, devrimci demokrat kesimlere azgınca yönel-

mişlerdir. "Aslan sosyal-demokratlar" ve "kurtarıcı baba"nın seçim sonrası "şefkat" gösterileri açıktan savaş ilanına dönüştürüldü. İstanbul'da İçişleri Bakanı, Jandarma Genel Komutanı, İstanbul Valisi ve emniyet müdürünün "aşayış toplantısında" Kürdistan'da açıktan savaş ilanı çıkmıştır. Genelkurmay Başkanının " olağanüstü hal yetmezse, sıkıyönetim, o da yetmezse savaş" çığıkları, burjuva basınının manşetlerinde "isyan alarmı" adıyla kitlelere yutturulmak istendi. Kontr-gerilla timlerinin ilerici kesimleri hedefliyen katliamları da buna eklendiğinde, gelecek günler çok sıcak geçecek.

Kürdistan'daki ulusal başkaldırı ve gelişen devrimci durum, egemen güçler arasındaki çelişkiyi kızıştıracaktır. Silahlı mücadele ve reformizm ikilemi siyasal tartışmaların odak noktasını oluşturacaktır. Bu, gerek, Kürdistan'daki ulusal mücadeleye alternatif gösterilecek bir "Kürt Partisi" için geçerli ve gerekse de, Türkiye devrimci hareketi açısından geçerli bir politik alternatif olarak sunulacaktır. Mevcut legal örgütlülükler de bu gelişmeler ışığında yeniden yapılanmaya zorlanacaktır. 'Sivri' uları törpülenmiş ve herkes için kabul edilir bir

yapılanma gelecek günlerin siyasal platformunda boy gösterecektir.

Sosyal siyasal savaşımında öncü örgüt, tarihsel görevlerinin bilincinde hareket ederek kendisine yüklenen misyonun bilincindedir. 4. Sosyalist Forumun yeni mesajlarla dolu içeriği ve yaşanan acı olaylardan ortaya çıkmış birikimler, doğruluğu tartışılmaz birer rehberdirler. önemli olan bunu sınıf mücadelesinin emrine sunabilme becerisi ve uzak görüşlülüğüdür. Günlük politik saptama-

yaratılmamalıdır. Her olay ve kuram objektif merceklere geçirilerek sunulmalıdır. Öncü örgüt, elbette, sınıf mücadelesi içinde, kişi ya da toplumun zamanlar birikiminin tortularından bir anda, bir ceylan sıçrayışıyla sınırlanmayacağını bilmektedir. Uzun, süreli hedefler ve günlük taktik saptayimler bu gerçeğin ışığında ele alınacaktır. Yolumuzu görkemli bir ışık aydınlatıyor. O da, sosyal-pratikte doğruluğu her geçen gün kanıtlanan ML-MZD bilimidir.

Yıllardır faşist terör ve ekonomik soygunla halkımıza hayatı zehir edenler, mücadelenin artan boyutları karşısında tezgahladıkları "serbest seçim" ile yeni saldırıların peşindeler. Kitlelere sunulan alternatiflerin dışında hiç bir oluşuma müsamaha göstermeyeceklerini daha başından ilan ederek, Kürt ulusu başta olmak üzere, devrimci demokrat kesimlere azgınca saldırmışlardır. "Şefkat" savaş ilanına dönüştürülmüştür.

yımlarla yetinmeyip, hem bugünü ve hem yarını kurtarabilecek yaratıcılığı eylem çizgisine bağlı kularak geliştirmektir. İçinden geçtiğimiz sürecin artılarını ve eksilerini çok iyi görebilmenin en iyi yolu da budur.

Ancak, yazılarda ve kuramsal bulgularda, toplumsal ve bireysel değişimlerin bugünden yarına hemen oluşuvereceği, izlenimi de

Madalyonun öteki yüzünü ise, devrimci mücadelenin gereklerini yerine getirmedeki kararlılık oluşturur. öncünün gösterdiği hedeflere yönelen kişi ve kurumlar onun olurladığı kuralların dışına taşmadan kendilerini sorguluyabilme alışkanlığına sahip olmalıdırlar. Doğrunun-yanlışın, iyinin-kötünün ayrışımında anahtar görevi budur. bilginin, kuramın ışığından uzaklaşmaksızın yeni yılda büyük hedefler doğrultusunda seferber olunacaksa, herkes kendisinden bekleneni vermek zorundadır. çünkü, kollektif çalışma ve inisiyatif olmadan devrim mücadelesi zaferle noktalanmaz. Görevin küçüğüne, büyüğüne bakmaksızın atılımda yer almak bugün için çok daha önemlidir. Lafazanlıkla, işi kurtarmayla, adam sendecilikle "iş götürme"nin yarını yakalamadığı gibi, bugünü de kurtarması mümkün değildir. Şehitlerin kanları üzerinde yeşeren öncünün, ihtilalci ruhuna sadık birer nefer olmak isteniyorsa, bugün erken, yarın geç demeden mücadelenin enginliğine atılmalıdır.

Bütçe Planlaması

Halka Yeni Zamlar ve İşsizlikten Başka Bir Şey Getirmiyor!

20 Ekim 1991 Erken Genel Seçim sonucuyla ortaya çıkan DYP-SHP Koalisyon Hükümeti ekonomik politikasını da açıkladı.

Seçim meydanlarındaki kandırıcı vaatlerini, hükümet olduktan sonra da sürdüren DYP-SHP Koalisyonu şaşahalı propagandalarla "gelir dağılımını düzeltecek", "enflasyonu düşürecek", "büyük rahatlama sağlayacak" demesine rağmen açıklanan yıllık bütçeleri halkın lehine yeni bir şey getirmiyor. Vaadleri havada kaldı. Bütçe açıklamasının halka somut bir şey getirmemesinin kitlelerce görülmesi üzerine hükümetin başı Demirel, bilinen kıvrıma alışkanlığıyla "bütçeyi biz yapmadık, giden hükümetin harcamaları üzerine kuruldu, önümüze öyle çıktı" dedi. Benzeri açıklamayı, Tansu ÇİLLER, Maliye ve Gümrük Bakanı Sümer ORAL'da "1992 bütçesi 1991 yılı üzerine inşa edilmektedir" diyordu. Söylemeye dillerinin varamadıkları şey ana hatlarıyla ANAP'ın ruhunu sürdüren bir bütçe planlamasının yapılmasıydı.

İzlenen ekonomik politika ve bütçe planlamasına yön

veren IMF ve Dünya Bankası olduğunu sanırız açıklamaya gerek yok. Bu, açığın zamlarla halktan çıkarılacağı anlamına geliyor. Bütçe açıklanmadan aylar önce her iki emperyalist kuruluşun yoğun görüşme trafiği olmuştu. Onların onayıyla hükümetin sarışın dilberisi Devlet bakanı Tansu ÇİLLER, iki aylık çalışma sonucu "istikrar ve tasarruf" bütçesini ortaya çıkardı.

1991 bütçesine göre yüzde 60.7 oranında artışla 207.8 Trilyon olarak açıklandı. 207 Trilyonluk bütçesinin 83 Trilyonu personel harcamalarına, 20 Trilyon 494 milyarı diğer cari harcamalara, 77 Trilyon 390 milyar transfer harcamaları, 27 trilyon yatırım harcamalarını oluşturuyor. 32 trilyon da açık vereceği hesaplanıyor. Ulusal gelir, yani GSMH cari fiyatlarla 729.4

trilyon olarak hedefleniyor. İhracat 15.8 milyar dolar, ithalat 23.3 milyar dolar olarak hesaplanıyor. Yani ödemeler dengesinde 7.5 milyar dolar civarında açık olacağı söyleniyor ki bu rakamı da aşacağı açıktır.

50 milyar dolardan fazla borcu bulanan devlet, her yıl 7-10 milyar dolar dış borç ödemek zorunda. Bunu TL'ye dökmün kabarık trilyonları göreceğiz. Sadece bunların faizlerine bütçede bu yıl 42 trilyon ayrılmış. Yaklaşık bir o kadar da iç ve dış faiz ödentileri olduğu yazılıyor. Yani her yüz liranın otuz lirası borç faizi ödemesine gidecektir. Bu bütçenin yaklaşık üçte biridir. Sahip oldukları ve ortağı oldukları sanayi kuruluşlarındaki yüksek karların ayrıca akışını da varın siz hesaplayın.

1991 yılında bütçe açığı 26 Trilyon 819 milyar olarak gerçekleşmiş 1992 yılında 32 trilyon olacakmış. Yaklaşık yüzde 25 fazla. Bu açığın zamlarla halktan çıkarılacağı anlamına geliyor.

Sürekli düşük gösterilmesine rağmen, birbirini tutmayan istatistiklere göre, 1991 yılında enflasyon yüzde 60 oranında ger-

SICAK ILGI ABD Başkanı George Bush, "Türk Başbakanı'nı burada görmek benim için bir şeref ve ayrıcalıktır. Seçimlerdeki zaferini imrenerek seyrettim. Onu bu konuda tebrik ettim. Ona saygı duyuyorum, kendisine tüm dikkatimi ve aynınız desteğimi vereceğim" dedi

Son iki ay

- **Ebdülsamet Çetin:** Diyarbakır'da Eğitim Fakültesi öğrencisi Çetin, 12 Ocak 1992'de evinin önünde öldürüldü.
- **Adil Bayık:** Nusaybin Tapu Sicil Müdürü Bayık, 13 Ocak 1992'de evine giderken öldürüldü.
- **Abdurrahman Sögüt:** Nusaybin HEP yöneticisi Sögüt, 18 Ocak 1992'de öldürüldü.
- **Harbi Arman:** Malazgirt HEP üyesi Arman'ın cesedi 21 Ocak 1992'de Devegeçidi yakınlarında bir köprü altında bulundu.
- **Murat Özsat:** Diyarbakır'da Dicle Üniversitesi öğrencisi Özsat'ın cesedi kaybolduktan bir süre sonra yanmış olarak bulundu.
- **İ.Hakkı Kocakaya:** Cesedi gözaltına alındıktan dört gün sonra Diyarbakır - Siverek karayolu üzerinde bulundu.
- **Ağat Akibe - İbrahim Demir:** İdil'in Çukurlu köyü karakoluna giden Akibe ve Demir'in cesetleri 13.12.1992'de köy yolu üzerinde bulundu.
- **Hayrettin Çetin:** Nusaybin'deki evinden gece zorla alınan Çetin, 18.12.1992 tarihinde öldürüldü.
- **Abdullah Arcık:** Nusaybin'de 22 Ocak 1992 tarihinde meydana gelen otomatik silahlarla tarama olayında öldü.

çekleşmiş, 1992 yılında ise yüzde 42 hedefleniyor. 1991 yılında halk yüzde 60 oranında soyulmasına rağmen, 26 trilyon bütçe açığı veriliyorsa, bu yıl bütçe açığını 32 trilyon değil 50 trilyonun üzerinde gerçekleştireceği ve enflasyonun da yüzde 42'lerde değil, yüzde 60'ları aşacağı şimdiden bellidir. Daha şimdiden yüzde 30-35 oranında enflasyon gerçekleştirildi. Bu bütçe açıklarını kapatmak için yoğun zamlara girişecekleri şimdiden bellidir ve bunu gizlemiyorlardı. Zamu yapan işverenlerdir; holdinglerdir kitlelerin tepkilerini hesaba katarak, ölçülü konuşmalarına rağmen Sabancı yüzde 60, eczacıbaşı yüzde 60, Sönmez

yüzde 60, Şişecam yüzde 70 oranında gerçekleştireceğini belirtiyorlar. İşverenlerin de itirafına göre demek ki halkın satın alma gücü bu yılda büyük çapta düşecektir. Tahmin edilen zam oranları ise kat kat aşılacaktır.

Milli gelirin yüzde 57.69'nu kapitalistler alıyor. Yüzde 13.27'sini gayri menkul gelirleri olanlar, yüzde 2.04'ü ise menkul kıymet gelirleri olanlara, ücretlilere kalıyor. Maaş ve ücretlilerin milli gelirden bu paylarına karşı verdiği vergi yüzde 70.8'dir. Bu kesimden alınan vergi ceplerine girmeden direkt maaşlarından kesilir. Bu, korkunç bir rakamdır. Buna karşın sermaye sınıfı yüzde 29.2 oranında vergi ver-

miş oluyor. Hükümet yıllardır gelir dağılımını düzeltmekten sözetmesine karşın durum gittikçe ezilenler aleyhine daha kötüleşiyor.

Sermaye sınıfı çok az vergi vermekle kalmıyor, vergi sistemi, şirketlere 20'den fazla konuda vergi muafiyeti ya da bağışıklığı getiriyor. Yabancı sermayeli kuruluşların yurt dışındaki faaliyetleri ile ilgili vergi muafiyetlerini ve vakıflara tanınan kolaylıkları bir tarafa bırakalım, onlarca kolaylıktan iki tanesini burada örnek gösterelim: Bir anonim şirket, hisselerinin bir kısmını halka açmak ister ve borsada satarsa sağladığı kazancı da sermayesine eklerse, bunun için vergi ödemi-

yor. Holdingler bunun için küçük hisseleri halka açıyor ve hem böylece vergi vermekten kurtuluyor, hem de atıl durumdaki halkın küçük tasarruflarını büyük sermayenin denetimine çekip aktif duruma getirmiş oluyorlar. Bir diğer örnekte; okul, kreş, spor tesisi ile en az 50 yataklı (kalkınmaya öncelikle yörelerde 35 yataklı) hastahane ve huzurevi yaptıranlar beş yıl hiç vergi vermiyorlar...

Bütçede 27 trilyon yatırımlara ayrılıyor. Koç'un bu yılki 38 Trilyonluk cirosu kadar bile yok. Bunun büyük çoğunluğu da kapitalistlere teşvik primi vs. olarak akacaktır. Yeni fabrika ve iş sahalarına ciddi bir kaynak yine akmamış olacak ve aç bırakılan milyonlarca işsiz iş ihtiyacı sağlanmamış olacaktır.

Büyüme hızı yüzde 5.5 olarak hesaplanmaktadır. Ama her yıl ortalama bu düzeyde tasarlanmasına rağmen gerçekleşme oranı düşük kalmaktadır. Tarım ve sanayide 80 sonrası önemli bir gelişme olmamıştır. Esas gelişme, hizmet sektöründe gözlenmiştir. Bu bütçeyle sanayileşmede bir gelişme olmayacaktır. Sanayide kapasite kullanımı yüzde 10 arttırılacağı hedefleniyor. Üretici güçleri daha sıkı çalıştırarak bunu yapabilirler ve kapitalist karlarını katlayabilirler. Ama sanayileşme yine sağlanamıyor, ciddi bir istihdamın yaratılması hedeflenemiyor, tersine hükümet programı KİT'lerde özelleştirmeye gitmeyi ve teşvik etmeyi amaçlıyor. Bir çok KİT'de

işçi çıkarmayı planlıyor.

Hükümet, programı açıklamadan önce 5 Ocak'ta Dünya Bankası Heyeti Hükümetin ekonomik kurmaylarıyla tasarlanan program üzerine Ankara'da tartışmalar sürdürdü. Arjantin'de uygulanan ekonomik programa benzer bir program uygulamayacaklarını açıkladılar. Buna "Arjantin mucizesi" denildi. Ama, basında Arjantin ekonomik programının yoğun işsizliğe yol açtığı, "KİT"leri tasfiye yöneldiği, sendikalar üzerinde dolaplar çevirdiği teşhir edilince; hükümet, daha işin başında tepki toplamak, eleştirilerle kendi yıpranmalarını önlemek kaygısıyla bu kaşarlanmış ekonomik madde "Arjantin mucizesi" demekten vazgeçtiler. Ama içerik olarak DYP,SHP koalisyon programı esasta aynı şeyleri hedefliyor.

Koalisyon hükümetinin "herkese iş, herkese aş, karnı tok, sırtı pek bir Türkiye" vs. gibi demogojiye başvurmalarına rağmen ortak programları işten atmaları hedefliyor. Bunu açık veya sinsi yollarla yapacakları gözleniyor. Sözde vaatler yerine getirilmediği gibi (örneğin: iş güvencesi vs.) işverenleri kızdıracak yasal düzenlemeleri çıkarmaya bir türlü elleri varmıyor.

Örneğin işverenlere karşın, işten atılmaları önleyecek dü-

zenlemeler yapılırsa bile, işçiler bu kez de yargı denetiminde işten atılacaktır ve yine de özde bir şey değişmiş olmayacaktır.

KİT'lerden kimi kuruluş zararda diye kapatılacak ve işçiler kapı dışarı edilerek işsizler ordusuna katılacaktır. Zonguldak Maden Ocağı bunlardan sadece biri, geçmiş hükümet ve ÖZAL kapatacağı, işçiler ve kamuoyunun yoğun direnişi ve tepkisi sonucu ertelenmişti. Koalisyon Hükümetinin bunu gerçekleştirmeyeceğinin garantisi yok. Zonguldak ve bir çok kuruluşu kapatmaya yöneleceklerdir. Belediye-lerin kimi işçi çıkarmaya başladı, İzmir Belediyesi gibi. Bu işçiler bir aya yakındır yollara dökülmüş, Ankara'ya yürüyüş yapıyor.

Bir başka yol da iyi kârda olan KİT'lerin aşamalı olarak özel sektöre devredilmesi. Likitgaza bağlı İpragaz'daki devletin yüzde 51'lik hissesi Fransızlara 350 milyara satıldı. İl çimento fabrikasının satış görüşmesi sırada. Yüzlerce devlet kuruluşu satışa çıkarıldı. Özel sektör de kısa süre sonra işçi çıkarmaya başlayacaktır.

Bir diğer yol da; Arjantin'de olduğu gibi çekici gelebilecek tazminat verilerek işten çıkarılmaları gidilmesidir. Erken emeklilik yasası

çıkarak kadınların 20, erkeklerin 25 yıl çalıştıktan sonra emekli edilmesini sağlamak olacaktır. Böylece onların yerine yeni işçi alınmayarak, işçi azaltılmaya gidilecektir.

Sonuç olarak; neresinden bakılırsa bakılsın, Demirel ve "Aslan sosyal demokratlar" koalisyon hükümetinin ekonomik programı ve bütçesi halkımızın gelir düzeyini yükseltmiyor, refahı getirmiyor, aksine; zam ve işsizliği hayatı halk için eziyete dönüştürüyor. Halkımızın buna karşı mücadele bayrağını yokseltmekten başka yolu yoktur.

Egemen sınıflar ve yeni sözcüsü DYP-SHP Koalisyonu, "insan haklarına saygı", "demokratikleşme", "devlet ve hükümeti şeffaflaştırma", "halka huzur, güven ve şefkat gösterme" demogojisine büyük ağırlık vererek, devlet terörünü devam ettirmekle kalmıyor, bu demogojiler eşliğinde daha da yoğunlaştırıyor.

Türkiye Kürdistan'ında Lice ve Kulp'ta olduğu gibi kitle gösterilerini tarayarak onlarca insanı katletme, her gün bir kaç insanın evinden, işinden, okulundan veya yoldan alınarak "kayıp" edilmesi, kurşuna dizilerek bir yerlere atılması devam ediyor. Bir tarafta da Cudi Dağı, Kutu De-

7 KASIM 1982

Anayasa kabul edildi. Demirel ile birlikte tüm liderlere 10 yıl siyaset yasagi getirildi.

re'si ve bazı köyler sık sık bombalanıyor. Yüzlerce ölü olduğu söylenerek toplu katliamlar için kitlelerin nabzı yoklanıyor, kitleler toplu katliamlara alıştırılıyor.

Diğer taraftan başta İstanbul olmak üzere, büyük şehirlerde devlet terörü arttırıldı. Her gün yollar, sokaklar ve semt aramaları bir yana, bir çok devrimci kaçırıldı, kaybe-

boğmak olduğu açıktır.

Devlet ve Koalisyon hükümeti estirdiği terörü meşrulaştırmak için çeşitli provakasyonları (Hürriyet gazetesi kurucusu Sedat SIMA-VI'nin anmasında mezarına bomba konulması, Hürriyet BÜrosunun bombalanması vs.) tertipliyor ve bahaneler arıyor. Çeşitli milliyetlerden halkımızın birbirine güven-

geri kitleleri etkileyeceklerdir. Saldırılarına zemin hazırlayacaklardır ve "meşruluk" kazanmaya çalışacaklardır. Semtinde, işyerinde, fabrikada, okulunda vs. Kürtlere güvensizlik besleyip, saldırılara zemin hazırlayacaklardır. Böylece milliyetçilik ve şovenizmle halkımız Kürt, Türk vs. birbirine düşürülmeye, yabancılaştırılmaya, parçalanmaya çalışılacak, sermaye sınıfının sınıf egemenliğine karşı mücadele değil de, birbirine karşı mücadeleye çekilmeye yardımcı olunacaktır. PKK bu tür yanlış eylemlere son vermelidir. Egemen sınıfların, bu tür eylemleri halkımıza karşı kullanmasına ortam hazırlanmamalıdır...

Proletarya Partisi ve bütün devrimciler, Koalisyon hükümetinin yukarıda belirttiğimiz demogojilerini açığa çıkarıp teşhir etmeye ağırlık vermeli, resmi ve sivil faşist saldırıları teşhir etmeli, toplu katliam yapma provalarını ve estirilen devlet terörünü kitle hareketleriyle ve çeşitli yollarla PROTESTO ETMELİ, kamuoyunu duyarlı kılmalıdır. Düşmanın resmi ve sivil örgütlerinin yoğunlaşan saldırı ve saldırı hazırlıklarına karşı bütün devrimci-demokratlar, duyarlı olmalı, Proletarya Partisi önderliğinde ve devrimci demokratik kuruluşlar çevresinde sıkı örgütlenip mücadeleye atılmalıdır...

7 KASIM 1991

Cumhurbaşkanı Özal, Demirel'e hükümeti kurma görevi verdi.

dildi. Evlerde ve sokak ortalarında infazlar artarak devam ediyor. "Paralı Ordu" adı altında kontr-gerillayı yasallaştırıyorlar. "Kemalist asker ve polisler grubu" (kısa adıyla KAP diye bir örgüt MİT tarafından cinayetler işlemek üzere ortaya atıldı. Kürdistan'da Hizbullah örgütü adıyla cinayetler işlenirken, büyük şehirlerde de özellikle üniversitelerde "müslüman gençlik-devrimci gruplar" arasındaki sürtüşmeler körtükleniyor.

Türkes 12 Eylül öncesi olduğu gibi 40'ar kişi halinde üçer aylık komando eğitimlerini resmen başlattı. Özal ve Türkes (Ecevit'te benzer ifadelerle) resmen savaş çağrısında bulundu. ANAP başkanı Mesut YILMAZ'ın danışmanı ve eski MHP yöneticilerinden Yaşar OKUYAN Kürt Hareketine karşı "Türk Birliği" oluşturma hazırlıklarının sürdüğünü açıkladı. Bütün bu çalışmaların ortak hedefinin Türkiye'de ve Kürdistan'da gelişen halk muhalefetini

sizlik duymasını sağlamak için kürtlere karşı yoğun bir ırkçı propaganda ve kışkırtmaya girişiliyor. PKK'nın milliyetçiliğini; bakırköy ve Kapalıçarşı'daki üç yanlış eylemini de propaganda malzemesi olarak kullanıyor. Değindiğimiz bu eylemler kitlelere zarar verdiği için amacı da, hedefide yanlıştır. Daha kötüsü, düşmanın bu eylemler nezdinde Kürt Ulusuna karşı, Türk ve diğer milliyetlerdeki halkın geri kesimlerini birbirine kışkırtmasına malzeme vermektedir. Yani, "artık PKK ve kürtler sadece devleti ve onun koruyucu gücü asker-polisi hedeflemiyor, sizi hedefliyor, sizler sessiz durdukça daha çoklarınızı katledecekler, sessiz durmayın, bize destek olun, sizler de bulduğunuz yerlerde Kürtlere karşı birleşin, onlara saldırın, artık dış tehlike yok, tehlike Kürtlerden geliyor vs." gibi ırkçı-şovenist-faşist propagandalara ağırlık vererek

KÜRT SORUNU KISMİ TAVİZLERLE ÇÖZÜLEMEZ

Çetin ORAL

Egemen sınıflar, var oldukları gündən beri, yani TC'nin kuruluşundan bu yana Kürt sorununu baskıcı ve katliamcı bir politika ile çözüme yolunu seçtiler. Osmanlı'da aynı politikayı izliyordu. Ataları Osmanlı'lardan devraldıkları barbarlığı günümüze kadar devam ettire geldiler. "Kurtuluş Savaşı" sırasında Kürtlere karşı Kemalistler iki yüzlü bir politika izlediler. Önce onların ulusal haklarını tanıyacaklarını bildirdiler. Böylece savaş içinde Kürtlerin ayrılmasını önlediler. Ancak, TC. kurulur kurulmaz ve Kemalistler hakimiyeti tam olarak sağlayınca, Kürtlerin ulusal istemleri ayaklar altına alındı. TC'nin iki yüzlü politikasının anlaşılmasından sonra peş peşe patlayan Kürt isyanları kanlı bir şekilde bastırıldı. Bu isyanlarda onbinlerce Kürt kıydan geçirildi. Özellikle Şeyh Said ve Dersim isyanlarında yüzbinlerce Kürt katledildi. O gündən bu yana da Kemalist katliamcı politika katı bir şekilde sürdürüle geldi.

Kemalizm; Kürt insanı için, katliam ve baskı demektir. Türkiye'de tüm emekçilere yapılan baskı Kürdistan'da daha bir katı ve kitle katliamları, sürgün, seri idamlar şeklinde uygulanıyordu. Bazı burjuva aydınlarımızın ve kimi küçük burjuva solcularımız

için "ilerici" ve "demokratik" olan Kemalizm, aslında faşizmin ta kendisi idi. Hitler ve Musolini faşizminin Türkiye uyarlamasından başka bir şey değildi. Diğer uygulamalar bir yana, Kürtlere karşı uygulanan katliamlar ve soykırım politikası bile, Kemalist politikanın faşizmin ta kendisi olduğunu göstermeye yeter. Kemalizme "ilerici" diyenler, onun baskılarına ortak olmaktan başka bir şey yapmadılar. Bir yerde destek verdiler.

Kemalist politikanın, iğrençliğini ve halk düşmanı olduğunu, İBRAHİM KAYPAKKAYA daha 1970'lerin başında ortaya koydu ve faşizmin ta kendisi olduğunu vurguladı. SP gibi reformist akımlarda Kemalizm hayranlığı hala sürüyor. Onun faşist politikasını destekliyorlar. Öbür yandan da TC'nin bugünkü Kürt politikasını utanmadan eleştiriyorlar. Bir taraftan Kemalizmin Kürt politikasını destekleyecekmiş, öbür yandan da bugünkü TC'nin Kürt politikasını kınayacakmış. Olmaz böyle iki yüzlülük! Bugünkü TC hükümetlerinin politikası Kemalist politikanın aynısıdır. Hatta son zamanlarda Kemalist politikanın katılığından kısmen gerileme vardır. Kemalizm'den düne kadar Kürt sözcüğü yasak iken bugün serbest.

Egemen sınıflar Kemalist dönemde Kürtlere yönelik uygula-

dıkları katı tutumdan bütünüyle vazgeçemediler. O politika bugün aynen devam ediyor, bir kaç istisna ve gerileme hariç. Bu istisnalar, Kürtlerin varlığını tanımadır. Kürtlerin varlığı tanınmaya başladı, ancak, Kürt ulusal kimliği tanınmış değildir. Çünkü, ulusal kimliğin tanınması demek; o ulusun özgürce kendi kaderini tayin etmesini tanımak demektir. Aksine, egemenler Kürt ulusal mücadelesinin zorlaması sonucu Türkiye'deki Kürt varlığını kabul ettiler. Bu büyük bir geri adımdır. Çünkü bugüne kadar Türkiye Kürdistan'ındaki Kürtler "dağ Türkleri" olarak egemenlerce adlandırılıyor. Kürt varlığına şiddetle karşı çıkıyor, bunu savunanlar ise en acımasız bir şekilde cezalandırılıyordu.

Kürt varlığını tanıma bile dil ucuyla bir tanımadır. Hala içtenlikle bunu kabul etmiş değillerdir. Burjuva ahırı parlamentoda kendilerinin Kürt olduğunu açıklayanlar tekme tokatla kürsüden indiriliyor, tehdit ediliyor ve konuşulmuyor. Bu nasıl bir tanıma ki? Kürt ulusu kendi ulusal haklarını kazanmak için direniyor. Egemen sınıflar da o hakları vermemek için direniyor. Elbette bu savaşta kazanan ezen değil, ezilen ulus olacaktır. Bu tarihi bir zorunluluktur. Hiçbir zorbanın zorbalığı yanına kal kalmamış, bundan sonra da kal mayacaktır.

Baba ile Ton-ton yanyana. Daha birkaç ay öncesi kanlı bıçaklı-sı egemen sınıfların çıkarları için elele.

DEMİREL-İNÖNÜ HÜKÜMETİ VE KÜRT SORUNU

Egemen sınıflar 70 yıldır katliamcı ve baskıcı Kürt politikalarını aynen devam ettiriyor. Bu politikanın kısa zamanda değişmek pek olası olmadığı gibi, Kürt ulusal mücadelesinin ya da Türkiye'de yaşayan bütün emekçilerin bu kanlı politikaya karşı ortak mücadelesi olmadan, egemen sınıfları bu politikalarını değiştirmesi düşülemez. Son zamanlarda görülen kısmen gerileme ise, egemen sınıfların isteyerek attıkları geri bir adım değil, Kürt ulusal mücadelesinin dayatması sonucu olmuştur. Bundan sonra olacak olan gerilemelerde, yine, bu dayatmaların sonucu olabilir. Ya da Komünist gerilla mücadelesinin gelişmesi sonucu egemen sınıflara geri adım arttırabilir. Egemen sınıfların her geri adımı kanlı savaşlar sonucu olmuş, bundan sonra da olası gerilemeler kanlı ve keskin savaşlar sonucu olacaktır. Barışçıl yollarla egemen sınıflara bu konuda geri adım arttırmak ha-

yal ürünüdür. Sadece bu konuda değil, bütün demokratik gelişimlerde egemen sınıflara barışçıl yollarla geri adım arttırmak pek olası değil. Sendikal haklar bile yıllarca süren zorlu

mücadeleler sonucu elde edilmiş, üstelik hala bir sürü kısıtlamalar ve yasaklamalar mevcuttur. Kürt sorunu da demokratik bir sorundur. Bu konuda gerçekten demokratik bir adım atılmadıkça, diğer konularda demokrasinin gelişmesi kandırma ve palavradır. "Demokratikleşme" palavrasıyla ortaya çıkan Demirel-İnönü Hükümeti'nin bu konudaki palavrasının ne denli gerçekleşeceğini, daha doğrusu gerçekleşmeyeceğini kısa bir süre sonra daha iyi göreceğiz.

Demirel-İnönü Hükümeti Kürt konusu da dahil bütün alanlarda "demokratikleşme" ve "şeffaflaşma" sloganıyla ortaya çıktık. Çünkü toplumun ezilen kesimlerinin istemleriydi bu. Demirel hükümeti de buna sahip çıkar gözükersen, toplumun desteğini elde tutma yoluna gitti. Özellikle Kürt sorunu Türk devletini acze düşüren, ekonomik, siyasi ve askeri olarak zorlayan, içte olsun dışta olsun zor durumda bırakan bir sorun olarak geldi ve bu gün daha bir canlılık kazanarak egemen sınıfların baş sorunu olmayı korudu. Kürt ulusu kendi kaderini özgürce tayin edene kadar bu sorun hiçbir

zaman gündemden inmeyecektir. Bazen gerilese bile gündemdeki yerini koruyacaktır.

Demirel-İnönü burjuva hükümeti, "demokratikleşme" adı altında Kürt sorununu ne denli, nereye kadar çözecektir? Çözemeyecektir. Egemen sınıfların hükümeti, kürtçeyi serbest bırakarak, Kürdistan'a ekonomik destek vererek Kürt halkının PKK'ya verdiği desteği kesmeye, askeri güç ile de PKK'nın silahlı mücadelesini bastırmayı hedefliyor. Bunları yapabilecek mi? Hayır! Çünkü, Kürdistan'a yeni ekonomik yatırımları yapamacağı gibi, Kürt ulusunun istemlerini de karşılamaya yanaşmayacak, tam tersi bu istemleri katliamlarla ve baskılarla sindirmeye çalışacaktır. Yeni olarak gündeme sokulan "paralı asker" yasası, baskıların daha da artacağını, kurulan profesyonel katiller ordusuyla halka yönelik baskıların daha da artacağını işaretini vermektedir. Ekonomik yatırımlar yeni bütçede ortaya konular tirilyonlarla oraya gitmeyecek. Halkın refahı düzelmeyip, daha da gerileyecektir. Öte yandan Kürt ulusunun tüm hakları verilmeden "demokratikleşme" de gerçekleşmeyecektir. Demokratikleşmenin temel olgusu ulusun kendi kaderini özgürce tayin etmekten geçer. Buna egemen sınıflar yanaşmadığı gibi, Kürt ulusunun bu hakkını zorla gasp etmeye, bu hakkı vermemek için her türlü silahı kullanmaya kararlı gözükyorlar. Türk egemen sınıfların faşist hükümetinden baskıdan başka bir yol da beklemek abesle iştigaldir.

Yeni burjuva-feodal hükümet şeffaflaşmayı sağlayacak mı? Kürdistan'daki baskıları kaldıracak mı? Olağanüstü Halk düzenini kaldıracak mı? Özel savaş uygulamasına son mu verecek?

Koruculuk sistemini kaldıracak mı? Yeni kurulacak paralı çapulcu katiller ordusunu Kürdistan için kurmuyor mu? Kitle katliamlarına son verecek mi? Kontrollerinin faaliyetini durduracak mı? Kürtçeyi serbest bırakıp Kürtçe okulların açılmasını sağlayacak mı? Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin etmesini tanıyacak mı? Kürtlere uygulanan sürgün yasasını kaldıracak mı? Her Türk köyüne bir karakol, Kürdistan dağlarının her tepesine askeri bir garnizon kurmaktan vaz mı geçecek? Vs. vs. Bunlar gerçekleşmeden ne "demokratikleşme" olabilir ne de "şeffaflaşma" sağlanmış olur.

Demirel-Inönü Hükümeti'nin Kürt ulusuna vereceği tek şey; daha koyu bir baskı, daha katilamcı bir politikadır. Onların Kürt ulusuna yeni olarak vereceği; paralı katiller ordusundan başka bir şey olmaacaktır. Önce bunu saptamak ve yerli yerine oturtmak gerekiyor. Türk devletin ekonomik ve siyasi durumu ortadadır. Emperyalizmin 'barış' kandırmacası ve "yeni dünya düzeni" altında yapmak istediği ortadadır. Böyle bir konjunktürde egemen sınıflardan "demokratikleşme" beklemek saflık ve Türkiye'nin çeşitli uluslardan halklarını arkadan hançerlemek olur.

Egemen sınıflar, Kürt varlığını kabul ederken, bunun özerkliğe varmasını istemiyorlar. Sadece parlamento içinde varlıklarını kabulden yanalar. Bu konuda da oldukça zorlanıyorlar. Türk milliyetçiliği o denli geliştirilmiş ki, Türkes'in katiller takımı başta olmak üzere hükümet dahil diğer burjuva-feodal partilerin parlamenterleri bile parlamento kürsüsünden Kürt kimliğinin açıklanmasını yumruklarla karşıyorlar. Çünkü,

HEP'in varlığı bile onları oldukça rahatsız ediyor. Ama, PKK'nın silahlı hareketine karşı, egemen sınıflarla kısmen uzlaşan ve Türk devleti içinde kalmaya yanaşan bir Kürt siyasi yapısından yanalar.

Şimdilik Kürtlere dayatılan olgu: Misak-i Milli sınırlarını tanımak, Türk devletini bölmek, PKK gibi silahlı Kürt hareketlerini desteklememek ve onlara karşı çıkmak ve Türk parlamentosu içinde birlikte yaşamak kaydıyla Kürt partilerini serbest bırakmadan yanalar. Bu politika-ya ayak uyduranlar var. HEP içinde kümülenen bir bölüm Kürt aydını ve burjuvası hükümetin bu politikasını destekliyorlar. Yine daha önce HEP içinde olupta şimdi SHP içinde yer alan çoğunluk Kürt parlamenterleri de hükümetin bu politikasını destekliyorlar, ancak, diğer yandan Kürt halkının tepkisinden korkarak PKK'nın da silahlı mücadelesine sert bir şekilde karşı çıkamıyorlar. Çünkü, onlar bugün Kürt olduklarını söyleyebiliyorlarsa PKK'nın haklı ve meşru ulusal mücadelesi sayesinde olduğunu bildikleri içindir.

Egemen sınıflar Kürt sorununun silahla çözülmeyeceğini kısmen anlamış durumdadır. Ancak, askeri güçle de bastırmaktan başka yol göremiyorlar. Bunun yanında radikal Kürt ulusal hareketini reformize etme peşindedir. Bunun adımlarını yukarıda belirttiğimiz gibi ağır ağır atmaya çalışıyorlar. Egemen sınıfların şimdilik politikası; radikal silahlı Kürt ulusal hareketini askeri güçle bastırmak, en azından zayıflatmak ve giderek kendileriyle uzlaşan reformist Kürt hareketini öne çıkarmak. Ne var ki, bunun da onlar için bir çözüm olmadığı açık. Tek çözüm Kürt ulusunun kendi kaderini özgür-

ce tayin etmesi, faşist ordunun Kürdistan'dan çekilmesi ve tüm ulusal tahakümün ortadan kaldırılmasıdır. Bu çözümü egemen sınıflar sağlayamaz. Bunu ancak komünistler sağlayabilir. Çünkü komünistler Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin etmesini kayıtsız şartsız destekledikleri gibi, Kürt ulusu üzerindeki her türlü baskıya karşı da aktif olarak savaşıyorlar.

TÜRK EGEMEN SINIFLARIN ÇEŞİTLİ KANATLARININ KÜRT SORUNUNA YAKLAŞIMININ KISA BİYOGRAFİSİ

Hükümet içinde yer alan SHP ve DYP'nin Hükümet Protokolü'nde ortaya koydukları politika ikisinin de soruna yaklaşımlarını berrak bir şekilde ortaya koyuyor. Kürt kelimesinin adı bile geçmediği gibi, "terörü" nasıl önleyeceklerini ortaya koymuşlardır. Çünkü onlar için sorun "terör"dür. Bir ulusun haklı başkaldırısı değildir. Sorun böyle konulunca çözümde kendiliğinden gelmektedir. Devlet terörünü arttırmak. Bunlar ne olduğunu yukarıda açıkladığımız için tekrar girmiyoruz.

ANAP ise, muhalefete geçince Türk milliyetçiliğini Kürt sorununa karşı arkasına almaya çalışıyor ve hükümeti HEP'ten gelme SHP milletvekillerinin varlığı ile yıpratmaya gidiyor. Bu da Türk milliyetçiliğinin ne denli tehlikeli olduğunu ve ortaya koyuyor. Oysa ANAP iktidarda iken, Demirel Hükümeti'nden farklı bir şey söylemiyordu. Ancak, Türk milliyetçiliğinin etki-

sinde olan kitlelerin oyunu almak için bu yolu seçiyorlar. Ama, bu parti de öz olarak DEMİREL hükümetinin Kürt politikasını desteklemektedir.

Ulusal burjuvazinin sağ kanadının dinci partisi olan RP ise, diğer burjuva partilerinden soruna daha radikal yaklaşmakta, "Kürt kimliğinin" tanınmasından yanadır. RP, soruna ulusal kimlikten çok din ögesini öne çıkararak politikasını sistemleştiriyor. Böylece Kürdistan'da ağırlıkta olan din olayını sömürerek, Kürt halkının oyunu almaya çalışıyor. Nitekim son genel seçimde Kürdistan'da aldığı oy da bunu ortaya çıkarmaktadır. Kürt halkı üzerinde din ögesinin güçlü olduğu biliniyor. RP, bunu kullanarak Kürt halkının oy potansiyelini kendi potasına aktarmaya çalışıyor ve önemli ölçüde başarılı oluyor. Ancak, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin etmesine de sert bir şekilde karşı. Sadece Kürt varlığının tanınmasından, bundan dolayı baskı yapılmasına karşı gözüküyor. Ancak, darikal Kürt ulusal hareketi düşmanlığında da diğer egemen sınıf partilerinden de geri kalmıyor.

Ecevit'in faşist kişiliğinde somutlaşan DSP ise, Kürt sorununa Türkes'ten sonra en fanatik Türk milliyetçiliği temelinde yaklaşıyor. Kürt sorununa, ulusal kimlik ve ulusal hakların gasp edilmesinin yarattığı bunalımdan çok, ekonomik, daha doğrusu Kürdistan'da ağır olarak var olan feodal yapıdan kaynaklandığını ileri sürerek, Kürt ulusunun haklarının gasp edilmesinin savunuculuğunu ve bunun sürdürülmesinin politikasını yapıyor. Radikal Kürt ulusal hareketinin de en vahşice bastırılmasından yanadır. Sosyal-demokrat görünüm altında faşist

politikayı en iyi şekilde Ecevit sürdürüyor. Halkın önemli bir kesiminin ve de özellikle Kürt halkının Ecevit'i "yeni Türkes" olarak nitelenmesi boşuna değildir. Türk-Kürt ve diğer azınlık milletlerden Türkiye proletaryasının büyük önderi İBRAHİM KAYPAKKAYA'nın izinden giden Komünistler, Ecevit'in güvercin görünümüne kanmamak gerektiğini ve özünde faşist olduğunu yıllar önce saptamışlardı. Ancak, kimi küçük burjuva devrimcileri bunu sekterlik ile eleştirmekten geri kalmayarak, Ecevit'in halk nezdinde faşist yüzünü uzun süre gizlemesine yardımcı oldular. MCP'nin de Ecevit'in politikasından farklı bir politikası yoktur. Her iki partide bütünüyle aynılaştırılmasa da Turancılığın Pan-Türkizmin şampiyonluğuna soyunmuşlardır. Bu politikayı uzun süre Türkes tek başına götürürken, buna Ecevit'de katılmıştır.

KÜRT ULUSAL HAREKETİNİN GELECEĞİ VE OLASI POLİTİKALARI

Bugün, Türkiye Kürdistan'ındaki Kürt ulusal hareketi deyincede akla ilk gelen PKK'dır. Bunun dışında irili ufaklı Kürt örgütleri olmasına karşın, bunların Kürt ulusal mücadelesindeki yerleri ve etkileri söz edilmeyecek kadar azdır. Egemen sınıfların ulusal tahakkümü ağır bir şekilde sürdürdüğü sürece Kürt kitlelerinin radikal silahlı Kürt ulusal hareketten desteğini çekmesi de düşünülemez. Belki, egemen sınıflar belli tavizler verirse o zaman Kürt reformist hareketi güçlenebilir ve kitleler radikal silahlı harekete verdikleri desteği kısmen çekebilir.

Kürt ulusal hareketi içinde birinci eğilim ve en güçlüsü PKK şahsında verilen silahlı harekettir. İkinci eğilim ise Kürt reformist harekettir. İkinci eğilim destek bulsa da, birinci eğilim en güçlüsü ve Kürt kitlelerinin önemli bir kısmının aktif desteğini almaktadır. Ancak PKK Devlet ile uzlaşır ve silahlara veda derse o zaman Kürt kitlelerinin silahlı harekete, özellikle Kürt silahlı harekete verdikleri desteğin boş çıkmasından dolayı büyük bir hayal kırıklığına uğrayacakları ve güvensizliklerinin gelişeceği de güçlü varsayımlardan birisi olarak ta beklemek gerekiyor. Ancak, egemen sınıfların bugünkü ulusal tahakkümü ortadan kalkmadıkça ne silahlı hareket son bulur ne de kitlelerin radikal silahlı hareketlere verdikleri destek... PKK, "silahlara veda" dese bile, yeni silahlı hareketlerin doğması ve gelişmesi için koşullar varolacaktır. Çünkü, Kürt sorunu kısmi tavizlerle çözülecek bir sorun değil, belki belli bir gerileme -geçici olarak- yaratabilir. Ama, Kürt ulusu kendi kaderini özgürce tayin edebileceği ortama kadar bu mücadele bazen gerileyerek, bazen ilerleyerek, ama hiç bir zaman durmadan sürecektir. Bir ulusun bir başka ulus tarafından tahakküm altında tutulması, ulusal mücadeleyi var eden temel koşuldur. Egemen sınıflar da, Kürt ulusu üzerindeki tahakkümünü barışçıl yollarla değil, ancak ve ancak ezilen ulusun ve diğer emekçilerin silahlı mücadelesi karşısında yenilgiye uğradığında kalkacaktır. Kısacası egemen sınıflar silahla sökülüp atılmadıkça baskılar ortadan kalkmayacaktır. Egemen sınıfların Kürt ulusu üzerindeki baskıları yumuşatması bile kanlı ve keskin savaşlar sonucu olur ve olacaktır. Bunun tersini düşün-

mek, ezilen ulusların ve ezilen halkların köle olarak kalmalarını istemektir. Ezilen uluslar ve halklarda başkalarının istemlerine uyararak boyun eğmezler, karşısındaki düşman ya da düşmanlar ne denli 'güçlü' ve 'büyük' olursa olsun, kendi geleceklerini özgürce tayin edecekleri ortamı yine kendileri yaratırlar.

PKK, TC devletiyle anlaşmaktan yana. Bunu çeşitli vesilelerle dile getiriyor. Bu anlaşma, kendilerinin tanınması, kısmi özerklik vb. koşullar sağlanırsa, silahlara veda diyebileceğini dil ucuyla şimdilik söylüyor. PKK'nın programında bağımsızlık olmasına karşın, bundan belli tavizler karşısında vazgeçebileceğinin işaretleri vardır. Ulusal burjuvazinin tutarlı olmadığını bilmek gerekiyor. Kürt ulusal burjuvazisi de belli tavizlere yatkındır. Gericilerle uzlaşabileceği gibi, emperyalistlerle de uzlaşırlar. PKK, bugün ne kadar kararlı gözükmüşse gözüksün, bu kararlılık komünist bir kararlılık değil, yeri geldiğinde uzlaşmayı hem de kötü bira şekilde uzlaşmayı da içeren bir 'kararlılık'tır. PKK, bugün verdiği savaşla ilerici bir rol oynasa da bunu kaybetmeye de hazırdır. Ulusal burjuvazinin bu yanını görmezden gelmek, burjuvazinin niteliğini kavramamak olur.

PKK, kitlelerin karşısına her ne kadar 'sosyalist' söylemlerle çıkmaya çalışsa da, sosyalist bir nitelik taşıyor. Tam tersi kitlelerin en gerici yanlarıyla da uzlaşıyor. Din olgusu bunlardan birisidir. Ulusal burjuvazinin dini kullanarak kitleleri kazanmaya çalışması doğal karşılanmalıdır. Çünkü, burjuvazinin ulusal çıkarlar için yapmayacağı ve uzlaşmayacağı sınıf yoktur ve gerici onun temel felsefesidir. Ulusal burjuvazi özünde ilerici

değildir. Onu, ilerici yapan bazı tarihi koşullardır. PKK'nın bugünkü durumu da böyledir; iktidara geldiği anda, hatta daha önceden emperyalizmle ve gericilikle uzlaşmaya açıktır. Bu nedenle TC devletinin bazı kısmi tavizleri karşısında onunla uzlaşmaya gitmemesi düşünülemez. Hatta, komünistlerin güç kazanması karşısında, TC devleti, komünistlere karşı Kürt ulusal hareketini rahatlıkla destekleyebilirler. Kürt ulusal hareketi de TC devletiyle bu konuda uzlaşabilirler. Çünkü komünistler karşısında, burjuvazinin ortak çıkarları dah ağır basar, ulusal çıkarlardan öte sınıfsal kardeşlikleri öne geçer. Bunlar olası öngörüler...

Kürt ulusal hareketinin bugünkü çizgisi genelde devrimin çıkarıdır. Çünkü, komünistlerinde düşmanı olan egemen sınıflara karşı cepheden bir mücadele vererek, onu zayıflatıyorlar. Böylece, Kürt ulusal hareketiyle proleterya hareketinin ortak düşmanı olan egemen sınıflara karşı, objektif olarak, çok merkezli ortak bir cephe açılmış oluyor. Kürt ulusal hareketi bugünkü radikalliğini korduğu sürece, proleterya hareketinin müttefiki olmaya devam edecektir. Bu yanın korunmasına proleterya hareketide önem vermeli, Kürt ulusal hareketinin uzlaşıcı yanlarını eleştirmeli ve onun sürekli radikal durumda kalmasına çalışmalıdır.

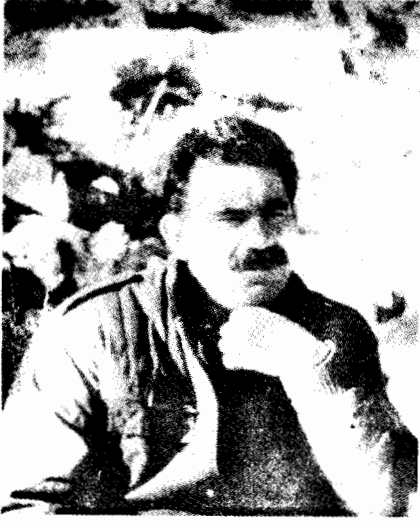
Silahlı Kürt ulusal hareketine karşı proleteryanın bu şüpheliği, proleteryadan kaynaklanan bir olgu değil, ulusal burjuvazinin kaypaklığından kaynaklanan bir olgudur. Irak ve İran'daki Kürt ulusal hareketlerinin tarihi gelişimlerine ve bugün geldikleri noktaya bakıldığında bu durum rahatlıkla görülebilir. PKK ile Irak Kürt hareketine önderlik edenler arasında bugün için farklılık olmasına karşın, aralarında sınıf farkı olarak da Çin Seddi yoktur. Özellikle Irak Kürt

ulusal hareketinin programında devrimci öğeler bulunmamasına karşın, PKK'nın programında bu öğeleri kısmen görebiliyoruz. Ama, her geçen gün bu önemli öğenin de eridiğini görmezden gelmek, ulusal burjuvazinin secdesine durmak anlamını taşır.

PKK'NIN KÜRT PROGRAMI

PKK'nın Kürt programının özünü "Bağımsız Kürdistan" oluşturuyor. PKK'nın programında bunun ötesinde başka bir şey aramak, onda olmayan aktivite ve özelliği vermektir. "Bağımsız Kürdistan" programı, TC devletinin Kürt ulusu üzerindeki tahakkümüne bütünüyle son vermek ve ulusal baskının ortadan kalkmasını sağlamaktır. Demokratik devrim, sosyalizm gibi terimler ve bunların içeriği PKK'ya ağır gelmektedir. Yani, PKK'nın programında, Bağımsızlık, Halk Demokrasisi ve Sosyalizm yoktur. PKK programı sadece "ulusal bağımsızlık" ile sınırlı olunca, Kürt emekçilerinin geleceği ise yine bugün olduğu gibi olacaktır. Yani ortadan kalkan sadece ulusal baskı olup, sınıfsal baskı en ağır biçimiyle sürmeye devam edecektir. Kürt köylüsünün ve proleteryanının üzerinde taşıdığı sınıfsal baskı aynen kalacak. Kürt emekçisi üzerindeki sömürü, baskı, zulüm ve yoksulluk devam edecektir. PKK programının gerçekleştiğinde kurtulacak olan, özgürlüğüne kavuşacak olan Kürt burjuvazisidir. Kürt küçük burjuvazisinde ulusal baskı dışında diğer tüm baskıları yine omuzunda hissetmeye devam edecektir.

PKK'nın programı hayat bulduğunda Kürt halkı emperyalizmin sömürsünden ve baskısından

proleteryanın komünist partisi geçekleştirebilir.

PROLETARYANIN KÜRT SORUNUNA BAKIŞI

Çeşitli milliyetlerden Türkiye proleteryanın Kürt sorununa bakışını, komünist önder İBRAHİM KAYPAKKAYA, daha 1972'de özlü bir şekilde ortaya koymuştu. O programın üzerinden 20 yıl geçmesine karşın, geçerliliğini en özlü bir biçimde korumaktadır. Kaypakkaya'nın Kürt sorununu ele aldığı dönemde, Kürt burjuvazisi de dahil, diğer devrimci kesimler bile bu soruna değinmekten kaçınıyordu. Özellikle Küçük burjuva devrimcileri, bu konuda Kemalizm şakşaklığı yapmaya devam ederek Türk şovenizminin etkisi altındaydılar. Bugün aydınlarımızdan İsmail Beşikçi, KAYPAKKAYA'nın yazdıklarını görmezden gelerek komünistleri 'şovenist'likle suçlayabiliyor. Aslında Türk burjuvazisinin ağzından konuştuğu bir gerçek. Kürt ulusunun ulusal haklarını savunması ve Türk devletinin tahakkümüne karşı çıkması olumlu, ama, öbür yandan Kürt milliyetçiliğinin bulvarında yürüdüğünü de görmelidir. Kürt halkının TC devletine olan güvensizliğini komünistlere sıratmak istiyor. Amacı da bu. Beşikçi'nin aydın olması, proleteryanın sınıf çıkarlarını savunduğu anlamına hiç gelmiyor. Aksine, savunduğu şeyler tamamiyle Kürt ulusal burjuvazinin çıkarlarıdır. Bu nedenle de TKP/ML'nin komünist programına ve onun, Kürt sorununa, proleteryanın sınıf çıkarları açısından yaklaşmasına düşmanlık beslemesi doğal karşılanmalı.

Ülkemizde Kürt sorununa proleteryanın sınıf çıkarları açısından yaklaşan TKP/ML'dir. TKP/ML'nin programına ne

Kürt burjuvazisi içine sindirebilmiştir ne de TC devleti. Hele küçük burjuva ve reformuist kanatlar ise bu konuda TKP/ML'ye salvo ateşlerinde bulunmaktan kaçınmayarak Türk şovenizminin kucacağına itilmişlerdir. Hayat, bugün TKP/ML'yi doğrulamaktadır.

Bazı güçler, TKP/ML'nin Kürdistan'da güçlü bir gelişme göstermemesini daha çok programında buluyor. PKK ise, TKP/ML'nin Kürt sorununa bakışta hatalı buluyor. Her ikisi de yanlış. TKP/ML, çeşitli milliyetlerden Türkiye proleteryanın öncü partisi olarak, ulusal soruna ezilen ulus milliyetçiliğinin gözlüğü ile bakamaz. O soruna Türkiye'de yaşayan bütün uluslardan proleteryanın sınıf çıkarları açısından yaklaşmıştır. Çünkü, ezilen ulus milliyetçiliği sadece ezilen ulusun burjuvazisinin programını savunur, onun çıkarlarını öne çıkarır. TKP/ML ise, Kürt işçisinin, Kürt köylüsünün, Türk işçisinin, Türk köylüsünün ve Türkiye'de yaşayan diğer azınlık uluslardan bütün emekçilerin ortak çıkarlarını savunur. Egemen sınıfların kanlı çıkarları başta olmak üzere ezen ulus burjuvazisinin, halkları sömürü altında tutan baskı ve sömürü politikalarının en amansız düşmanıdır.

TKP/ML'nin Kürdistan'da PKK kadar güçlü bir gelişim gösterememesinin çeşitli nedenleri var. Her şeyden önce ulusal zemin ile sınıfsal zemin aynı şeyler değildir. Kürt ulusu yıllarca TC devletinin katliamcı ve soykırımcı politikasına maruz kalmış, bağımsızlığına susamış bir ulustur. Kürt emekçileri de aynı susamışlığı iliklerinde hissetmektedir... Kürt emekçileri sadece ulusal baskı altında değil aynı zamanda sınıfsal baskıya da maruz kalmaktadır. PKK, ulusal baskıyı iyi kullanarak ulusal baskıya karşı mücadelede gerilla savaşının koparıcı gücünü ortaya ko-

dan kurtulacak mı? Hayır. Bu da olduğu gibi sürecektir. Çünkü ulusal burjuvazi emeperyalizmle uzlaşmaya yatkındır ve iktidara gelir gelmez onun ağına düşmekten kaçınmayacaktır.

O halde PKK'nın programı; Kürt köylüsünün, küçük burjuvazisinin, Kürt işçilerinin kurtuluş programı olamaz. Kürt halkının ve proleteryanın programı komünistlerin programıdır. Bu da PKK'nın felsefesinde yoktur.

Kürt emekçisinin çıkarı Türk emekçilerinin çıkarıyla aynıdır. Çünkü bu sınıfsal bir çıkardır. Kürt emekçilerinin; ulusal boyunduruk dahil, sömürü ve zulümden kurtulmak için önünde tek bir yol vardır. Bu yol, Türkiye'de yaşayan bütün halkların teke bir parti altında, yani komünistlerin önderliğinde TC devletine karşı birleşerek savaşım vermektir.

Bu yol, Kürt ulusal burjuvazisinin istediği; bir baskıdan, yani ulusal baskıdan kurtulup yine sınıfsal baskının devamı olacak olan bir yol değil, tam tersi, ulusal baskı da dahil bütün baskı, sömürü ve zulmün ortadan kaldırıldığı, halkların kardeşçe bir arada yapayabileceği bir yoldur. Bunu ancak Kürt, Türk ve diğer azınlık milliyetlerden Türkiye

arak, Kürt halkının önemli bir kesiminin güçlü desteğini almıştı. Bugün Kürt burjuvazisinin önemli bir kesimi PKK'yı destekliyor. Uluslararası zeminde de PKK avantajlı ve destek görmektedir. Bir çok gerici ülke komünistlere hiçbir zaman vermeyeceği desteği ulusal hareket olan PKK'ya vermektedir.

Bazı küçük burjuva devrimcilerinin Kürdistan'dan elini eteğini çekmesi ve neredeyse Kürt burjuvazisinin ulusal çıkarlarını öne alan bir programla ortaya çıkmaya çalışmaları, daha doğrusu çeşitli milliyetlerden Türkiye proleteryanın sınıf çıkarlarını gözardı eden bir görüş ileri sürmeleri, onların, Kürt ulusal burjuvazisinin silahları karşısında secdeye durmalarının ibret verici belgeleridir.

Kürdistan'da bugün iki tüfek ötmektedir. Biri PKK'nın sadece Kürt ulusal bağımsızlığıyla sınırlı olan tüfeği, diğeri ise TKP/ML'nin ulusal kurtuluşu da içeren sosyal kurtuluşu gerçekleştirmek komünist tüfeğidir. İki tüfek arasında sınıfsal bir fark vardır. Halkların çıkarı TKP/ML'nin silahlarının gerçekleştireceği bir düzendedir. Çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı bu tüfeği destekliyor ve giderekte desteğini artıracaktır. Ozan Emekçi'nin emekçi olduğu zamanlarda söylediği gibi, Kürt ve Türk halkının yaralarını işte bu tüfek saracaktır.

Türkiye proleteryanın partisi TKP/ML, ulusal sorunu Demokratik Halk devriminin bir parçası olarak ele almakta. Başta Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin etmesini kayıtsız şartsız desteklemektedir. Kürt ulusu üzerindeki Türk Devletinin tüm baskılarının ortadan kalkmasından yanadır. Bu baskıların kalkması için çetin bir mücadele veriyor. TKP/ML; sadece ulusal baskının kalkmasıyla sorunun çözülmeyeceğinin esas çözümün Demokratik Halk Dev-

rimi içinde gerçekleşeceğini, bunun da Türk ve Kürt halklarının ortak mücadelesiyle olacağını vurguluyor, örgütlenmesini ve mücadelesini bu doğrultuda yapıyor.

TKP/ML önderliğinde devrim gerçekleştiğinde, Kürt ulusu üzerindeki bütün baskılar kalkacaktır. Kürt ulusu isterse ayrılıp ayrı devlet kuracak, isterse Türk ve Kürt Federal Cumhuriyetleri içinde bir arada yaşayacaktır. Küçümsemek sorunun özünü görmezden gelmektir. Diğer yandan Kürt ulusal burjuvazisi, Kürt halkının TC devletine karşı olan güvensizliğini komünistlere karşı da kullanarak, halklar arasında ayrımcılığı güçlendirmektedir. Yine, Kürt burjuvazisi, ezilen ulustan Kürt halkının ezilmişliğini sadece ulusal baskıya bağlayarak, ulusal baskının kalktığına halkın özgürlüğe kavuşacağı yalan propagandasını yaymaktadır. Bütün bu nedenler PKK'nın Kürdistan'da güçlenmesini getirmiştir. Bundan doğal bir eyde olamaz. Ancak, bunun uzun vadeli olduğunu söylemek yanlıştır. İçinde yaşaması emperyalizmin çıkarıdır.

Demokratik Halk İktidarı gerçekleştiğinde; Kürt halkı kendi dilini özgürce kullanacak, kendi kültürünün gelişmesi önündeki engeller bütünüyle kaldırılacaktır. Kürt Federal Cumhuriyeti kendi okullarında kendi dilini konuşacaktır. Federal Cumhuriyetlerin merkezinde resmi dil sadece Türkçe değil, Türkçe ve Kürtçe olacaktır. Ayrıca, azınlık dillerine de serbestlik tanınacak ve azınlıkların bulunduğu alanlarda kendi dillerinden okullar açılacak, kültürlerinin gelişmesi önündeki bütün engeller kaldırılacaktır. Kürt ve Türk federal cumhuriyetlerinin ortak devletinin adı, yine Kürt ve Türk halkının ortak idaresiyle belirlenecektir.

TKP/ML önderliğinde Demokratik Halk İktidarı kurulduğunda, Türkiye'de yaşayan bü-

tün uluslar ve azınlık uluslar üzerindeki tüm baskı ve yaptırımlar kalkacak. Aynı zamanda ve en önemlisi halklar üzerindeki baskı, sömürü ve zulüm ortadan kalkacaktır. Emperyalizmin ülkeden kovulacak, emperyalizmin yaşadığı, insanın özgür geleceğinin hazırlandığı ve garanti altına alındığı bağımsızlık, halk demokrasisi, sosyalizm ve komünizmin nimetleri ezilen sınıflar için baskısız, sömürsüz ve refah içinde yaşadığı bir düzen yaratılacaktır.

Demokratik Halk Devrimiyle emperyalizme olan borçlar ödenmeyecek, ülkede büyük sanayilerin bütünü kamulaştırılarak halkın ortak malı haline getirilecek, toprak ağalarının elinden topraklar alınarak topraksız köylüye dağıtılacak, büyük bir toprak reformu gerçekleştirilecektir. Okullar ve hastaneler tümüyle parasız olacak, öğrencilerin tüm giderlerini devlet karşılayacak, herkese iş, köylüye toprak verilecektir. Bütün çalışanlar sendikalı ve sigortalı olacaktır. Fabrikanın sahibi fabrikayı çalıştıranlar, toprağın sahibi ise toprağı işleyenler olacaktır.

Ordu tamamıyla halkın emrinde ve hizmetinde olacaktır. Ordu ve polis halka zulmeden birer araç olmaktan çıkarılıp, halk düşmanlarına ve emperyalizme karşı halkın yanında olacaktır.

Bütün halk düşmanları, halkın kendisinin kuracağı halk mahkemelerinde yargılanacak, cezasını yine halk kendisi verecektir. Rüşvet, yolsuzluk, gereksiz bürokrasi bütünüyle ortadan kaldırılıp, halkın emrinde ve hizmetinde halk büroları oluşturulacaktır.

TKP/ML'nin programının kısa özeti budur. Bu program, insanın insanca yaşadığı, sınıfların ve sınırların ortadan kalkacağı özgür geleceğin ilk basamakları olacaktır.

Cezayir'deki Son Durum, İslami Hareket ve Ülkemizdeki Gelişmeler

Cezayir'deki otuz yıllık tek parti rejiminden sonra yapılan ilk genel seçimlerde İslami Selamet Cephesi (FIS)'in oyların yüzde 30'unu alarak 188 sandalye kazanması ülkede yoğun çalkantılara neden oldu. FLN Lideri Şadli Bin Cedit'in istifasıyla doğan boşlukta ordu "şeriatı izin vermeyiz" diye yönetime el koydu ve seçimlerin ikinci turu iptal edildi. Sorunla ilgili olarak çeşitli çevrelerce çeşitli değerlendirme, yorum, tavır ve bakış açısı ortaya kondu. Nedir Cezayir'de yaşananlar ve Cezayir bugünkü duruma nasıl geldi? Cezayir'de şeriatçılık söylendiği kadar güçlü bir konumdaydı ya da ordu gerçekten laiklikten yana olduğu için mi darbe yaptı? vb. soruları çoğaltmak mümkündür.

FIS'in oyların yüzde 30'nu yüzde 30'unu aldığı Cezayir'deki halkın yüzde 55'i de sandık başına gitmemiştir... Uzun yıllar ülkeyi tek başına yöneten Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN) sadece 15 milletvekili çıkarmış Sosyalist Güçler Cephesi ise 25 sandalye kazanmıştır.

Cezayir'de bugün yaşananlar 30 yıldır giderek diktalaşan tek parti rejiminin ekonomik ve siyasi çıkmazının vardığı boyuttur. Bu yönetime duyulan son tepkinin aldığı şekil ve halkın bir arayış içine girmesinin resmidir. Bu arayışta özünde bir din devleti olan Cezayir'de

halkın kendisini İslami Harekete yakın bulmasını beraberinde getirmiştir. Cezayir'de yaşanan karmaşa kısa sürede çözümlenecek gibi değildir. Her ne kadar Fis "demokratik" yollarla mücadelelerini sürdüreceklerini söylüyorsa da devletin baskıcı tutumuna karşı silahlı çatışmaların gündeme gelmesi kaçınılmazdır.

Laik diye geçinen birçok ülke gibi Cezayir'in de laik bir ülke olmadığı açıktır. Bu nedenle ordu müdahalesini laikliğin zaferi diye lanse etmek büyük bir yanığı olur. Cezayir'de din ulusal birliğin ve kurtuluş mücadelesinin sembolü olmuştur. FLN Fransız emperyalizmine karşı verilen kurtuluş mücadelesinden bu yana din olgusuna karşı hep ılımlı yaklaşmış, aşırıya gitmedikleri müddetçe dinin halkı uyutulmasına ve muhalefetin salt dini çevre ile sınırlı kalmasına göz yummuştur. Yönetim halkın desteğini kazanmak için dinsel duygulara hep önem vermiştir ve ipler kendi elinde olmak koşuluyla camilerde örgütlenmelerine göz yummuştur. Ama ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi çıkmaz, var olan hoşnutsuzluğun gün geçtikçe çoğalmasına neden olmuştur. Devrimci demokrat muhalefetin efiliz olması nedeniyle dini muhalefet daha güçlü olarak ortaya çıkmıştır. Tabi ki bu muhalefetin halkın sorunlarına çözüm

getirmeyeceği İran örneğinde olduğu gibi bariz bir şekilde orta yerde durmaktadır. İslami hareketin halkın lehine somut bir ekonomik ve siyasi programı yoktur. İdeolojileri nedeniyle de olamaz.

Cezayir'de yaşanan olgularda "dikta rejimine karşı çıkıyor bu nedenle FIS'ı desteklemek gerekir" fikri ne kadar yanlışsa, "şeriatçılığı önüyor" diye darbeye alkış tutmakta o kadar yanlıştır. Her ikisi de halkın yararına değildir. Kötüler arasında seçim yapmak bizim politikamız olamaz. Demokrasi adına demokrasiyi katledenlere karşı tavırsız kalınmaz. Bugün Cezayir'de ordunun varolan dikta rejiminin devamı için her türlü muhalefeti baskı altına aldığı açıktır. FIS'in iktidara gelmesiyle demokrasinin yaşanmayacağı da gerçeğin öbür yüzüdür. Zira İslami Hareket kendi dışındakilere yaşam hakkı tanımayan bir sistemdir. Onlara göre demokrasi şeytan işidir, dinsizliktir. Uyulması gereken tek yasa vardır o da; Allahın yasaasıdır.

Burjuva basında demokrasiyi savunma adına FIS'a destek verenler oldukça çok oldu. "Halkın iradesine saygı duymak gerekir" savunusuna girdiler. Eğer halkın iradesi halkın yeniden mahvolmasını beraberinde getiriyorsa bunun yanlışlığını ortaya koymak ve ona karşı çıkmak bizlerin görevi ol-

malıdır. Hitler faşizmi de halkın oylarıyla işbaşına gelmişti. Hem kendi halkına hem de dünya halklarının başına nasıl bir bela olduğu henüz tüm canlılığıyla belleklerde yaşamaktadır. Komünistler Çarlığın da yer aldığı emperyalist yağma savaşına karşı çıkarken Rusya halkının çoğunluğu vatan haini diye komünistlere saldırdı. Ama tarih komünistlerin haklı olduğunu bir kez daha gösterdi.

Sorunlara tek yanlı ya da idealist bir mantıkla yaklaşmamalıyız. Çoğunluğun iradesinin hangi koşullarda ve nasıl şekillendiğine de dikkat etmek zorundayız.

Cezayir somutunda bir yandan dikta rejimine ve ordunun darbe yapmasına, halkın muhalefetini ezmesine karşı çıkarken bir yandan da şeriatçı hareketin halka dayatacağı anti demokratik ve olumsuz yaşam koşullarının altı çizilmeli ve şeriatçı ideolojiyi mahkum etmeliyiz. Emekçi halkın yararına olan bir demokrasinin tesisi için yön ve yöntemler önermeliyiz. Cezayir halkı sadece emperyalizme karşı 'bağımsız' bir devlet kurmanın gerçekten kurtuluşa gitmek için yeterli olmadığını dahası böyle bir süreçte dini kullanmanın ve emekçi halk yararına devrimci dönüşümler yapmanın sonucunun yeni bir diktatörlüğe yol açtığını yaşadığı pratikle görmüştür. Bu anlamıyla halkı kurtuluşa götüren sadece 'bağımsız' bir devlet değil ML bir yapının önderliğinde sosyalizme giden yolda ilerlemektir.

Bir kısım burjuva basını "FIS seçimi iş başına geleceği için İran rejimine benzemez, daha demokratiktir, ayrıca İranlılar Şii, Cezayir'liler Sünni olduğu

için İran'a nazaran daha ılımlıdır" demektedir. Nicel olarak bazı farklılıklar olsa da İslami Hareket her yerde özünde aynıdır. "Belirleyici olan Allahın yasalarıdır. Ve bu yasaları kabullenmeyenlerin katli vaciptir" mantığını taşımaktadır.

Yaşamın kendi yasaları yerine tanrının yasalarını koymak yaşam tarafından da kabullenilmiyor. Hz. Muhammet dönemiyle şimdiki dönem arasında ekonomik, siyasi, teknolojik vb. açılardan bir yığın değişiklik

Ahmet Ben BELLA

söz konusudur. Yaşamın yasalarını ve değişimi en doğru yakalayan güç Marksizm Leninizmdir. insanlık tarihi bir ilerleyiş içindedir. Arada sırada tökezlese de yaşam hep ileriye doğrudur. Kapitalizmin kötülüğü ancak ondan ileri ve onu aşan bir sistemle alt edilebilir - bu da sosyalizmdir- daha geri bir sistemle değil.

Bugün dünya halklarının emperyalizme olan nefreti ve öfkesi her zamankinden çok da-

ha fazladır. Ve bu kendini şu ya da bu boyutuyla şu ya da bu isim altında göstermektedir. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinin yanında halkların emperyalizme olan öfkesini İslami Hareket içine kanalize eden akımlarda ortaya çıkmıştır.

Emperyalizmin halklara uyguladığı baskı, zulüm, sömürü ve kaliam politikalarına karşı çıkmak mutlak bir zorunluluktur. Bu bakımdan emperyalizme karşı çıkan her hareket bir olumluluğu da içinde taşır. Ama bu olumluluğun boyutu ve ciddiyeti karşı çıkan hareketin niteliğiyle orantılı olarak değişir.

Emperyalizmden tam kopuşu hedeflemeyen -ki bu bir ekonomik sistem meselesidir- halkın hak ve özgürlüklerini garanti altına almayan, kendi siyasal düşüncesi dışındakilere yaşam hakkı tanımayan bir hareketin anti-emperyalistliği uzun vadeli ve köktenci değildir. İran'da yaşananlar bunun en somut örneğidir. ABD emperyalizmine karşı çıkan İran İslam hareketinin ABD ve batı emperyalizmiyle olan bağlantıları sıradır.

Bu anlamda İslami hareketin anti-emperyalistliğinin genel olarak söylemde kaldığı açıktır. Bu söylemleri muhalefetteyken daha keskin olmasına rağmen iktidara geldiklerinde daha cılız olmaktadır. Devleti yönetmede içine düştükleri ekonomik ve siyasi bunalım nedeniyle emperyalizmle olan ilişkilerini daha ılımlı tutmayı yeğliyorlar. Örneğin: İran İslam devrimi muhalefetteyken çok daha sık ve çok daha radikal dünya İslam hareketinden söz ederken, her müslüman ülkede İslam devriminin zaferi için uğraşacağını, uğraştığını söyler-

ken şimdi ülkelerin iç işleridir, destekliyoruz demekle yetinebiliyor.

Geri bırakılmış sömürge, yarı-sömürge ülkelerdeki hakim sınıfların uyguladıkları politika açıktır, emperyalist efendileriyle taban tabana bir çelişki içinde değildir. Bu anlamda emperyalistler de silahlendirilmiş bir laiklikten yanadırlar. Onlar da dinin halkları uyutmanın bir aracı olarak kullanılmasını istiyorlar. Şeriatçılığın çıkarlarına ters düştüğü oranda karşıdılar. Herşeyden önce şeriatçılık pazar ekonomisi açısından kârlı bir alan yaratmamaktadır. Dini yasak ve tabular nedeniyle tüketim daha sınırlı olmaktadır. Ayrıca şeriatçılık daha örgütlü daha organize bir güç yarattığı için ipleri tam anlamıyla elde tutamama zorluğunu da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle emperyalistler için İran örneği değil Türkiye örneği daha cezbedici gelmektedir. Nitekim Emperyalistler yeni dünya düzeni adı altında Doğu Bloku ülkelerinin dağılmasıyla ortaya çıkan BDT'na ait müslüman ülkelerle olan bağlantıyı Türkiye üzerinden kurmaya çalışmaktadırlar. Oraları da bir an önce sömürü alanları içine katmak için hızlı bir rekabete girişmektedirler. Bunda BDT'ye ait olan müslüman ülkelerin şeriatçılığa yakın olamamalarının payı vardır. Türkiye büyük bir hevesle yeni oluşan bu durumdan hem Türklük, hem de müslümanlık misyonunu kullanarak yararlanma çabasına

girmektedir. Bu çabada doğal-dırki emperyalistlere yarandığı ölçüde alacağı komisyon miktarını artırma çabasından başka bir şey değildir.

İslami hareketin söylemdeki anti-emperyalistliği ve iktidar partilerine muhalefet etmesi nedeniyle kimi çevrelere ilerici değerlendirilmesi sözkonusu olabiliyor. Oysa ilericiliğin verili toplumsal yapı karşısında bulunan konum olduğu çok açıktır. Varolan emekçi sınıflar yararına değiştirmek, giderek sınıfsız toplumu hedeflemektir. İlericilik toplumsal gelişim çizgisinde benimsenen boyutu ve bunun gerçekleşmesi için yapılan çalışma yöntemlerini ve pratiklerini ifade eder. Halk için kötü olanı, koruyup muhafaza etmek tutuculuğu, gericiyi ifade eder. İslami hareketin kapitalizme alternatif olmadığı açık dahası demokrasinin şeytan icadı olduğunu söyleyerek kendi dışındakilere demokrasi tanımadığı da açıktır.

İslamiyetin hüküm sürdüğü

ülkelerde-ülkemizde dahil-gerçek anlamda bir laiklikten söz edilemeyeceği açıktır. Laiklik genel anlamda din ve devlet işlerinin ayrıştırılması dinin bireysel vicdan özgürlüğü olarak değerlendirilmesi olduğu halde bu ülkelerde din devlet tarafından halkı uyutmanın bir aracı olarak hep kullanılmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığının olması bunun bir örneğidir. Dinin kurumlaşması bizzat devlet eliyle yapılmıştır. Özellikle ülkemizde 12 eylül sürecinde imam hatip okullarının sayısı çığ gibi arttı. Devlet bu iş için yığınla ödenek ayırdı. Din derisi zorunlu hale getirildi. TV'de basında dini propagandaya hız verildi. Her mahalleye bir cami projesi uygulandı. Bu durum halkı gelişen toplumsal, sosyal - ulusal muhalefetten uzaklaştırıp dine mahkum etmenin politik bir ifadesiydi. "Hepimiz din kardeşiyiz, böyle gelmiş böyle gider" kaderciliğinin kitlelere benimsetilmesi devletin asli görevlerinden olmuştur. Baskı zu-

üm ve katliamların yanısıra halkın bilincinin karartılması devletin resmi politikası olmuştur. Türk-İslam sentezi bu anlayışın ürünü olarak uygulamaya sokulmuştur.

Bu devletler Şeriatçılığın katı islami şartları dayatması karşısında sulandırılmış bir islamiyetten yana olmuşlardır.

Ülkemizde geçmişte halkın muhalefetinin önünü tıkamak için sivil faşistleri piyasaya süren devlet, bugün aynı işi islami hareketlerle yapmaya çalışıyor. Ancak bir kısım islamcılar devletin kışkırtma, kullanma sınırını aşma çabalarına yöneldiler. Devlet kendi denetiminden çıkan şeriatçı akımlara karşı yer yer saldırılar düzenleyerek iradesini hakim kılmaya çalıştı, çalışıyor. Bir kısım şeriatçılarla boğuşma hâla devam ediyor.

Söylemde laik kemalist faşist diktatörlüğe karşı olduklarını, bu diktatörlüğü silahlı mü-

cadele ile yıkmak olduğunu belirtirler de Kemalist resmi ideolojiyle öyle temelden bir karşıtlık içinde olmadıkları kesindir. Zaten pratik olarak da anti-laiklikleri (yani sulandırılmış katılaştırma çabası) ne TC ile (komprodorlarla-feodallerle) ne de emperyalistlerle ciddi bir kopuşma içinde değildiler.

Bu gerçeklerden hareket edersek görürüz ki islamcılar laiklik adı altında kapitalizmin hizmetine sokulan dini, şeriatçılıkla daha da katılaştırmak istiyorlar. Bunun demokratik bir talep olmadığı açıktır.

Demokrasiye insan hak ve özgürlüklerine ve gelinen noktaya kadar, insanlığın yarattığı insani değerlere düşman olan, kendi yandaşları dışındakilere davranışlarında esneklik" göstermeyecek olan bu akımın hedefi sulandırılmamış bir başka ifadeyle "çağdaştırılmamış" uygarlıktır. İran'da yaşanan

vahşet şeriat yönetiminin nasıl uygulandığını gözler önüne sermektedir.

Bu anlamıyla "çağdaş" kemalist, Frankocu, Hitlerci uygarlıkla "çağdışı" Humeynici uygarlık arasındaki "çelişki" işin bir yanını oluşturuyor. İslamcıların devlete karşı oluşları bu momenttedir. Ve bunun nasıl bir "düzen dışılık" olduğunu görmekte onca zor olmasa gerek. İşin emperyalizmle çelişki boyutu da buradan bakıldığında kestirilebilir.

Ülkemiz özgülünde devletin bu noktadaki politikasını, islami hareketin içinde bulunduğu durumu gözönüne alarak doğru devrimci tavrın ne olması gerektiği noktasında şunları söyleyebiliriz.

Bu olguya yaklaşım ve tavır alışı strateji ile taktiğin uyumunu ve taktiğinin stratejiye hizmet etmesi sorununu gündeme almak gerekiyor.

Birincisi; bu akımların anti-komünist ve karşı-devrimci karakterlerini hiçbir zaman akıldan uzak tutmamalı, sürekli teşhir etmeliyiz. Bu ise ideolojik siyasi tavır alışır ve önemlidir.

İkincisi; devletin bunları kullanmak istediği buna çalıştığı, kullandığı fakat bunların devlete karşı olan yanlarının olduğunu (yukarıda bunun nasıl bir karşıtlık olduğunu açıkladık) ilk noktaya yani devletin onları kullanmak istemesine ve onları oraya itecek sektör davranışlara karşı çıkarken ikinci noktaya yani gerçekten olduğu kadarıyla devletle çelişkilerini geliştirmek ama bunun geçici-kısmi olduğunu kavramak-kavratmak gerekir.

Üçüncüsü; dini örgütler devlet tarafından geçmiş MHP gibi kullanılıyor ve devletle bütünleşiyor konumuna gelseler dahi bugün geçmişteki

"sağ-sol çatışması" gibi bir görünüm yaratmak doğru olmayacaktır. Hatta daha şimdiden üniversitelerdeki son olaylardan sonra polis bu durumu gerekçe göstererek okulları adeta yeniden karargah haline getirmenin yolunu açmaya girişmiştir. Bir yerde polise karşı da yönelen özerk demokratik üniversite (nihayetinde demokratik halk üniversitelerini getirecektir) kavgasında polis düşman olmaktan çıkmaya yönelmiş öğrenciler arasında kavgayı önleyen, öğretim özgürlüğünü sağlayan bir hakem güç rolüne girmeye çalışmıştır. Buna izin verilmemelidir. Hedefimizi saptıracak girişimlerden kaçınmalıyız. Eğer çok gerekli olursa yine esas hedefi saptırmamaya dikkat ederek kendimizi kapı koyvermeden iradi davranışlarla tavırlar geliştirmelidir.

Dördüncü; olarak bir noktayı belirtmeden geçemeyeceğiz. Sıradan halkın birbirleriyle ilişkileri çıktığında birbirlerine karşı gözü kara kesilip ama aynı çelişkinin daha da boyutlusu devletle geliştiğinde korkakça davranmasının bir benzerinin üniversitelerde yaşanıyor olması olumlu bir durum değildir.

Hesapsız-kitapsız her gördüğümüz yerde devlet güçlerine saldırılm demiyoruz elbette. Ama bu konuda olması gerekenden daha geri bir davranış sergilenirken diğer yandan sivil karşıt güçlere hesapsız-kitapsız gözükara olmanın altında bir olumsuzluk yatmıyor mu acaba?

Beşincisi; diyalektik materyalist yöntem ve ML bilimi bize düşmanlar arasındaki çelişkilerden yararlanmak, öne çıkan ve esas hedef halinde olanı saf-

dışı bırakmak, saldırıların esasını yöneltmek gerektiğini öğretir. Tüm düşman güçlere aynı düzeyde aynı yöntemlerle saldırılmak karşıt cephemizi birleştirerek güçlendirecektir. Bu durum taktiksiz strateji demektir. Oysa bilinirki stratejik hedefe ulaşmak içinde bulunulan koşullara uygun ve kesinlikle stratejiye hizmet edecek taktikler geliştirmek ve uygulamak gerekir.

Kısaca özetlemek gerekirse bir yandan devletin mücadelesinin yönünü saptırmak için gündeme sokmaya çalıştığı dinci-solcu çatışmasına karşı koyarak bir yandan da İslami hareketin gerçek niteliğini bilerek ve onun ideolojik-siyasi mahkumiyetine ciddi bir şekilde yaklaşmalıyız. Bunu yaparken de devletle olan çelişkilerden yararlanmayı ihmal etmemeliyiz.

1313

Devrimci Teori Olmadan Devrimci Pratik Olmaz Ama Daha Önemlisi Devrimci Pratik Olmadan İktidara Yürünmez!

"Yurda ve halkın özgürlüğüne
düşman olanlar her zaman halkın
soylu davası uğruna kendilerini
feda edenlere eşkiya gözüyle
bakmışlardır.,,
Emilio Zapata

Coşku Can ZAFER

Bir zamanlar daha çok teo-
rinin, siyasal yetkinleşmenin öne-
mi üzerinde durmak ihtiyacı du-
yulurdu. çünkü insanlarımız, he-
le de pratik görevler içerisinde
koşuşturup duruyorlarsa, teorik
gelişmelerine pek kafa yormaz-
lar, bir yerde önemsemezlerdi
de. Devrimci faaliyet içerisinde
adım atan herkes hemen pratik
görevle yüzyüze kalıyor ve bü-
yük bir coşkuyla bunu yerine ge-
tirmeye çalışıyordu. Çünkü dev-
rim kervanı hızlı bir şekilde iler-
liyordu.

Sonra ABD ve batı patentli
postallar tepeledi tarlalarımızı,
sokaklarımızı, alanlarımızı, fabri-
kalarımızı, evlerimizi... Ve bir
çoklarının ruhlarımızı...

Yenilgi sonrası, hele bir de
Doğu Avrupa ülkelerindeki sos-
yalist maskelerin atılıp çıplak ka-
pitalizmin ortaya çıkışıyla bir
çoklarının kafası daha da karıştı.
ülke içindeki mücadelede yenil-
miştik, dışta ise "sosyalist" ülke-
ler yenilmişti. Bu işi yeniden
"araştırmak" gerekiyordu. Em-
peryalistler ve yerli uşakları "sos-
yalizmin öldüğünü" günde 3-5

kez tekrarlayıp duruyorlarsa aca-
ba bunda bir hikmet yok muy-
du? Ve herşey ama herşey yeni-
den gözden geçirilmeye başlan-
dı. Kimileri bunu teorinin önemi-
nin görülmesi olarak lanse etme-
ye çalıştılar. Ancak sorun teori-
nin öneminin görülmesi değil ka-
çışın teorilerinin aranmasıydı.
Nitekim onlarca çeşit kaçış teori-
leri üretildi, hâla da üretimine
ara verilmiş değildir.

Kuşkusuz yaşanmışlıklar sor-
gulanmalı, hatalar giderilerek,
eksiklikler aşılmalıdır. Ayrıca ha-
reketin geliştiği dönemde pratiğe
yönelim, gerilediği dönemde ise
teoriye yönelim bir yerde yaşa-
mın yasasıdır da. Bizim burada
parmak basmak istediğimiz nok-
ta; pratiğe yönelince teorinin, te-
oriye yönelince de pratiğin yete-
rince birbirle bütünleştirileme-
mesindedir. Kaldı ki, daha da so-
mut söylersek, bugün her iki açı-
sından da bir cansızlık, kendili-
ğindenlik gözlemlenmektedir.

Felsefemiz; **yaşamdan öğren-
mek. Öğrendiğimizi pratiğe ge-
çirmek**, bundan daha üst boyut-
ta bilgiler elde edip yeniden da-
ha üst boyutta pratiğe geçirmek
ve bunu sonsuz şekilde sürdür-
mek olmalıdır. Mao'nun deyişiy-

le; "insanın, nesnel gerçekliğe
belirli fikirlere, teorilere, plan-
lara ve programlara uygun ola-
rak değişen pratiği geliştikçe
nesnel gerçekliğe ilişkin bilgisi
de derinleşir. Nesnel gerçeklik
dünyasındaki değişme hareketi-
nin nasıl sonu yoksa, insanın
pratik aracılığıyla gerçeği öğ-
renmesinin de sonu yoktur." O
halde; "Komünizm için mücadele
etmeden komünist teoriye
gerçekten hakim olmak olanak-
sızdır." (Marks)

Yazıya böyle bir genellemeyle
girmiş olsak ta sorunu pratik
üzerinde yoğunlaştırmak istiyoruz.
PRATİK, evet son sözü söy-
leyecek olan etmen.

İki belirleme de bulunmak is-
tiyoruz; pratik üzerinde durarak,
"haydi pratik faaliyetlere" dediği-
mizde bundan teorinin önemini
görmediğimiz ya da teorinin
öneminin yeterince kavrandığını
varsaydığımız anlaşılmalıdır.
ikincisi,yazı konumuzu esasta
"yasal" demokratik platform ve
faaliyetler oluşturacağından ille-
gal platformun belirleyici önemi-
ni görmediğimiz anlaşılmalıdır.
Açıktır ki, değiştirecek olan
güçlerin esasını gerilla aşamasın-
dan geçerek güçlenecek olan

halk savaşçıları oluşturmaktadır. Yine çalışmanın can damarı kendi özgürlüğünü ve yasallığını yaratacak olan faaliyettir. Bunları asla gözden kaçırmadan ve asla bağlantılarını koparmadan ele almak gerekir.

ALANLARI DOLDURMALIYIZ! SOKAKLARA ÇIKMALIYIZ!

Burada yasal-yasadışı faaliyetin esas-tali bağlantısı üzerinde değil, bunların sadece kendi başlarına ele alındıklarında önemsenmesi gerektiği üzerinde duracağız. Kimileri, 'yasal çalışma tali olduğuna göre önemsizdir' diye düşünebilir. Bu gibiler 'olsa da olur, olmasa da olur mantığıyla baktığında bu tür faaliyetleri es geçer ve dahası öyle bir yeraltı hastalığına tutulurki, kendi yasallığını yaratacak olan açık-yerüstü faaliyetlerinden dahi kaçınır hale gelirler. "İllegalite hastalığı" adını verebileceğimiz bu durum, kendi küçük-belirli ilişki ağı dışına çıkıp kitlelere sayılan bir gelişme çizgisine yönelme yerine bir yerde bu açıdan sessiz kalmayı benimser. Böylelikle de illegalite adına, kitlelerin olduğu yerde bulunmama, sokağalanlara çıkıp muhalefet yürütmemeye noktasına kadar vardırırlar. Bu yanlışır. Yanlış olduğu gibi aynı zamanda illegalitenin kaba sığ kavranışıdır. Illegalitenin kendisine de haksızlıktır. Legaliteyle ve açık muhalefet yürütmeye bütünleşmekten kaçınan bir illegalitenin kitlelerle kucaklaşması ve harekete geçirmesi olgusu nasıl sağlanabilir. Yine kitlelerin güncel problemleri ilgisi dışında tutan bir siyasi hareket nasıl kitlelerle kucaklaşabilir? Açıktır ki, böyle bir anlayış ne kitlelerle kucaklaşabilir. Ne de onları harekete geçirebilir. Öyleyse yapılacak iş bellidir; olguyu sokaklara çıkarak ve legal çalışmayla ve de kitlelerin acil güncel talepleriyle bütünleştirerek yaşama geçirebiliriz. Hiçbir alanda mücadele yürü-

rütmek önemsiz görünemez. Örneğin DKÖ'leri ele alalım. Buralarda faaliyet yürüten arkadaşlar da diğer alanlarda faaliyet yürütenler gibi saygı duyulması ve önem verilmesi gereken arkadaşlardır. Her alanı kır ya da şehir gerillası ile kıyaslayıp, iyi kötü, önemli önemsiz ayrımına tabi tutarsak doğru yapnuş olmayız. Zira gerilla için herşeyden, her alandan kopuk olmak bir avantaj değil, dezavantajdır. O halde bu bağlar güçlü olmalı ki, gerillanın avantajı artsın. Ve zaten "merkezi görev" anlayışı bu bütünlük koordine içinde gerillanın can damarı olduğunu ifade etmekten başka bir şey değildir. Gerilla önemlidir, ama milis de önemlidir. Yerel siyasal askeri örgütlenmelerde, yayıncılık da, demokratik muhalefette, sendikal muhalefette... Bütün bu ve benzeri faaliyetler de önemlidir. Eğer olguyu böyle kavrayamazsak yay gerillanın haline!

Birinci olarak bu şekilde kavramalıyız. İkincisi; hiçbir arkadaş bulunduğu alanda yürüttüğü mücadelenin ve kendisinin önemsiz olduğunu düşünmemeli hatta tarihsel yürüyüşte o alanın olmazsa olmaz olgulardan birisi olduğunu kavrayarak ve o sorumluluğu hissederek hareket etmelidir. Örneğin DKÖ'lerde hakıyla mücadele yürüten bir arkadaş hiç de bir gerilladan daha kötü ve önemsiz değildir. Burada sorun ya da iyilik-kötülük kıstasımız o alanda üzerine düşeni layıkıyla yapıp yapmadığıdır. Yapıyorsa iyidir. Yapmıyorsa kötüdür. Bir insan eğer gerillaya katılmış ama üzerine düşeni yapmıyorsa, o insan iyi bir konumda değildir. Ya da daha değişik bir örnek; sendikada çalışan bir arkadaş üzerine düşeni, layıkıyla yapıyorsa, o iyi bir konumda demektir, benimsemeli, desteklenmelidir. Gerilla gerillalığıyla, sendikacı sendikacılığıyla, dernekçi dernekçiliğiyle, yayıncı ya-

yıncılığıyla, enternasyonal büro enternasyonalist ilişkilerdeki etkinliğiyle, tutsak tutsaklığıyla, yeraltı örgütçüsü yeraltı örgütçülüğüyle vb. değerlendirilmelidir. Kendi alanında başarılı olan, iyi konumdadır. Başarısız olan kötü konumdadır.

Üçüncüsü; yerüstüne yansıtıp kitleleri harekete geçirmeyen hiç bir faaliyet başarılı sayılmamalıdır. (Kuşkusuz herşeyi kendi mecrasında bir hazırlanma-güç toplama, organize olma süreci vardır. O dönem kitleleri harekete geçirme olgusu gözle görülür bir durumda olmayabilir. Ancak bu süreçte bile, kitleler saldırı ruhuyla organize edilmek zorundadırlar.)

Dördüncüsü tam da bu noktada "taktik" olgusu gündeme geliyor. Eğer kitlelerle kucaklaşacak, onları etki altına alıp organize edecek güncel-acil talepler ve bunlardan hareket ve bağlantıyla pratik faaliyetler yürütemezsek havanda su dövmekten öteye gidilemeyecektir. Sözüünü etmek belki çok kolaydır, ama bunu başarmak o kadar da kolay değildir. Hatta bunu Lenin "en güç görev" olarak niteleyerek şöyle der; "KP'nin en güç görevi son amacı gözönünde tutmak, toplumsal mücadele yolunda adımlar atmak ve böylece proletaryanın son amacına biraz daha yaklaşmak için her somut durumda kitlelerin ugrunda savaşacağı somut görevler çıkarmaktır".(Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği)

"Her somut durumda somut görevler çıkarma"nın ve son amaca hizmet etmenin yolu öncelikle, komünizm yürüyüşünde ilk önemli uğrak yeri olan Demokratik Halk Devrimi(DHD)'ni ve hedeflerini iyi kavramaktan geçer. Zira nasıl ki güncel-acil taleplerle uğraşmadan devrime varamayacaksak, DHD'ni başarmadan da sosyalizme, sosyalizmi başarmadan da komünizme

varamayız. O halde öncelikle DHD'nin hedeflerini belirtmek gerekiyor. Varolan temel olgular nelerdir ve biz bunların karşısına hangi olguları hedefleyerek çıkaracağız? Şöyle sıralayabiliriz:

Emperyalizme karşı bağımsızlık,

Faşizme karşı Halk Demokrasisi,

Feodalizme ve Komprador Kapitalizme karşı toprak reformu ve Yeni Demokratik Ekonomi, sırtını emperyalizme dayamış Patron-Ağa iktidarına karşı işçi-Köylü temel ittifakına dayanan Demokratik Halk İktidarı,

Ulusal baskıya karşı Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı,

Cins ayrımcılığına karşı eşitlik,

ve her türden gericiliğe karşı Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'nin değer yargılarıyla karşı çıkmalıyız.

Bu temel olgular elbette günlük yaşamda karşınıza şu şekilde çıkacaktır: Emperyalistlerle anlaşmalar, uluslararası ilişkilerde emperyalistlerin sıçrama tahtası, koltuk değneği olma, topraklarımızda üsleri vb.leri olması; halkın aklı ekonomik-demokratik ve insan hakları temelindeki taleplerinin, eşitlik ve kendi kaderini tayin hakkı taleplerinin karşısına çıkaracağı baskı-işkence ve katliamlar yani kısacası her türlü halk düşmanı politika ve uygulamalar olacaktır. İşte bütün bu olguların yasama geçirilmeye çalışıldığı her yerde bunlara karşı muhalefetimizi ve taleplerimizi ortaya koymalı, egemenlerin teşhiri ve haklılığımızın propagandasını yapmalıyız.

Bir yerde grev mi var, bizi de ilgilendirir. Yapılan zamlar; işten çıkarmalar; memurun sendika hakkı; köylünün toprak ve üreticinin taban fiyatı sorunu; öğrencinin akademik, demokratik eğitim kavgası; gecekondu yıkımları; yol-su-elektrik tesislerinin yerleşim yerlerine getirilmesi; iş-

kenceler; sokak infazları; kayıplar; cezaevlerindeki uygulamalar; parlamentodaki tartışmalar, alınan karar ve çıkarılan yasalar; diğer devletlerle yapılan anlaşma ve uluslararası ilişkilerde takınılan tutumlar; Halkın mücadelesi karşısında ya da isterse demogojik manevra amacıyla olsun verilen sözler ve kazanılan hakların uygulamaya geçmemesi; sosyal kültürel yaşamın elverişli hale getirilmemesi... Yani halk sınıf ve katmanlarının özgür, demokratik bir toplumda yaşaması, insanlarımızın kendi kişiliğini sağlıklı geliştirebileceği ortamın yaratılması önündeki tüm engeller ve bunların kaldırılması mücadelesi bizleri ilgilendirir, ilgilendirmelidir. Bu konuda düzenlenecek etkinlik ve eylemliliklere katılmalı, omuz vermeliyiz. Hatta tek tek kişiler olarak, üzerimize bu konularda adımlar atılmasına önayak olmak gibi bir sorumluluğun düştüğünün de bilincinde olmalıyız. Oysa, bir gözlem olarak şunu belirtebiliriz ki; politikaya ve politik, sosyal etkinliklere gösterilen ilgi çok azdır. Bu durum herhangi bir etkinlik için değil, hemen her etkinlik için söylenebilir. Devrimci-Demokrat insanların pratik etkinliklere onca da fazla ilgi göstermeyişlerinin birinci ve temel nedeni bilinçsizlik ve bu türden etkinliklerin öneminin kavranmamasıdır. İkincisi ise (insanlar en çok bunu gerekçe gösteriyorlar) Çalışma, ulaşım vb. yaşam koşullarının onları "zamansız" bırakmasıdır. Bu ve diğer türden etkinlik ve faaliyetlerin öneminin kavranması siyasi eğitim yanında biraz da süreç sorunudur. Ha deyince olacak şey değildir. ama şu "zaman yokluğu" üzerinde birkaç söz etmek istiyoruz. Bu çabamız dileriz etkilerde bulunur.

Okumak, tiyatroya, sinemaya, gecelere, mitinglere, dayanışma kampanya ve ziyaretlerine, baş-

ka insanları hatta, evdekileri de devrimci demokratik mücadeleye kazanmak için gösterilecek çabaya vb. faaliyetlere zamanlarının yetmediğini söylüyor bir çok insan. Gerçekten de üretimde yer alan bir insan günün 8 saatini işde, 3-4 saatini yolda geçirdikten sonra (bir de bir çok emekçinin yaptığı gibi kahveye uğruyorsa) evine geldiğinde belki de artık 'bitmiş' oluyor. Bir de TV'ye takılırsa artık uykusu bastırıyordu. Ne güzel bir tablo değil mi? Ama kimin için güzel? açıktır ki sömürücüler için, açıktır ki efendiler için. Bizler içinse tam bir kade ve kanıksamaya dönüşen bu yaşam ömür boyu, hatta kuşaklar boyu yoksulluk, sefalet, baskı, işkence, kürşun, mapus demektir. insan gibi yaşamamak demektir.

Yine öğrenciler ders dışında başka bir şey düşünemez, sosyal faaliyetlere zaman ayıramaz konuma getirilerek, içleri-dışları dersle doldurulmaktadır.

Egemen sınıfların oluşturdukları bu "yaşam koşulları" elbetteki içinde bulunçlı-hesaplı bir çabayı taşımaktadır. Çünkü emekçileri "düşünemez" konuma getirdiğinden egemenler için iyidir. İşte tam da bu nokta da bu Koşullara" emekçiler de irade ve bilinçleriyle müdahale etmek zorundadırlar. Geleceğin güzel kurulmasının yolu buradan geçiyor. Ya, egemenlerin yarattığı bu ortama kader deyip yuvarlanıp gideceğiz, ya da kaderimizi kendi çabalarımızla değiştireceğiz. Bunun gerekliliğine inanıyorsak 'zamansızlık' sorununu aşmamak için bir neden kalmayacaktır. Herkes kendi koşulları ve kavrayışı içinde okumaya, etkinlikleri katılmaya mutlaka zaman ayıracaktır. Hemen her konuda olduğu gibi bu noktada da en önemli halkı, gerekliliğine inanmaktır. Bu inanç ve çaba mutlaka koşulları elverişli hale getirecektir. Sorunun özü budur. .

İŞKENCE VE HEKİM

Günümüz Türkiye'sinde işkence sözcüğü en çok kullanılan sözcükler arasında yer almaktadır. Gün olmuyor ki, kamuoyunda, gazete sayfalarında "kayıp" ve "işkence" haberlerine yer verilmesin

Bir yanda işkence ve zulmü diğer yanda "ben vatandaşım İşkence yaptırmam" gibi sahte sözlere başvuran **demokrasi havarileri**.

Faşizmin zulüm altında binlerce insan işkence tezgahlarından geçirilmiş, katledilen yüzlerce insanın yanında, onlarca da kayıp listelerinde yer almıştır. işkence olaylarının çoğu tutanaklara geçtiği halde, suçlulara işlem yapılmamış, soruşturma açılmış ise de beraatle sonuçlanmıştır.

Mahkeme heyetleri kısmi de olsa baskı ve tehditlerle gerçekleri gizlemek zorunda bırakılmış, aynı biçimde askeri ve sivil hekimlere de baskı yapılarak işkence izlerinin gözardı edilmesi sağlanmıştır.

Otopsi Raporları ise olayın gerçek nedenleri gösterilmeden, tıbbi -yüzeysel- bulgularla yetinilerek kamuoyuna sunulmaktadır.

İşkenceden salt işkence yapanlar sorumlu değildir. İşkenceciye her türlü destek sağlayan, işkencecileri koru-

yan ve bu konuda sanki bilimsel bir araştırma yapıyor-muş gibi onlara yardım sağlayan tıp adamları da sorumludur.

Günümüzde artık bazı hekimler, "demirle", "falakayla", "askıyla" veya başka acı çekirme yöntemleriyle sanıktan bilgi almak yanlış diyorlar. Peki arada ne fark var? Acı verme dışında zor ve yaptırımlar işkence değil midir?

1791'de Fransa'da **Lous Guillotin** iki dikme üzerine yerleştirilmiş üçgen bir bıçağın bir düğme yardımıyla düşürülmesi ve alt kesimdeki yuvaya oturtulmuş kişinin başını kesmesi işlemine dayanan ve adını kendinden alan bir araç geliştirdi: **Giyotin**

Giyotinle ilk idam, 25 Nisan 1791'de gerçekleştirildi. Özellikle devrimci mücadelenin yoğun olduğu dönemde kullanıldı. 1794 Haziran'ında 1376 kişinin başı bu araçla kesildi. Fransa'da 1981 yılında Ölüm Cezası'nın kalkmasıyla **Giyotin** uygulaması da bitmiş oldu.

Görevi insanları sağlığına kavuşturmak, yaşamlarının devamını sağlamak olan "hekilğin" zulme araç olmuş örnekleri az değildir.

Bunları kısa da olsa örneklemeye çalışacağız.

İŞKENCE BİR İNSANLIK SUÇUDUR HEKİMLİKLE BAĞDAŞMAZ

* Gözetiminde Tecavüze Doktor Rapor Vermedi

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube'de gözaltındayken tecavüze uğradığı iddia eden ve suç duyurusunda bulunan **Esmâ Polat** sevk edildiği hastanede doktorun kendisini muayeneyi reddettiğini ve tehdit ederek hakarette bulunduğunu öne sürdü.

Esmâ Polat Adli Tıp'tan 7 (yedi) gün iş görmez raporu almıştır. 22 Nisan tarihinde Çapa Tıp Fakültesi Kadın Doğum Hastalıkları Bölümü'ne sevk edilen **Esmâ Polat**, burada görevli doktorun **Eyüp Adli Tabipliği'nin** tecavüze ilişkin bulguların saptanması konusundaki istemini redderek, sadece reçete verebileceğini söylediğini, bunun da tıp mesleğiyle bağdaşmayan bir tavır olduğunu öne sürdü.

Polat'ın doktora görevini anımsattığında "şubeye geri götürülüp orada kemiklerinin kırılması" gibi bir tehditle karşılaştığını **Uzman Çavuş Yüksel Uzalan**'ın da buna tanık olduğunu belirtti. (25 ma-

yıs 1991 Güneş Gazetesi)

* Ağustos 1991'de hemşire Mediha Curabaz'a Adana Doğumevi Hastanesi'nden verilen raporda "kızlık zarında yırtık" saptanmıştır. Bundan başka Adli Tıp Kurumu'nca da kollarında sıyrık ve yaralar tesbit edilmiştir diye rapor verildiği ortaya çıktı. (Cumhuriyet Gazetesi 30 Kasım 1991)

DOKUZ YAŞINDAKİ ÇOCUĞA İŞKENCE RÜŞVETİ

Giresun'un Keşap ilçesinin Düzköyü'ndeki ilkokuldan çalınan 250 bin lirayı arayan Jandarmanın, Ömer Teker adlı öğrenciye işkence yaptığı ve ailesinin şikayetçi olmaması için de bisiklet hediye ettiği haftalık Tempo dergisinde yayınlandı.

Ömer Teker, "Ellerine kelepçe takıldığını ancak daha sonra çıkarıldığını" belirterek, "Bana vuranın elinde ucuna ip bağlı oduna benzeyen siyah bir şey vardı. Beni dövenlerken ağladım. Sabah büyük komutanları geldi. O gelince dövmediler. Bana o da sordu. Almadım dedim. Sonra evinden bisiklet getirip bana verdi. Beni dövenler de para verdi, istemedim" dedi.

Keşap Sağlık Ocağı doktoru Enver Durusu, Ömer Teker'e önce 15 günlük İş Görmez raporu verdi. Ancak çocuğu Jandarma'nın dövdüğünü öğrenince süreyi ON güne indirdi. Annasının tüm çaba-

larına karşın Giresun Devlet Hastanesi'nden rapor alınmadı. (Cumhuriyet Gazetesi 14 Aralık 1991)

KABA İŞKENCENİN YERİNE "PENTOTHAL SODİGUE" İĞNESİ

Son günlerde özellikle artan işkence olayları konusunda bir açıklama yapan Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kemal Balcı, katı işkence yerine yan etkileri bulunmayan ve ilk kez ABD'de uygulanan Pentothal Sodigue iğnesi yönteminin benimsenmesini önererek, sorgulamanın daha insani olacağını belirtiyor.

Prof. Dr. Balcı, bu ilacın ilk önce ABD'de CIA'nın sorgulamalarında kullanıldığı ve tam başarı sağlandığını söylüyor.

Bu yöntemle ilgili olarak Prof. Dr. (!) kum torbasiyla, joplu, demir çubuklu dövme, elektrik akımı verme gibi katı işkenceler, vücutta çeşitli arızalara hatta ölümlere neden olabilir. Ama bu iğne vücuda enjekte edildikten kısa bir süre sonra (Takriben on dakika) kişide oto-kontrol gücü kalkar, toleranslı bir ruh doğar, kişi olayları hatırlar. Muhakeme edemeden anlatır. Yan etkileri yoktur. İlacın etkisi bir saat kadardır. Bu süreden sonra kişi hafif sersemdir. Başkaca bir yan etkisi yoktur. Bu nedenle da

insani bir yöntemdir" diyor. (Güneş Gazetesi 19 Aralık 1987)

"PENTOTHAL SODİGUE"nin Tıp Literatüründeki Yeri

Tıpta psikiyatri hastalarının bilinç-altı düşüncelerini ortaya çıkararak, tedavi edilmesini sağlamak amacıyla kullanılan soz konusu ilaç beyindeki düşünme ile ilgili tabakanın üzerindeki baskıyı kaldırarak konuşma eğilimini artırdığı belirtiliyor.

Bu ilaç dışında Türkiye, Irak, Şili, Arjantin ve Hitler Almanya'sında kullanılan, adeleri zayıflatıcı etkileri, kişileri kolay telkin eden, kabus oluşturan uyuşturucu özellikteki meskolin ve Barbiturat grubu ilaçlar da bulunmaktadır. Sorgulama sırasında kullanılan bu ilaçların kişiler üzerinde kalıcı olumsuz etkiler bıraktıkları bilim adamlarınca belirtilmektedir. Bu ilaçlar kişiyi moralen çöktürmek, dayanılmaz acılar vermek ve zayıf taraflarını ortaya çıkarmak için verilir.

İŞKENCE SOSYAL BİR SUÇTUR. İŞKENCENİN BAŞLADIĞI YERDE HEKİMLİK BİTER

3 Ekim 1989'da Türkiye'yi ziyaret eden Danimarka'da kurulu İşkence Kurbanları Rehabilitasyon Merkezi

zi'nden (RCT) Dr. Inge Genefke ve Dr. Henrich Marcussen yaklaşık 700 kişiyi (1892'den bu yana) tedavi ettiklerini ve bu deneyimlerden sonra hekimlerin işkenceye nasıl yer aldıkları konusunda ipuçları veriyorlar

Hekimler, yeni işkence yöntemleri bulmak, kurbanın ölmemesini sağlamak, vücut direncini gözönüne alarak daha fazla işkence görmesi ve işkence raporlarında değişiklik konusunda işkencecilere yardım ediyorlar.

Bu katkı en masum biçimiyle uygulama sırasında orada olma biçiminde somutlaşıyor. Bu yaklaşım hekimlikle bağdaşmamaktadır. Hekimlerin meslek onurlarını kurtarmanın yolu, meslek örgütlerinin harekete geçirilmesi ve bu tip kişilerin hekimlikten atılmasıdır. Şili'de Tabibler Birliği işkence sırasında orada bulunduğu saptanan hekimin, hekimlik hakkının elinden alınması yaptırımını getiriyor. 29. Dünya Hekimler Kurultayı'nda da buna benzer bir bildirge benimsenmiştir. (Ekim 1975 Tokyo) Bu bildirgenin tüm tabib odalarınca gözönüne alınması gerekmektedir.

BİLDİRGE

1. Silahlı kavgalarda veya sivil çatışmalarda ve hiç bir durumda hekim, işkenceyi, zalimce insanlık dışı ya da aşağılayıcı hiç bir işlemi onaylamayacak, hoş görmeyecek ve bunlara katılmayacaktır. Suçu her ne olursa olsun, bu

işlemlerle karşılaşan mağdur, ister kuşkulu, ister sanık ve ister suçlu olsun inançları ve düşünceleri ne olursa olsun bu durum değişmez.

2. Hekim, işkence ya da zalimce, insanlık dışı ve aşağılayıcı öteki işlemlerin uygulamasına yarayacak ya da mağduru böyle bir işleme dayanma yeteneğini azaltacak her hangi bir yer, araç ve bilgi sağlamayacak.

3. Hekim yukarıda sözü edilen işlemlerin uygulandığı veya böyle bir gözdağının verildiği yerlerde bulunmayacak.

4. Hekim, tıbbi açıdan sorumlu olduğu kişinin bakımıyla ilgili bir karar verirken, klinik yönden bütünüyle bağımsız olmalıdır. Hekimin temel görevi izlediği kişilerin sıkıntısını azaltmaktır. Kişisel, toplumsal ya da politik hiç bir inanç bu yüce amaçtan daha üstün sayılmayacaktır.

5. Bir hükümlü beslenmeyi reddettiğinde, eğer hekim beslenmeyi gönüllü olarak istememenin yolaçacağı sonuçlar üzerinde kişinin tam ve doğru bir yargıya varacak yetenekte olduğu kanısında ise bu kişiyi damardan besleyemeyecektir. Hükümlünün böyle bir yargıya varma yeteneği ile ilgili karar en azından bir başka bağımsız hekimce onaylanmalıdır. Beslenmenin yolaçacağı sonuçların hekim tarafından hükümlüye anlatılması gerekiyor.

6. Dünya Hekimler Birliği işkenceye ya da diğer insan-

lık dışı uygulamalara göz yummamaları yüzünden karşılaşabilecekleri tehdit ya da misillemelere karşı hekimleri ve ailelerini destekleyecek ve hekim meslektaşlarını da bu yolda isteklendirecektir.

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ndeki temel hak ve özgürlükleri bazı yaptırımlara bağlama amacına yönelik olarak Avrupa Konseyi tarafından hazırlanarak kabul edilen sözleşme 1949'da kurulan Avrupa konseyine üye ülkelerinin Dışişleri Bakanları tarafından 4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanmıştır.

İlgili ülkeler tarafından onaylanan sözleşme 3 Kasım 1953'de yürürlüğe girmiştir. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin devletleri hukuken bağlayıcı niteliği tartışma konusu olukun, bu sözleşme imzacı devletlere hukuki yükümlülükler getiren uluslararası bir sözleşmedir.

Sözleşmeye imza koyanların koruyacakları konusunda güvence verdikleri hak ve hürriyetlerin başlıcaları şunlardır:

- * Yaşama hakka,
- * Köleliğin, esaretin, zora dayanan ve zorunlu çalıştırmanın yasak edilmesi
- * Bireyin özgürlük ve güvenlik hakkı,
- * İşkencenin ve onur kırıcı, insani olmayan davranışların yasaklanması,

* Bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından yargılanma hakkı,

* Gerçekleştiği zaman suç sayılmayan bir fiil veya ihmalden mahkum edilmeme hakkı,

* Bireyin özel ve ailevi hayatına, meskenine ve haberleşmesine karışmama hakkı,

* Düşünce, inanç ve din özgürlüğü,

* İfade hürriyeti,

* Toplanma, dernek kurma, sendika kurma ve bunlara girme hakkı,

* Haksızlığa karşı başvurma hakkı,

* Evlenme hakkı,

Bu sözleşmeye ilaveten, üye ülkelerin dışişleri bakanları 20 Mart 1952 de Paris'de bir ek protokol imzalamışlar ve bu protokol 18 Mayıs 1954 de yürürlüğe girmiştir. Protokolde daha öncekilere ilaveten mülkiyet hakkı, eğitim hakkı ve serbest seçim hakkı da yer almaktadır.

NEDEN İŞKENCE

Türkiye'de bugüne kadar kontr-gerilla merkezlerinde sorgulama adı altında görülmemiş derecede vahşi işkenceleri anımsamamak olanaksız. Bugün dünyada işkence konusu kamuoyunun, uluslararası insan hakları ve barış örgütlerinin, insan olduğunun bilincinde olan her kişinin göndemindedir. Ekonomik gücünü elinde bulunduran bir avuç sömürücü sınıf ve bunların siyasal alandaki temsilcileri çıkarlarını tehlikede görerek demokratik hak ve

özgürlükleri çiğnedikçe işkence uygulamalarını giderek yoğunlaştırmakta, bu uygulamaların yer aldığı ülkelerin sayısı gittikçe kabarmaktadır. Bu ülkeler; Vietnam, Cezayir, İrlanda ve Türkiye'de başlayıp, Şili, Brezilya, İspanya vb. ülkelerde sürdürülmektedir. Bir çoklarının sandığı gibi insanlığın yüzkarası bu davranışlar birkaç sapık, sadist ve satılmış kişinin davranışı değildir. Sorunun asıl kökeni sınıfsal temeldedir. İşkence gerçekte ezilen sınıfın uyanışının ve burjuvazinin iflasının hakim sınıflarca ilanıdır. Sömürüldüğünün bilincine varan, haklarına sahip çıkan ve ezilmişliğinden kurtulmak için mücadeleye giren sınıflar, burjuvaziyi ve feodal unsurları tedirgin etmekte, onların kurdukları sömürü düzeninin son bulması tehlikesi ile yani çok korktukları gerçek demokrasi ile karşı karşıya bırakılmaktadırlar. Sınıfsal çıkarlarını tehlikede gören bu sömürgeciler çıkarları yönünde oluşturdukları toplumsal düzeni ayakta tutabilmek için, baskı ve terör uygulamalarına girmekte ve bu insanlık dışı düzenin devamının son çarelerine başvurmaktadır. Kont-gerilla denilen işkence örgütleri bu sınıfların çıkarlarına hizmet etmekte, bu çıkarların bekçiliğini yapmakta ve işkenceciler sömürgeci sınıfların bu insanlık dışı durumlarına alet olmaktadır.

Emperyalizm kervanın basını çeken ve dünya jan-

darmalığının görevini üstlenen ABD, Dünya halklarının uyanışını ve ulusal kurtuluş mücadelelerini engellemek için uygun gördüğü yerlerde, işkence ve teknik sorgulama eğitim merkezleri açmış ve bu alanda uzman personel yetiştirme hazırlıklarına çoktan girişmiştir. Çağdaş teknolojinin tüm olanaklarından yararlanan bu eğitim merkezleri, mal ve sermaye ihraç eder gibi, yöneticileri ile işbirliği yaptığı ülkelere eğitilmiş ve yetiştirilmiş işkence ve teknik sorgulama uzmanları ihraç etmektedir. Özellikle gerikalmış ülkelerin yabancı sermaye ile işbirliği yapan yöneticileri işkence ve teknik sorgulama uzmanları yetiştirmek üzere bu merkezlere personel göndermekte ve eğitilen bu kişileri kendi halklarının uyanışını engellemek ve faşist diktatör uygulamalarını sürdürmek için kullanılmaktadırlar. İşte bundandırki, dolaylı da olsa her kesimde olduğu gibi hekimlerin de işkence olaylarına yardım ettiği ve işkencecilerce cesaret verdikleri gözlenmektedir. Bu nedenle işkence hekimlikle bağdaşamaz. İşkence izlerinin kaybolmasına eden yardım işkenceye ait belgeleri hazırlamayan, ilgili merciilere vermeyen, işkence yöntemi için araştırma yaparak katkıda bulunan, bizzat işkenceye katılarak en ağır insanlık ve meslek suçu işlemektedir. Bu uygulamalara katılan hekimleri Dünya kamuoyuna ve Türkiye'deki çeşitli milliyetlerden ezilen sömürülen yığınlar teşhir etmeliyiz.

"ON'U İSTİYORUM ON'U BEKLİYORUM"

İç gıcıklayıcı bir müzik... Ve son model bir araba... Ve fren sesi. Burjuva müdelcilerin belirledikleri kendi ölçülerine uygun bir vücut. Ve sarı saçları, sert, baştan çıkarıcı yüz hatlarıyla bir kadın... İniyor arabadan ve kesin, ritmik adımlarla bir odaya yürüyor. İçeri girip elindeki çantayı yatağın üzerine atıyor. Üstündeki kürkü çıkarıyor. O da ne? Kadın herhalde bir işi o kadar ivediyle yapması gerekiyor ki elbiselerini giymeyi unutmuş... İç-çamaşırlarıyla kalakalıyor. Acaba iç çamaşır reklamı mı diye düşünürken, kadın çantayı açıyor; Aaaaa! Bir silah... Hemde dürbünlü... Bir gerillaya taş çıkartacak ustalıkla (!) silahın parçalarını birbirine ekliyor, ayağa kalkıyor. Aman tanrım o ne endam.... Balkona çıkıyor mevziye yatıyor, dürbüne bakıyor... Ve bir noktaya kitleniyor... Herkes merak içinde... "Haydi güzelim çöksene tetiği!"-"Acıma yavrum Ateş!" gibi isterik cığlar atmayanlar da yok değil... Sarışın başını çeviriyor. Kamera ayrıntı çekime giriyor... Buğulu dudaklarda isterik bir ses! "Onu istiyorum"

İzleyenler birbirlerinin yüzlerine bakı-

yor... "Yahu bu kadın kimi istiyor acaba" ... "Beni istemiyor herhalde" diyor fırın işçisi Refik. İrgat Hüseyin "Valla kadın ne istiyor bilmiyorum ama bir çim su" diyor. Karısı Hatçe müdahale ediyor "Sana ne elin avradından. Sen eve ekmek getirmeye bak" diye payhıyor.

Buna bir çok değişik örnek verebilmek olası. Ama hepsinde öz aynı. Reklamlara dikkat edin, Çirkin bir kadınla, erkekle, çocukla ve çirkin bir görüntüyle karşılaşamazsınız. "Biçimsel güzellik" hep ön plandadır. Her reklamda kadın, hurilerin dünya temsilcisi; erkek adeta kanatları eksik birer melektir. Saçları clear kullandıkları için kepeksiz ve canlı, diş etleri signal'in etkisiyle inci gibi pırıl pırıldır. Ayrıca mutfak harçlıklarından 600 Mark biriktirdikleri için koda-manları tarafından otomobillen-dirilmişlerdir.

Tüketim psikolojisini çok iyi bilen sermaye, kitleleri ne ile ve hangi araçlarla kandıracağıнын planını çok önceden yapmıştır. "Estetik" ve "Güzel"e ilişkin tanımlamalarını salt dış görünüşü veya bir yere savurmak gibi şeytani bir ustalıkla yapabilmektedir.

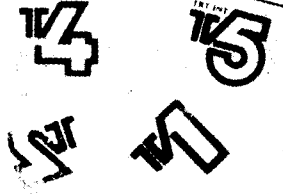
Oysa belirleyici olan özdür. Yani allanp-pullanp ekran kar-

şısına çıkarılan "biçimlendirilmiş birey"nin neyin aracı durumunda olduğu düşünülmelidir. Burada çeşitli bulgulara varabiliriz.

Sermayenin araştırma kurumları o ülkedeki toplum yapısını en ince ayrıntılarına kadar çözümler. Bireyin istemleri, seçenekleri, yapısı, zaafı, düşleri, imgeleri vs. Burada Marx'ın "İnsanın özü, tek tek her bireyde varolan bir soyutlama değildir. Gerçekte, insanın özü, toplumsal ilişkilerin toplamıdır." saptaması belirleyici olanı ortaya koyar. Toplumsal ilişkilerin toplamı bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde çok çarpık ve arabesk istemlerin bütünü olarak yansır. Sermaye bunu keşfeder. "Pamuk Prensesler", "Külkedileri" veya "Küçük Prenslere" kültür emperyalizminin düşsel araçlarıyla donatılmış beyin, "Güzel" kavramını da tamamıyla ÖZ'den sıyrıp değişik arayışlara girer... TV'yi açtığında reklamından, gözyaşı veya sulu esprileri bol dizilere kadar izlediği şeylere koşullanır. Burjuva aile ilişkileri içindeki çözülmeye tanık olur. Bu çözülmeye

RTL
PLUS

karşılıklı cinsler arasındaki "sevda" kavramının yoz arayışların potasında eritildiğini algılar. Çünkü onlara göre gerçek aşk paradır. Para her kapıyı açar. Gücün, sevginin simgesidir para. Bizdeki birey de bu oyuna kendini kaptırır. Karısı güzel değildir. Olsa bile kendine bakmamaktadır. Çünkü, işten başını kaldıracak zamanı yoktur. Oysa TV'de izledikleri... Her işin altından rahatlıkla çıkmaktadırlar. Becerikli, atak, seksidirlir.

Kadınsa kocasından kendisini Otomobillendirmesini, ister... Pahalı giysiler, mücevherler ister. Çünkü TV'de izledikleri tipler kadınlara bu olanakları ne pahasına olursa olsun sağlamaktadırlar. Burada sonuç hep paraya çıkar. Öyleyse tek "gerçek" paradır.

Özlemler, düşler hep onun üzerine kurulur. Gittikçe kendine yabancılaşır birey. Artık bir robottur.

Oysa bilinçli insan herşeyin farkındadır. Ekranlarda izlenen yüzlerdeki sahte mimikleri kolayca algılar. O yüzler "rol" yapmaktadırlar. Kentin trafiğinde koşar-adım evine gelen çalışan bayan, daha iş yorgunluğunu üstünden atmadan telaşla mutfağa koşar veya çamaşıra... İş bittiği anda koltuğa yığılır kalır yorgunluktan... Yüzünde tatlı bir gülümseme... İçten, sıcacık... Gündüz sermayeye ucuza sattığı emeğini akşam da evi için harcar. Bıkmadan, usanmadan... Ve

bir anlık dinlenmek onun en büyük mutluluğudur. Emek sanki bir savaş alanından çıkmıştır ama direnerek "yüce değerliliğini" sürdürmüştür. Ona bir ödülüdür bu gülümseyiş. Tarlada çalışan köylü kadında da iş yoğunluğu açısından biçimsel değişiklikler ayrı olsa da üretimdeki yeriyle ÖZÜ yukarıdaki örnekle aynıdır. Onun gülümsemesi de tarladaki güne bakanların güneşi izleyen çiçeklerin doğallığını taşır.

Avuçları nasır bağlamış köylünün arada bir başak tarlalarının içinde, kosasına yaslanıp dinlendiği an, gözlerini ufka dikip hasadı düşlemeye koyuldu-

ğu an, kırılgan yüzünde terle karışık beliren gülümseme özdeki cevherin minik bir biçimlenişidir.

Çarkın, tezgahların başındaki fabrika işçisi için de inşaatlardaki amele için de gerçeklik emektir.

Evet. Sermaye, baskının, zulmün, yoğun sömürünün yanında kitle iletişim araçlarını da istemi doğrultusunda kullanıyor. Bir yanda reklam alanın da milyarlarca liralık yatırımlar yapıp emekçinin ürettiği malı allayıp pullayıp yeniden ona pazarlar-ken, diğer yanda kitleleri pembe düşlere yönlendirip, sosyal ilişkileri çıkar anlayışı doğrultusunda yalıtmayı sağlayarak, emekçi ailede ve proleter bireyler arasındaki ilişkileri de kendi yoz dünyasına özendirmeyi başarıyor. Burjuvazi, Aşk ilişkisini par-

füm kokusuyla başlatır ve reklam aracı haline getirir. Böylece "Üç Günlük", "Beş günlük fırsatlar" ve "görülmemiş indirimlerle", halkın cebindekini kendi kalarına boşaltma fırsatı yaratırlar.

Milyonlarca sıradan birey, kendi gerçeğiyle, sermayenin sunduğu düşler arasında, aile ve arkadaşlık ilişkilerinde içler acısı bir dejenerasyon bunalımına girer. Sermayeye, onun siyasal ve kültürel baskısına karşı, dostluk ilişkileriyle yürütülebilecek bir mücadele, halk yığınlarının, kapitalizmin pembe düşlerinin atmosferine girmesinden dolayı zayıf kalır.

Kokuşmuş düzeni değiştirmek için mücadele eden bilinçli emekçi sınıf örgütleri, gericiliğin etkisindeki halk kitlelerini kendi gerçeğine döndürmeye, sermaye de onları "ilgi çekici" yeni yeni reklamlarla kendi alanı içinde tutmaya devam eder.

Süreç gerçeğin her geçen gün aydınlanan yüzüne tanıktır. Şimdiden pembe düş reklamları, bilinçsiz bir karşı koyuşu güçlendirmeye başlamıştır.

"Zırt-pırt reklam. Yeter be kardeşim!" boyutunda oluşan tepkileri, onun çok olmasına duyulan tepki olmaktan çıkarak sömürücülerin sadece emekçilerin emeğini değil iç dünyasını da sömürme gayretlerine karşı mücadeleye dönüştürmek; her biçimdeki sömürü ve afyonlamaya karşı kitleleri eğitmek, geleceğin sağlıklı insanlarını yaratmaya çalışan sınıf bilinçli önderliğin görevidir. Onu üreten kanallara aktararak eğitmekte geleceğin bilinçli savunucularının görevidir.

12 YIL ARADAN SONRA

İlk memur mitingi yapıldı

26 Ocak 1992 günü, İstanbul Abide-i Hürriyet Meydanında ilk kamu çalışanları mitingi yapıldı. Kamu çalışanlarının yanısıra devrimci demokratik kesimlerin de döviz ve pankartlarıyla destek verdiği mitingi 5 bin'i aşkın emekçi katıldı.

Miting, 12 Eylül'den sonrasının ilk yasal memur mitinge olmasına rağmen, katılım beklenenin altındaydı. Bilindiği gibi, 12 Eylül askeri faşist cuntası, diğer iş alanlarında olduğu gibi, memurlar üzerinde de bir yığın baskı ve sindirme politikası uygulamaya koymuştu.

Bu dönemde kamu çalışanlarının elinden, toplu sözleşme ve grev hakları alındı. Bununla birlikte kamu kurumlarında birçok işçi de memur statüsüne alınarak örgütsüzleştirilmişti. Bugün, memur oldukları halde statülerine uygun çalıştırılmayan, özellikle haberleşme, demiryolu ve belediye memurlarının çoğunluğu, işçilerle aynı koşullarda çalıştırılıyor. Buna rağmen sendikasıız olmaları,

grev ve toplu sözleşme haklarının olmadığı düşünülürse, ilk yasal mitinge katılımın daha çok olması beklenirdi. Sanırız, memurların, 12 Eylül'ün o ağırlığını ve uyuşturucu etkisini üzerinden atmaları ellerinden alınmış yasal ve meşru haklarını yeniden geri almaları biraz yavaş olacak. Ancak, burada,

memurların öncüleri durumdaki bilinçli, sendika mücadelesi veren ve bu konuda epeyce yol katetmiş olan 7 kamu sendikası üyelerinin çabalarına değinmemek haksızlık olur.

Mitingi kamu sendikaları Tüm-Bel-Sen, Tüm-Sağlık-Sen, Tüm-Haber-Sen, Eğitim-Sen, Tüm-Ray-Sen, Tüm-Maliye-Sen ve Tarım-Sen düzenledi. İşsizler Derneği, Devrimci Demokratik Sendikal Birlik ve üniversite öğrencileri, direnişteki Yurtiçi Kargo işçileri ve diğer işkollarından devrimci-

26 Ocak 1992 günü kamu sendikaları Tüm-Bel-Sen, Tüm-Sağlık-Sen, Tüm-Haber-Sen, Eğitim-Sen, Tüm-Ray-Sen, Tüm-Maliye-Sen ve Tarım-Sen ilk mitinglerini İstanbul'da yaptı.

demokratik işçiler de sloganları, dövizleri ve pankartlarıyla katıldılar.

Miting, saat 13.00'da Çağlayan'dan Abide-i Hürriyet meydanına doğru kortejler halinde yürüyüşle başladı. Yaklaşık bir saatlik bir yürüyüşten sonra memur ve onlara destek veren emekçiler, Abide-i Hürriyet

Meydanında toplandılar. Burada Bilgesu Erenus "İşçi ve memurların mücadelesine destek verdiğini" belirterek şarkılar okudu. Daha sonra Ferhat Tunç'da yaptığı kısa bir konuşma ve söylediği marş ve türkülerle "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının mücadelesinin yanında olduğunu" vurguladı. Miting boyunca organizatör sendikadan birer sözcü konuşma yaparak, bugüne kadar verdikleri sendikalaşma mücadelelerini anlatıp, bundan sonraki mücadelelerine ilişkin bilgi verdi. Ayrıca işten atılan Yurtiçi Kargo işçileri de söz isteyerek, direnişleri ve yaşadıkları süreçle ilgili bir konuşma yaptılar.

Havanın oldukça soğuk ve yağmurlu olmasına rağmen coşkulu bir şekilde süren miting saat 15.30'da sona erdi.

Miting boyunca, "Toplu sözleşme hakkımız Grev silahımız", "İşçi memur elele genel greve", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "İktidar Namlunun Ucundadır, "Biji Sosyalizm" sloganları atıldı.

Mitingin yapıldığı bölgede polisin geniş önlemler aldığı gözlemlendi. Mitinge katılmak için gelen 4 kişi miting alanına gelmeden önce gözaltına alındı. Polis, keyfi olarak, mitinge gelen grupların bir kısmını miting alanına alırken bir kısmını da geri çevirdi.

Kamu Çalışanlarının Sendikal Mücadeleleri

Özellikle Tüm-Sağlık-Sen ve Tüm-Bel-Sen'li memurların, geçtiğimiz günlerde koalisyon hükümetinin memur maaşlarına yaptığı komik miktardaki zamları protesto ve hükümetin anti-demokratik yüzünü teşhir etmek amacıyla düzenledikleri eylemler kamuoyunun dikkatini üzerlerinde topladı.

TÜM-SAĞLIK-SEN

Sağlık emekçilerinin yeni yıldaki iki eylemleri yoğun bir polis saldırısına uğradı. 4 ocak günü Sirkeci Tren İstasyonu önünde saat 13-30'da toplanan sağlık emekçileri, bir basın açıklaması yaptılar. DYP-SHP Koalisyonunun vaatlerini yerine getirmediğini, gerçek yüzünü artık gizleyemediğini ve demokrasicilik oyununun bittiğini belirttikleri basın açıklamasında "...oyalamalara, aldatmacalara kanmıyoruz. ILO standartlarının üzerinde, grevli toplu sözleşmeli, istediğimiz gibi bir sendika yasası çıkmadığı; sendikalarımızın üzerindeki baskılar, kapatma davaları son bulmadığı; devlet bizimle toplu sözleşme masasına oturmadığı sürece; sendikalarımızı nasıl haklı ve meşru mücadelelerimizle kurmuş ve yaşatmışsak; fiili grevlere de hazır olduğumuzu ve mücadelemizi sürdüreceğimizi ilan ediyoruz" diyerek isteklerini belirttiler. Basın açıklamasının okunması sonra erdikten sonra, topluca Sirkeci Postanesi'nden Adalet Bakanlığı'na telgraf çekmek üzere harekete geçen gruba, çevrede yoğun bir önlem alan sivil ve resmi polis müdahale etti. Polis grupları birkaç kişiyi gözaltına almak istemesi üzerine, sağlıkçılar arkadaşlarını vermemek için

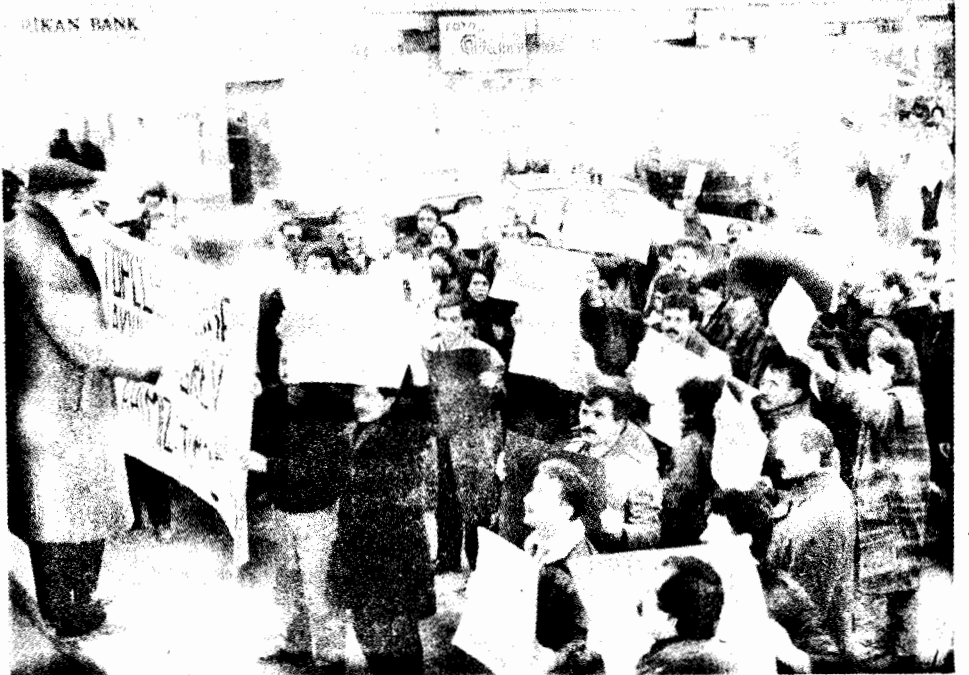
geri döndüler ve polisin dövecek, yerlerde sürükleyerek götürdükleri arkadaşlarını geri almaya çalıştılar. Ancak gözü dönmüş "emir kulu (!)" polis, görevini canla-başla yerine getirme gayretiyle, önüne gelen bütün insanları rastgele coplamaya, kafasını, çenesini kırmaya ve otolarına bindirmeye çalıştı. Ancak sağlıkçıların 10-15 dakika süren kararlı direnme tavrı karşısında, arkadaşlarının yardımına yetişen, göstericilerin 3 katı sayıdaki çevik Kuvvet; gazeteciler ve çevredeki izleyiciler dahil herkese saldırarak ortalığı yatıştırdı (!)"

Sonuç olarak, dördünün yönetim kurulu üyesi olduğu, diğerlerinin ise Tüm-Sağlık-Sen

üyesi olduğu toplam 18 kişi gözaltına alındı. Kalanlar ise değişik yerlerinden yaralandılar... adli doktor ise çenesi kırılarak ağır şekilde yaralanıp, felç tehlikesiyle karşı-karşıya kaldı.

Seçim sıcaklığının soğumaya başlaması ile birlikte DYP-SHP iktidarı da yüzündeki "demokratlık" ve "Babalık" maskesini indirmeye, vaatlerini unutturmaya, en küçük bir haklı isteme işkenceci tepkisi vermeye, kendilerine verilen her oyu, zam, işkence, polis copu, yalan, demagoji ve dolandırıcılık olarak geri iade etmeye başladı.

10 ocak günü ise 100 kişilik sağlıkçı grubu çalıştıkları İstanbul Hastanesi bahçesinde bir ba-

Sağlık emekçilerinin cop darbeleri ve gözaltılarla tanımlanan (!) basın açıklaması

sın açıklaması yaparak, maaşlarına yapılan zammın aldatmacadan öteye gitmediğini belirttiler. "Memleketi bu hale getiren bir avuç egemenin cebinin doldurulması pahasına, memurların açlık cehenneminde yanmasına seyirci kalmaya çağız. Tüm-Sağlık-Sen olarak bu insafsız uygulamaların karşısına örgütlü gücümüzü koyarak mücadele edeceğiz." diyen sağlık emekçileri, kor-
tejliler halinde ve

Tüm Belediye Memurları Sendikası üyeleri ilk grevlerini gerçekleştirdiler.

slogan atarak hastanenin bahçesinde yürüyüp, diğer sağlıkçıları da sorunlarına karşı duyarlı olmaya çağırdılar.

Sağlıkçıların 15 ocak çarşamba günü Cerrahpaşa Hastahanesi'nde yaptıkları basın açıklamasında işe, enflasyonun çok altında kalan maaş zamları ile, komik miktardaki kira yardımı protesto edildi. Sadece memurlara yapılan; yardımcı personele yapılmayan kira yardımının yardımcı personele de yapılması gerektiğini belirttiler.

TÜM BEL SEN

Istanbul büyükşehir belediyesinde çalışan memurlar, 7 ocakta yarım günlük iş bırakarak ilk grevlerini gerçekleştirdiler. Saat, 13-00'da Büyükşehir Belediye Başkanlığı önünde toplanan 600 kişi Davul-zurna ve halaylarla grevi başlattı. Halaylara ara verilerek okunan basın açıklamasında şöyle deniliyordu: "... kamu emekçileri olarak, açıklanan artışlar yüzde yüz olsa da, biz yine bu alanlarda olacaktık. Çünkü bizler açık ve net şunu istiyoruz: GREVLI-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAK. İrademizin ücret

politikasına yansımaları ancak ve ancak bu hakkın alınmasıyla mümkündür. Fakat ne yazık ki demokrasi ve insan haklarından söz edenler "Halkın her kesiminin örgütlenmesinden yanayız" diyenler, bu hakkı kullanmak isteyenlerin üzerine kolluk güçlerini gönderiyorlar. Diün bu hakkın erdeminden söz edenler şimdi "tahrik" diye nitelendiriyorlar. Son günlerde kamu sendikaları olan Tüm-Sağlık-Sen ve Bem-Sen'e yönelik çirkin saldırılar basının objektifinden görülmüş ve, ilke-miz kamuoyu tarafından nefretle ve ibretle izleniyor. "Devlet memurlarını"nu çeneleri kırılıyor, yerlerde yaka paça sürükleniyorlar. Bunu şiddetle kınıyoruz.

Toplumun demokratikleşme ve iyileştirme vaadedenlere hatırlatıyoruz. Baskı ve yıldırımlar sürerse, bugün üç büyük ilde uyguladığımız, üretimden gelen gücümüzü kullanmayı, örgütlü olduğumuz 27 ilde de genişleterek devam ettireceğiz. Aba altında sopa demokrasisini her yerde teşhir edeceğiz. Bu haklı ve meşru mücadelemizi GREVLI-TOPLU SÖZLEŞMELİ Sendikal hakla sonuçlandırana dek sürdüreceğiz."

15 ocak çarşamba günü,

Tüm-Bel-Sen'li memurlar, İstanbul Valiliği önünde toplanarak, Valiliğin memur sendikaları üzerindeki baskı ve sindirme politikalarını protesto ettiler. Vali yardımcısı ile görüşmek üzere oluşturulan heyet, istemlerini şöyle dile getirdi:

"* Sendika evraklarımız çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığına gönderilsin.

* Sendikalar üzerindeki anti-demokratik ve keyfi uygulamalara son verilsin.

* Valilik sendika davalarına müdahil olarak katılmaktan vazgeçsin.

* Yaptığımız yasal kongrenin ilçe seçim kurulunca tutulan tutanakları ve kesinleşen sonuçları, ilgili kuruluşlara gönderildiğinden, tüzel kişiliğimizin bize verdiği yayın, miting, panel ve gece gibi etkinliklerimiz engellenmesin.

* Sendikamız Tüm-Bel-Sen ve diğer memur sendikaları üzerindeki baskılar kalksın.

Vali yardımcısının olumlu yanıt vermesi üzerine topluluk, alkışlarla ve "Yaşasın Tüm-Bel-Sen" sloganlarıyla valilik binasının önünden ayrıldı.

Bizim Kızıl Bayrağımız Dalgalanıyor Peru'da

1. Sunuş: Yeni Bir Siyasi İktidar Doğuyor

Asırlar boyu alın yazıları servet sahipleri hesabına emek ve göz nuru tüketmek olan, ama servet sahipleri tarafından İndios (Kızılderililer) ve Cholos ("melezler") diye horlanan Peru'nun yoksul ve mazlum halkı ayağa kalkıyor. Maoist bir parti olan Peru Komünist Partisi (PKP) önderliğinde, bu halk kitleleri devrimci bir ordu örgütlemiş bulunuyorlar. Yürüttükleri halk savaşı, son bir yıl içerisinde uzun süreli önem taşıyan ilerlemeler kaydetmiş, hükümeti ve askerlerini şiddetli yenilgilere uğratmıştır. Ülkenin kırık böl-

gelerinde, toplam nüfusun üçte birini kapsayacak kadar geniş bir alanda devrimci siyasi iktidar kurmuşlardır. Şimdi bu halk kitlelerinin ordusu, kırlar ve şehirler dahil Peru'nun her tarafında eylemler gerçekleştirmektedir. Gelinen aşamada, PKP, "dünya devriminin hizmetinde" tüm ülke çapında iktidarı ele geçirmek üzere örgütlenme ve hazırlanma çağrısı yapmış bulunuyor.

Ana rahmindeki çocuk örneği, Peru Halk Cumhuriyeti vücud buluyor, etini, kemiğini, sinir sistemini geliştiriyor, güç topluyor ve mücadele ortasında dünyaya gelmeye hazırlanıyor. ABD ise Peru'daki devrimi boğmak için elinden geleni yapmaya hazırlanıyor.

Ağustos 1990'da, Alberto Fujimori'nin yeni seçilmiş hükümeti, ülkenin başkenti Lima'daki olağanüstü hali yeniledi ve ülkenin 24 eyaletinden 10'unu kapsayacak şekilde genişletti. Bu durum kendi başına hızlı bir nicel değişikliği temsil ediyordu. Fakat aynı zamanda, kırsal alanların geniş bir bölümünde, devletin silahlı güçleri ile devrimci silahlı güçler arasındaki iktidar için mücadelenin durumu da bir nitelik değişimi sürecine girmiş bulunuyor. Halk savaşının on yıllık süresi boyunca artık ilk kez kızıl bayrak, açıktan açığa pek çok köyde dalgalanıyor. Binlerce Halk Komitesi'nden birçoğu artık gizli yeraltı örgütlenmesi olmaktan çıkmış, gün ışığında

açıktan açığa iktidar icra eder duruma gelmiştir. Devrimci üs alanları arasından bazıları görece istikrar durumu kazanmış bulunuyor ve daha yenileri vücut bulmaktadır. Mao'nun izinde PKP, bu üs alanlarını "halk savaşının özü" olarak tanımlamaktadır, zira bu üs alanları savaşın, halktan kopuk bir "başiboş asi çete"nin becerisi olarak değil, gerçekten halk kitlelerinin bir savaşı olarak yürütülüp geliştirilebilmesini mümkün kılmaktadır.

Bu Halk Komiteleri tarafından beslenip desteklenen Halk Gerilla Ordusu (HGO), bütünüyle yeni bir düzeyde savaş yürütmenin eşliğindedir. Yakın geçmiş dek HGO, esas itibarıyla gerilla savaşı yürütüyor, düşmanı

parça parça yıpratıyordu. Başlangıçta, tecrit olmuş polis karakollarını basarken, sonra Silahlı Kuvvetlerin devriye gezen birliklerini tuzağa düşürme sanatında ustalaştı. Bugün, HGO birkaç kez yüzlerce askerden oluşan düşman birliklerini karşısına alıp yenilgiye uğratmış ve sıkı savunma altındaki Silahlı Kuvvetler üslerine saldırılar düzenlemiş bulunuyor. Şimdi gerilla savaşından hareketli savaşa doğru bu geçiş süreci, devrimci birliklerin daha üst düzeyde yoğunlaştırılması ve hareketliliği ve düşmanın sıkı korunmalı müstahkem üsleri ve kolluk birliklerine artık çoğu kez ani habersiz baskın avantajından da yararlanmaksızın bazen saatler sürebilecek ge-

niş çaplı savaşlar için saldırmak amacıyla, daha modern silahları ele geçirmeye çalışma anlamına geliyor. Devrimci ordunun esas güçleri, bir düzenli ordu niteliklerini elde etmeye başladığı sırada bile, yine (tarlalarında tam mesai çalışmaya devam eden) köy milisleri ile yerel bölge gerillaları da savaşma kapasitelerini genişletip yükseltiyorlar, ki karşı devrimci silahlı kuvvetler Peru'nun geniş bölgeleri düzeyinde kendisini silahlanmış bir halkın karşısında bulsun. Ülkenin başkenti Lima dahil olmak üzere şehirlerde, silahlı grev ve diğer yollarla devrim, düşmana karşı gücünü kantara vurmaya başlamıştır. İşçiler, gecekondular ve diğer şehirli halk, gözlerini

kırları merkez almış olan halk savaşına çevirmiş durumdadır ve devrimin muzaffer doruğunu işaretleyecek olan gelecekteki şehir ayaklanmalarına hazırlanmaktadır.

Hükümet, devrimci silahlı güçlere karşı hala stratejik üstünlüğe sahip durumdadır. Emrinde Ordu, (deniz-çıkartma piyadeleri özellikle vahşi kan dökümü için eğitilmiş) Bahriyesi (Sovyetler tarafından teçizatlandırılmış olan ve şimdi de Afganistan'da kullanılmış askeri saldırı helikopterleriyle güçlendirilen) Hava Kuvvetleri ve (iki kontrgerilla tugayı da içeren) çeşitli polis kuvvetleriyle birkaç yüz bin kişilik silahlı güce sahiptir. Askerlerini koruyabilmek için, giderek artan bir şekilde onları kırların geniş yaygın alanlarından geri çekip stratejik istihkam merkezlerinde yoğunlaştırma zorunluluğu ile karşıkarşıyadır. Askerlerin büyük çapta yoğunlaştırılması, müstahkem evzilenmeleri ve hava gücünü kendisine dayanak alması düşmana belli bir güç kazandırmaktadır, fakat, Vietnam'da olduğu gibi, bu aynı zamanda düşmanın siyasi güçsüzlüğünü ve askeri açıdan yararlanılabilecek yeni zaafalarını ortaya çıkarmaktadır. Buna karşılık bu durum, devrimci silahlı güçler için daha geniş manevra sahası yaratmakta, devrimci siyasi iktidar için yeni olanaklar sunmakta ve devrimci savaş için yeni sorunları gündeme getirmektedir. Gerilla birimleri saldırı için güçlerini yoğunlaştırıp diğer devrimci görevleri yürütmek için yeniden dağılma yeteneğini edindikçe, gerici birliklerin gerilla birimlerini basmak için hava ve kara hücumlarını tezgahladıkları kalelerin kendileri kuşatılabilir ve basılabilir duruma gelmektedir.

1983'den bu yana hükümetin

silahlı kuvvetleri, köy düzeyinde PKP savaşçıları ve destekleyicilerine karşı terör kampanyası yürütmek için *rondero* denilen (*mesnada* olarak da bilinen) asayiş ekiplerini kullanmaktadır. *Rondero* sözcüğünün özgün anlamı hırsızlara karşı hayvanlarını korumak için biraraya gelen köylülerdi. Ancak bugünkü çeteler doğrudan Silahlı Kuvvetler tarafından yönetilmektedir. Bunların çekirdeğini, terhis olmuş askerler, eski polisler, toprak ağaları ve yerel zorbalarmın hizmetindeki insanlar ve sabıkahlar oluşturuyor. Örneğin eski devlet başkanı Garcia, *rondero* önderi Comandante Huayhuaco'ya "şahsi temsilcim" gibi değinmiş ve Huayhuaco gibi yüz tane adamı olsa, "yıkıcılığa" bir gecede son verebileceğini söylemiştir. (Hükümetin gizli basılmak zorunda bıraktığı) devrimci gazete *El Diario Huayhuaco*'nun zorbalığıyla ünlü bir uyuşturucu ağası olduğunu detaylarıyla teşhir etti. Kuzeydoğu Ayacucho'da Apurimac nehri vadisinde (kokain yapımında kullanılan) koka yaprağı ticaretini denetim altında tutan Huayhuaco'ya ait gangsterler ağını, Silahlı Kuvvetler'in birçok bölgede organize etmeye çalıştığı modele uygun bir tarzda yeniden düzenlenmesi için, Huayhuaco serbest bırakılmıştı. Silahlı Kuvvetler, köylerini terkedip Vietnam stili stratejik müstahkem köylere (Silahlı Kuvvetlerin denetimi altındaki kamplara) yerleşmek zorunda bırakılan, işkence altında daha yavaş öldürme ya da ailelerini katletme tehdidi altında, canlı insan kalkanı olarak muharebelerde kullanılmaya zorunlu kıldıkları köylülerle bu adamların etrafını güçlendirmeye çalışıyor.

Bu çeteler hem siyasi hem de askeri amaçlara, iç savaşın sınıf niteliğini bulandırma ve sanki

halkın kendi arasında bir savaşmış gibi gösterilmesini abartma amaçlarına hizmet ediyorlar. Hükümete, (Silahlı Kuvvetler'in denetimindeki "beyaz" köylerle "kızıl" köyleri birbirlerinin karşısına dikip, savaşı "köylüye karşı köylü"nün çatıştığı bir savaşmış gibi gösterme olanağı veriyorlar. *Ronderolar* bir katliama giriştiklerinde hükümet bunun haberini gerillaların yürüttüğü bir katliam olarak veriyor, *ronderolar* muharebede yenildikleri zamanda, yine köylülere gerilla saldırısı olarak rapor ediliyor. Fakat Halk Gerilla Ordusu'nun bu çeteleri ve onları örgütleyip kumanda eden Silahlı Kuvvetleri uğrattığı askeri yenilgilerle, birçok stratejik müstahkem köyün oralardaki köylülerle birlikte çalışan gerilla birlikleri tarafından yerle bir edilmesiyle ve Parti'nin *rondero* liderlerini yok etmedeki başarılı politikası sayesinde, Silahlı Kuvvetler, *ronderoları*, en azından şimdilik, geri çekmek ve yeniden toparlamaya zorunlu bırakılmış durumdadır. Gericiliğin toptan tecrit ve yenilgiyi önleme çabasının sosyal tabanını güçlendirmek üzere, hükümet şimdi bunları yeniden inşa etme ve kırsal alanlarda küçük bir azınlığın işine yarayacak önlemler uygulama amacındadır.

PKP, yürüttüğü halk savaşının içinden geçmek zorunda olduğu üç aşamayı çözümlenmiştir. Düşmana karşı şimdiye dek içinde bulunulan stratejik savunma aşamasından stratejik denge aşamasına geçmenin ön koşulu, gerilla savaşından hareketli savaşa geçmektir. Bu, artık hükümetin, devrimi geriye püskürtmeye çalışmaktan daha çok, çabasını güçlü olduğu yerlerde hükmünü pekiştirme üzerinde yoğunlaştıracığı anlamına geliyor. Düşmanın Silahlı Kuvvetlerinin stratejik üstünlüğü yok edildikten

Peru Komünist Partisi'nin bir afişi

sonra, devrimci bir karşı-saldırı düşmanı kökten ve tamamen süpürüp yok edecektir.

Bunun ne kadar hızlı veya kesinlikle ne biçim alacağını şimdiden kestirmek mümkün değil. PKP'nin işaret ettiği gibi, uluslararası deneyim göstermiştir ki, uzun süreli halk savaşında ilk aşama en uzun olanıdır, ikinci ve üçüncü aşamalar buna oranla kısa olabilirler. Ayrıca, son iki aşamaya geçiş, karşı-devrim kampı içindeki siyasi duruma ve ABD'nin tavrına olduğu gibi, muharebe meydanında gelişmekte olan duruma da bağlıdır, özellikle düşmanı ülke çapında silip süpürerek Peru Halk Cumhuriyeti'ni kurmanın bölgede ve dünyada yaratacağı etkiden iki muhteşem çatışma, savaşta her iki cephe açısından meydana ge-

len değişiklikleri göstermektedir.

Bu bölge bazen "ormanın kaşığı" olarak da adlandırılır. Zira, burada ormanın etekleri And Dağları'nın doğu yamaçlarına tırmanır. Son birkaç yıldır düşmanın askeri konvoylarına karşı gerillaların tuzaklı saldırılarının başarısından ötürü, karşı-devrimci silahlı kuvvetler bu bölgede artık pek nadiren dolanır oldular, şimdi istihkam edilmiş "kontrgerilla savaş" üslerine mevzilenip, kara ve hava saldırılarını bu mevzilerden yapmaktadırlar.

1989 Temmuz'unda, basın haber raporlarına göre "yüzlerce gerilla", Madre Mia silahlı kuvvetler üssünü kuşatıp tamamen harabeye çevirdi, ki Madre Mia,

Huanuco eyaletinin sözkonusu bölgesinde toplama kampı ve işkence merkezleri ile teçhizatlı karşı-devrimin esas kalesi konumundaydı. Ancak ceset olarak buradan çıkmak veya "akıbeti meçhul" tanımı altında burada olmadığı söylenmek üzere, yüzlerce köylü buraya getirilmişti. Dört saat süren çatışmadan sonra, burada mevzilenendirilmiş olan 250 askerin yarısı kaçtı, geri kalanın çoğu ölü ve yaralı olarak hurdaya çıktı. Hükümet askerleri için bu, daha önce kaydedilmemiş derecede ağır bir darbeydi. HGO, büyük miktarda silah ve mermi ele geçirerek, devrimin silahlanmasının esas kaynağı olarak düşmanı kullanma politikasını yerine getirdi. Bunu izleyen aylarda, Silahlı Kuvvetler bölgesinde 1500'ün üstünde köylü-

yü katlederek oçalmaya giriştiler.

1990 Nisan'ı, Huallaga nehir vadisinin canevine kurulu Santa Lucia'da ABD'nin kumanda ettiği karşı-devrimci savaş üssüne yapılan saldırıya tanık oldu.

Bu üs 1990 Şubatı'nda açılmış, 30 civarında Amerikan askeri danışmanı ve ABD hükümetinden kontratlı "sivil" görünen helikopter pilotları ve tamircileri ile donatılmış, emirlerine 500 Peru askeri verilmiştir. *New York Times*'dan bir gazeteci, burayı, Vietnam-tipi ateş üssü, çevresi "gözleme kuleleri, istihkamlı çatışma sığınakları, mayınlanmış arazi, dikenli tel ve göğüs yüksekliğinde siyah plastikten kum torbaları ile çevrili ve ...ancak askeri hava nakliyesi ile tehlikesiz erişilebilir" olarak tanımlamaktadır. Halk Gerilla Ordusu birlikleri bu üssü kuşattı ve iki saat süresince otomatik tüfek ateşi altına aldı, RPG roket-atar mermisi yağdırdı; yedi helikopter yok edildi. ABD kuvvetleri ile Halk Gerilla Ordusu, büyük çaplı bir çatışmada ilk kez burada karşı karşıya geliyorlardı. Bunun sonuncusu olacağı da pek ihtimal dahilinde değildir. Bu saldırıdan sonra, Santa Lucia üssünü onarıp güçlendirme girişimlerinin yanı sıra, ABD, bölgede başka üsler de kurmak üzere Peru hükümeti ile görüşmelere başladı.

Bu bölge, Kolombiya-kaynaklı uyuşturucu çeteleri tarafından satın alınıp, işlenmek üzere hafif uçaklarla Kolombiya'ya (bazen de Brezilya'ya) aktarılan koka yaprağının belli başlı üretim alanlarından biridir. Bölgede yaşayan halk nüfusunu, feodal baskı ve sömürünün son yirmi yıldır geri kalmış dağlık bölgelerden sürüp dıştaladığı köylü kitleleri oluşturmaktadır. Ülkenin

merkezi dağlık bölgelerindeki toprak talebeden köylü hareketlerinin basıncını hafifletmek amacı ile, hükümet zamanında bu köylülerin yüksek ormanlık bölgeye göçmelerini teşvik etmişti. Bu verimli bölgeye yerleşmelerinin ardından, köylüler hükümet politikasının ve ekonomik sistemin, kendilerini altına sokmuş olduğu borçları ödeyebilecek düzeyde gelir getiren herhangi bir tarım ürünü yetiştirebilmelerine olanak tanımadığını farkettiler —bu duruma tek istisna, koka yaprağı idi.

Kısa bir süre içinde, kendilerini uyuşturucu tüccarları ile onlarla sıkı fıkı kumpas kurmuş olan Ordu ve hükümet yetkililerinin kölesi durumuna düşer buldular. Peru'nun yaylalarında yaşayan halkın geleneksel olarak çığnediği koka yaprağının belli miktarlarda ticareti yasaldır. Hükümetin tekelindedir. Bu durum, hükümet görevlilerine, çeşitli tip ödemeler ve faiz biçiminde köylülerden muazzam miktarlarda para sızdırmaları için yasal fırsat vermiştir. Öte yandan, hükümet çok daha geniş kapsamlı illegal koka ticaretine göz yummaktadır, ki olmadan köylülerin o altından kalkılmaz haraçları ödemeleri olası değildir. Ayrıca hükümetin satın aldığı koka yaprağının önemli bir bölümü de bu illegal ticaretin içinde dolanmaktadır.

Köylülerin topraklarını, ürünlerini (ve canlarını) hükümet de dahil olmak üzere çeşitli uyuşturucu baronlarına karşı korumak için, Halk Gerilla Ordusu bu köylülerle birlikte çalışmaya başladı. Yeni siyasi iktidarın kurulmasıyla birlikte, hükümete karşı mevzileri korumak amacıyla, köylüler işledikleri toprakların bir bölümünü geçim ve ya-

şam için gerekli olan tarımda kullanmaya başladılar ve üs bölgelerinde zaten hiç kullanılmayan uyuşturucu da dahil olmak üzere mevcut düzenin bütünü ortadan kaldırmak için gerekli devrimci güçlerini adım adım inşa etmektedirler. Peru'daki karşı-devrimci dergilerden biri olan *Si* bile kabullenmek zorunda kalmıştır ki, Huallaga vadisinde "onlarca yıldır hükümetin yapmadığını, Sendero (yani, PKP) birkaç yılda başardı; uyuşturucu trafiğine son vermenin başlangıcı olarak, köylülerin tarımsal üretim alışkanlıklarını değiştirdi."

Temmuz 1990'da görevine başlamasının hemen ardından Fujiötürü. Fakat ülke çapında siyasi iktidar olasılığı şimdi artık görüş alanı içindedir; bu kaçılmaz olarak çok kısa bir süre içinde gerçekleşecek anlamında değil ama, halk savaşının gayet güçlü bir biçimde gelişmiş olduğu, güçler arasındaki dengenin hızla bozulabileceği, Parti ve devrimci kitlelerin artık şimdi, hiçbir ezilen halkın, oldukça uzun bir zamandır yapmadığı birşeyi yapmak için, yani, dünya devriminin hizmetinde kendi ülkelerinin idaresinin başına geçmek için hazırlanması gerektiği anlamında, böyledir.

ABD hükümeti ise kendi hesabına, Peru'daki askeri mevzilenişini güçlendirmiş ve yakın gelecekte büyük çaplı bir ABD müdahalesi için planların hazırlanmakta olduğunu ilan etmiş bulunuyor. Elbette ABD, kendi "arka bahçesinde" bu "Peru Halk Cumhuriyeti"nin yükselmesi karşısında geri durup çatışmasız buna rıza göstermeyecektir.

Sürecek

DOĞRAMACI'NIN DİKENSİZ GÜL BAHÇELERİ BİLKENT-HACETTEPE

YÖK

ANKARA BÜROSU

1991 yılının son günlerinde YÖK ve Hacettepe Üniversitesi'nde çalışan bir grup işçi işten çıkarıldı. Bu işçiler yaklaşık bir yıl önce Bilkent Üniversitesi'nden atılan işçilerin bir bölümüydü. Bütün bu atımlarda belirleyici tek kişi YÖK başkanı İHSAN DOĞRAMACI'dan başkası değildi. Bilkent-YÖK-Hacettepe üçkeninde gelişen olaylar, Bilkent Üniversitesi'nde, çalışan işçilerin Tez-Kop-İş 1 Nolu Şubeye üye olmalarıyla başladı...

1 Ocak 1991'de TEZKOOP-İŞ sendikası Bilkent Üniversitesi için ilgili bakanlığa yetki için başvurdu. Aynı gün, işveren huzuruna tek tek çağrılan sendika üyesi işçilere iş akitlerinin fesh edildiği bildirildi. İşçiler işten çıkış, ihpar ve kıdem tazminatlarının yazılı olduğu bir belgeyi imzalamaya zorlanınca, bu dayatmacı tavra uymayı reddettiler. Bilkent rektörü ve patronuyla (İhsan DOĞRAMACI) konuşma talepleri reddedince de diğer personel ve öğrencilerin de katılımıyla üniversite girişindeki nizamiye'ye dek yürüyüşe geçtiler. Buradan jandarma engeliyle karşılaşarak, otobüslerle sendika genel merkezine gittiler.

7 Ocak'ta semt servisleriyle yeniden döndükleri Bilkent'te

jandarma zoruyla otobüslerden indirildiler. Bu tavrı protesto etmek için işten atılmayan arkadaşları ile birlikte Nizamiye kapısında oturma eylemi yapmaya başladılar. Bu arada bir grup Bilkent öğrencisi de işten atılmaları kınayan bir imza kampanyası metnini kampüs içinde dolaştırarak işçilere destek veriyordu. Doğramacı'da bu sırada boş durmamış sendikadan istifa etmeleri koşuluyla yeniden (ama başka yerlerde çalışıyor göstererek) bir kısım işçiyi işe almıştı.

Doğramacı epeyce zorlamadan sonra o günün akşamı işçi ve sendika temsilcileriyle görüşmeyi kabul etti. Atılan işçilerin geri alınması, sendikayla resmi görüşmelerin başlaması gibi talepleri Doğramacı: "sadece YÖK Başkanı olduğu, Bilkent gibi özerk statüye sahip bir üniversitenin işlevine karışamayacağı" türünden asılsız gerekçelerle reddetti. Yine de zevahiri kurtarmak gayretiyle toplantı da bulunan Gazetecilere dönerek: "işçilerin mağduriyetten kurtulabilmesi için tarafından maaşlarının ödeneceğini ve onlara kısa süre içerisinde de yeni bir iş bulunacağını" açıkladı.

Doğramacı'nın bu vaadi gecikince işçiler basın toplantıları, devlet kurumlarına telgraf

gibi yollarla seslerini duyurmaya çalıştılar. İşvereni İLO temsilciliğine giderek şikayet ettiler. Bu eylem sırasında 15 işçi gözaltına alındı. Tezkoop-İş yetkilileri zamanın muhalefet liderlerinden Demirel'le bile basın toplantısı düzenleyip Zat-ı Muhterem'den Doğramacı ile görüşeceğine dair söz aldılar! Bir grup işçi tazminat istemiyle Bilkent Rektörlüğü aleyhine davalar açarken, bir kısmı da topluca vekaletler vererek çeşitli iş mahkemelerinde sendikal tazminat davası açtılar. Nihayet, Doğramacı işçilere haber saldı; "İş talebinde bulunanların YÖK Başkanlığına başvurmalarını istedi. İşçilerin bir kısmı YÖK'e, bir kısmı da Hacettepe Üniversitesi'ne yerleştirildi. Bu gelişmeler, Doğramacı'nın dayattığı koşullarla işe girilmesine karşı çıkan işçilerin tepkisine yol açtı. Sürecin tanığı olan bazı işçiler: "Arkadaşlarımızın itirazlarına rağmen işe girmemizin bir çok nedeni vardı; herşeyden önce Bilkent'e dönme umudumuz kalmamıştı, körfez krizi devlet güçlerinin baskılarını üzerimizde yoğunlaştırmış, Zonguldak maden işçilerinin grevi ve Ankara yürüyüşleri gibi daha güncel sorunlar Kamuoyunun gündeminden düşmemize yol açmıştı. Ayrıca Türk-İş'in sendika ağaları bizi yüzüstü bi-

rakmıştı. Bütün bu olup bitenler işçiler arasındaki dayanışmayı bozmuş, bireysel kurtuluş arayışları artmıştı. ekonomik sorunlar da dayatınca Doğramacı'nın teklifini kabul ettik" biçiminde açıkladılar.

Böylece yapılan mülakat sonunda işe alınan işçiler şubat 1991'de YÖK ve Hacettepe üniversitesi'nde işe başlatıldılar. işçilere üç ay içinde kadroya geçecekleri sözü verilmesine karşın, dağıtılan işyeri kimliklerinde sicil numarası kısmi boş bırakıldı. İşçiler bu kurumlarda memur ve hizmetli görünmelerine karşın, onlara maaşlarını İhsan Doğramacı'dan alacakları ve herhangi bir sorunları çıktığında muhataplarının YÖK Genel Sekreterliği, ve personel müdürlüğü olduğu bildirildi. Ama işçiler, çalıştıkları dönem boyunca hastalık, izin, mesai konularında yetkili hiç bir makam bulamadılar. Bir sorunları olduğunda H. Üniversitesi YÖK'e bildiriyor, YÖK'te "resmi bir sıfatı olmadığı için birşey yapamayacağımı" bildiriyordu. Hastalanan işçiler ya özel ilişkilerini kullanıyor ya da paralı muayene oluyordular.

Maaş günleri DOĞRAMACI'YA ŞUKRAN GÜNLERI'ne dönmüştü. H.Ü Tahakkuk Müdürlüğünden bir memur tarafından YÖK'ten getirilen BAĞIŞ MAAŞLARI, imza karşılığı işçilere dağıtılıyordu. Bu imzalanan metin istenildiği halde işçilere verilmedi. Metin yaklaşık şöyleydi:

"SAYIN İHSAN DOĞRAMACI'DAN .....

MACI'DAN .....

Hacettepe Üniversitesi (HÜ) ve YÖK'te atıldıkları güne kadar 11 ay köle gibi çalıştırıldılar. Bütün angarya işlere takviye güç olarak verildiler. İtiraz ettiklerinde işten atılmakla tehdit edildiler. Haksızlıkların giderilmesi için yaptıkları bütün başvurular reddedildi. Kendisine sorunlarını ileten işçilere hakaret eden Hacettepe Üniversitesi personel Müdürü: "Sizi başımıza bela olarak gönderdiler, sizin burada hiç bir sıfatınız yok, ne öğrenecekseniz gidin YÖK'ten öğrenin" diyebilmiştir.

Geçen bu onbir ay boyunca kadro verilmemesi bir yana, diğer personelin maaşları 6 ayda bir arttırılmasına karşın Bilkent sürgünü işçilerin maaşı hep sabit kalmıştır. DOĞRAMACI'nın BAĞIŞLARI ortalama 450.000 lira civarında olmuş ve işçilere ne maaş bordrosu verilmiş, ne özlük hakları belirlenmiş, ne de sigorta ve Emekli Sandığı primleri yatırılmıştır. Ayrıca fazla mesai ücretleri ödenmemiş, benzer bütün sosyal haklarda yok sayılmıştır.

İşçiler bütün bu sorunlarla boğuşurken hiç bir gerekçe gösterilmeden 24-25 Aralık 1991 tarihlerinde YÖK ve H. Üniversitesindeki işlerine son verilmiştir.

Böylece kaşarlanmış işçi düşmanı DOĞRAMACI, TEPE MOBİLYA, METAK-

SAN'da olduğu gibi sorun çıkararak ÇİBANBAŞLARINI safdışı bırakmıştır. Doğramacı Bilkent sürecinde atılmaların yarattığı tepkiyi, yeni iş kapıları açıyor görünerek önemli ölçüde yumuşatmış ve işçilerin kısmen örgütlü olan gücünü de bölmüştür. H.Ü ve YÖK'de işe yerleştirmeler kademel bir tasfiye planının son bölümleridir. Bilkent'ten atılan işçiler arasında bir süre işe yeniden alınacakları beklentisi yaratılırken, H.Ü ve YÖK sürecinde de işçiler atıldıkları güne dek kadro beklentisi içine sokuldular.

Sürecin kamuoyunda yeterince yankı bulmadan geçiştirilmesinde Doğramacı'nın manevraları, sendikanın ilgisizliği kadar Bilkent'teki işçi örgütlülüğünün bir dizi hatasının da önemli bir payı olmuştur.

BİLKENT'İN ARDINDAN

Konuştuğumuz işçi arkadaşlar, Bilkent'ten başlayarak H.Ü ve YÖK'ten atılmalara dek uzanan bir yıllık mücadele sürecinin muhasebesini şöyle yaptılar:

"Daha Bilkent'te işe başlar-ken, Doğramacı'nın bir halk düşmanı olduğunu biliyorduk. Meteksan ve Tepe Mobilya gibi işletmelerinde birbir türlü dalaverıyla işçileri atan işletmelerini sendikasızlaştıran Doğramacı'nın, Bilkent'te de sendikal mücadeleyi engelleyeceği çok açıktı. Biz

sendikal faaliyete girilen devrimci-demokratların çoğu üniversite öğrencisi ya da üniversite mezunuyduk. Diğer işçilerle aramızda başından beri bir kopukluk, iletişimsizlik vardı. Sıradan bir yaşamları olan, içki, kız muhabbetlerine alışık bu işçilerle bütünleşmek, onlara "dışarıdan bilinç götürmek" konusunda kendi kafalarımız bile çok berrak olmadığı için başarısız kaldık.

Aslında kendi aramızda bile ilkeli bir birlik oluşturamadık. Gizlice yürüttüğümüz sendikal faaliyetin, olgunlaşma aşamasında aldığımız birçok kararı hayata geçiremedik. Bunda aramızdan seçtiğimiz işyeri komitesinin sevilen, sözü dinlenen kişilerden oluşmamasının önemli bir payı var. Kötülerin iyisi olarak belirlediğimiz Tezkoop-İş Sendikası'na üye olurken; sendikaya çok güvenmemek, gerekirse onunla da mücadele etmek amacındaydık, ama sendika temsilcisi Muhlis Karşlı işçiler arasındaki kişisel çekişmeleri iyi gözlemledi. İş-

çilerin sendikaya güvenmelerini sağlamak için kişi ve gruplarla özel yemekler, toplantılar düzenleyerek kitle inisiyatifini ele geçirmeye çalıştı.

Bazı sosyalist(!) işçiler sendikal geleceğimiz konusunda çok iyimserdiler. Öyleki Doğramacı'nın Demokrat görünmek için sendikanın Bilkent'e girmesini istediğini bile ileri sürdüler.

Beklenenin çok üzerinde atılmalar başlayınca kitle içinde tam bir panik yaşandı. İşyeri komitesi hazırlıksız yakalandı ve gerekli tavrı ancak üç gün sonra gösterebildi. Komite kitleye hakim olmaktan çok uzaktı. Öyle ki Nizamiye önünde oturma eylemi yapılırken getirilen ekmeklerin paylaşılabilmesi gibi moral bozucu olayların bile önüne geçemedi. Sendika şube başkanı Doğramacı ile görüşmelerini işçilere bir ZAFER olarak lanse etti. Kişisel çıkar beklentilerinin önüne sınıfın ortak çıkarları bir türlü geçirilmedi; işçilerin bir kısmının işe geri alınacağı gibi asılsız

haberler işçiler arasında iş kapma yarışının yaşanmasına yetti de arttı bile! İşçiler sonraki süreçte mücadeleyi epeyce geriletken bölünmeler yaşadılar. Kitleye anlatılamayan nedenlerle yeni bir işyeri komitesi kuruldu ve eski komite buna tepki olarak kendini sürecekte tamamen çekti, bir süre komitelerarası sürtüşmeler yaşandı. Doğramacı'nın bağış karşılığı işinin kabul edilmesini isteyen arkadaşlar dikkate alınmayınca, işi kabul edenler etmeyenler diye bir parçalanma daha yaşandı.

Sonuçta:

"Kendi aramızdaki sorunları eleştiri-özeleştiri yöntemiyle çözemediğimiz, zayıf birliğimizi kitleye güvensizlikle ifade ettiğimiz, gücümüzü koruyamadığımız, çözümleri bürokratik yollarda aradığımız için, Bilkent-YÖK- H.Ü sürecinde kaçınılmaz bir yenilgi aldık. Ama bu yenilginin mevzi geçici olduğunu ve işçi sınıfı mücadelesinde katkıya dönüşecek deneyimler kazandığımızında bilincindeyiz.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'yle ilgili olarak İstanbul'da Düzenlenecek Geceye, Tiyatro, Skeç, Müzik, Halk Oyunları, Şiir, Slayt, Konuşma vb. konularda katkıda bulunabilecek okurlarımızın kısa zamanda bizimle iletişim kurmalarını istiyoruz.

Kadının, sınıfsız toplumla taçlanacak özgürlük kavgasına onuz verme sorumluluğunu taşıyan herkesi "yapan biri bulunur" demeksizin katkılarını ve yeteneklerini bu etkinliğe aktarmasını bekliyoruz.

YENİ DEMOKRASİ

Toros Gübre'de Sendika kuran işçiler kovuluyor.

Adana Ceyhan civarında faaliyet gösteren Tekfen Holding'e bağlı Toros Gübre Fabrikası'nda işçiler, 1990 yılında sendikal örgütlenme çalışmalarına başladılar. Toros Terminal Servisleri A.Ş.'de çalışan 72 işçiden 47'si Likat-İş Sendikasına üye oldular. İşçiler 25 Temmuz 1990 tarihinde yetki için Çalışma Bakanlığı'na başvuruda bulundular. 1 Ağustos 1990 tarihinde yetki belgesi alındı. Toros patronları sendikalaştıkları için 7 işçiyi işten attılar. Kalan 40 sendika üyesi işçiyi de işten atma tehdidi ve bir takım baskılarla sendika-

dan istifa ettirdiler. Bu işçiler daha sonra aynı işyerinde işveren tarafından kurulan paravan şirket Melih Mütteahitlik şirketine devredildi. Amaç sendikalaşmayı engellemektir. Bunun üzerine Likat-İş Sendikası yasal haklarını kullanarak toplu sözleşme yapmak üzere harekete geçti. İşveren toplu sözleşme yapılmasını engellemek için hukuksal işlemlere başvurdu, ancak çabaları olumsuzlukla sonuçlandı. Masaya oturmak zorunda kalan patronlar bu defa sözleşme görüşmelerini sabote etmeye başladılar. Bunun üzerine Likat-İş 26.9.1991 tarihinde grev kararı aldı. Grev kararının ardından 2 işçi daha çıkarıldı. Bu gelişme üzerine 19.12.1991 tarihinde işçiler işi topluca bıraktılar. Toros patronları bu defa da 291 işçiyi işten attılar. Kendilerinin kurdurmuş oldukları mütteahitlik firmasını da feshettiler. Feshetme ile birlikte 440 işçi işsiz kaldı. İşçiler Ceyhan'a kadar protesto yürüyü-

şü yapmak istedilerse de polis ve jandarma tarafından engellendiler. 3 Ocak 1992 tarihinde miting yapılmasına karar verildi ve izin alındı. Ceyhan'da yapılan yürüyüşe Likat-İş temsilcisi, Petrol-İş, Demiryol-İş şube başkanları, Hollanda Ulaştırma İşçileri Sendikası Limanlar Uluslararası Sekreteri Kes Mar-ges, SHP Milletvekilleri, Ceyhan ve Adana'dan, devrimciler katıldılar. Mitingde işçileri destekleyen çeşitli konuşmalar yapıldı. Devrimci sloganlar atıldı. İşten atılmaları ve işçi kıyımlarına hayır sloganları ile yürüyüş coşkulu bir biçimde sona erdi. Daha sonraki süreçte fabrika önünde oturma eylemi başlatıldı. Patronlar fabrikaya kaçak işçi alınmasına başladılar, ancak işçilerin kararlı müdahalesiyle bunda pek başarılı olmadılar. Oturma eylemi işçilerin kararlılığı çevre il ve ilçelerde Ceyhan'da kamuoyu oluşturdu. Ceyhan ve Adana Halkevi ve devrimcilerin katılımıyla, fabrikanın önünden direniş alanına kadar bir yürüyüş yapıldı. Olay kınandı. Coşkulu bir şekilde türküler söylendi, halaylar çekildi. İşçi temsilcileri, demokratik kitle örgütleri temsilcileri, dergi temsilcileri konuşmalar yaptılar. Coşkulu, kararlı direniş patronların gözünü korkutmuş olacak ki, patron-Ağa devletinin bir albayı, askerleri işçilerin üzerine saldırttı. Ortalık savaş alanına döndü. İşçiler dövülüyor, toplanan gıda maddeleri talan ve imha ediliyor-

du. Dövülme olayı savcılığa yansıtılmasından sonra, işçiler SHP ve DYP ilçe binalarında açlık grevi yapmaya karar verdiler. İktidarın, parti başkanlarının gerçek yüzleri bu eylem üzerine daha net ortaya çıktı. DYP ilçe başkanı işçileri parti binasından polis zoruyla attırdı. Bu arada DYP teşkilatı eylemi kırmak için fabrikaya alımı işini organize etmektedir. Demokrat geçinen, işçi haklarından çok bahseden SHP teşkilatı ise işçilere ancak birgün izin verdi. Ceyhan halkının da desteğini alan direniş sonucunda jandarma direniş alanından çekilmek zorunda kaldı. Ve işçiler tekrar direniş alanına dönüp eylemlerine devam ettiler. İşçiler artık herkesle diyalog içindeydi. Ceyhan halkı esnafı, memuru, demokratik kitle örgütleri işçilere sahip çıkıyor onları destekliyor, onurlu direnişlerinden dolayı kutluyorlardı. Ceyhan Halkevi 26 Ocak 1992 tarihinde işçilerle dayanışma gecesi düzenledi. Geceye yerel sanatçılar ve Grup Ekin katıldı. Gece yine coşkulu bir şekilde geçti, türküler okundu. Siyasi dergilerin, bu arada Yeni Demokrasi'nin Toros direnişini destekleyen bildirisi okundu. Gece-nin sonunda da işçiler, temsilcileri aracılığıyla Ankara'ya yürüyüşleri açıkladılar. Ancak 29 Ocak'da başlaması planlanan Ankara yürüyüşü polis tarafından engellendiği için gerçekleştirilemedi. İktidarın tüm boğma çabalarına rağmen Toros Gübre'de di-

KISACA...

*1991 Ağustos Ayında, Güneş Gazetesi'nden çıkarılan 42 kişi, gazetenin önüne kurdukları onur çadırında hala direniyorlar. Direnişe geçtikleri ilk günlerde demokratik kamuoyunun desteğini alan Güneş Gazetesi çalışanları son günlerde unutulmaktan yakınıyorlar. Birikmiş maaş ve tazminatlarını alabilmek için açtıkları davanın sonuçlanmasını bekleyen direnişçiler, direnişlerinin bitmediğini ve destek beklediklerini özellikle belirtiyorlar.

*Ve-Ge Bant işçilerinin grevi 150. gününü aştı. Grevin 140. gününde bir vizite eylemi gerçekleştiren Ve-ge Bant işçileri sloganlarla ve dövizleriyle Sefaköy'ü dolaşarak, kararlılıklarını dile getirdiler. İşverenin, içeride grev kırıcılığı amacıyla işçi çalıştırmasını da protesto eden grevci işçiler, 6 Şubat'ta işveren ile yeni bir görüşme gerçekleştirecekler. Görüşmenin işçilerin istediği biçimde sonuçlanması halinde grev sona erecek.

reniş hâlâ tüm coşku-
suyla sürüyor.

Bir sahte çatışma daha Sonuç 3 İnfaz!...

İstanbul Mahmutbey'de, polis ve MIT'in birlikte hazırladığı bir senaryo daha gerçekleştirildi. Ve bu senaryo sonucunda, 19-20 yaşında 3 genç insan canice katledildi. Ardından, her infazdan sonra olduğu gibi, burjuva basını polisin imdadına yetişti ve görevini yerine getirdi. İnfaz, sürmanşetten, "hücre evinin basılması, teröristlerin çatışma sonucu öldürülmesi" olarak kamuoyuna duyuruldu. Ancak, devrimci-demokrat kamuoyunun, İstanbul İHD'nin ve katledilen gençlerin ailelerinin çabaları sonucu, gerçekler ortaya çıkarıldı. Sonuç gerçek bir katliam... "Şeffaf ve demokratik" DYP-SHP Koalisyonunun yeni bir icraatı. Yeşil Kart denince "polis"in memura sendika derken, işçi haklarının gaspının anlaşıldığı koalisyon hükümetinin sözlüğünde, insan hakları deyince de yargısız infazlar ve katliamlar kastediliyor. Devletin İnsan hak ve özgürlüklerine en küçük tahammülünün kalmadığı bugün, "Polis vazife ve Selahiyetleri Yasası ile Terörle

Mücadele Yasaları" Vur emri yasası gibi uygulanmakta, "resmi ölüm timlerine dayanak olmaktadır. Bu devlet terörünün, karşıtı da hızlandırmaması, olanaksızdır. İşkencede ölümler, gözaltında kayıplar, katletmeler, terörün esas kaynağıdır.

Mahmutbey'deki infaz yerinde, İstanbul İnsan Hakları Derneği'nin yaptığı incelemelerde, katliamın tam bir senaryo olduğu ortaya çıkarıldı. İHD'nin hazırladığı raporda şunlar yer alıyor: "Evin örgüt evi olmadığı, 6 kişilik bir ailenin sürekli kaldığı saptanmıştır. Evde karşılıklı çatışmaya dair hiçbir bulguya rastlanmamıştır. Tüm kurşunların gençlerin öldürüldüğü yöne doğru kullanıldığı, yani tek yönlü atış yapıldığı anlaşılmıştır. Evin talan edildiği, tüm camlarının kırıldığı, sırf zarar vermek için güvenlik güçlerince bardak-tabak herşeyin kırıldığı görülmüştür. Ev ile gaspa teşebbüs edildiği iddia edilen kuyumcu dükkanının çok yakın olduğu, 4-5 yüz metrelik bir mesafenin olduğu, yolun çok dar olduğu, kuyumcudan eve kaçmanın kuşku olduğu saptanmıştır. Ailenin anlattıklarına göre gençlerden biri salonda, biri mutfakta biri de yatak odasında öldürülmüştür. Cengiz Göznek balkon çıkarak "teslim oluyoruz" dediği halde, kapıyı kırarak giren timler tarafından balkondan sürüklenerek içeri alınıp öldürüldüğü yakınlarınca ileri sürülmüştür. Ölenlerin tümünün de ev kıyafetiyle oldukları, si-

lahların cesetlerin uzatılmasında ve sol taraflarında bulunduğu bir gerçekliktir. Bakkal Bektaş Akdemir'e, polislerin daha peşinen "mevzilenin, dışarı çıkmayın" demesi düşündürücüdür. Kuyumcu Nusret Işık ilk açıklamalarında 2 kişi derken, morgda nasıl 3 kişiyi teşhis etmiştir? İhbar eden kişi eve girenlerin soyguncu olduğunu nasıl anlamıştır? Seçgül Ateş, nişanlısı ve arkadaşlarının saat 11'den itibaren sürekli evde olduğunu belirtmişken, sonradan ifadesi nasıl değişmiştir? Benzeri sorular çoğaltılabilir.

Kaldı ki bu şahıslar soyguncu olsalar, hatta kundaklama, gösteri ve örgüt üyeliği konuları sabit olsa dahi devlete öldürme hakkını verir mi? Polisteki egemen anlayış, "örgüt üyeliği olasılığı varsa dahi ölmesi gerekir" anlayışıdır.

Koalisyon Hükümeti, Seçim öncesinde bulunduğu vaatleri yerine getirmediği gibi, önceki hükümetten devraldığı, polis devleti ilkelerini de eksiksiz yerine getiriyor. İnsanlar karların üstüne yatırılarak aranmakta, insan haklarından sorumlu milletvekilleri otel odalarında rapor hazırlamakta, işkenceler eski hızıyla devam etmekte, işkenceciler Olağanüstü Hal Bölge Valisi yapılmaktadır. Bütün bunların gösterdiği tek gerçek var önümüzde: Demokrasi için, gerçek bir halk iktidarı gerekir. Katledilen 3 gençten Cengiz Göznek'in balkona çıkıp "teslim oluyoruz" dediği halde polis içeri sürükleyerek öldürdüğünü gören komşula-

rı, gençlerin yakınlarına "bizi şahit olarak göstermeyin, gördüklerimizi anlatmayız. Eğer gösterirseniz bile "görmedik" diye ifade veririz" demişlerdir. Bu korku ve "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" felsefesi nereye kadar sürecek? Yeni infazlar, yeni işkenceler, yeni kayıplar ve yeni kitlesel katliamlar istemiyorsak, devrimci demokratik mücadele içinde yerimizi gecikmeden almalıyız. Yarım bizim kapımızın çalınmayacağını hiç bir garantisi yok çünkü!...

İzmir Belediye işçileri Ankara'ya yürüdü

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin işten attığı 260 işçinin başlattığı yürüyüş Ankara'da olaylı bitti.

Zonguldak Maden işçilerinin bayraklaştırdığı yürüyüşü tekrar canlandıran İzmir Belediyesi işçileri Şubat'ın başında Ankara girişindeydi. Fakat isteklerinin gerçekleşmesi burada bakanlarla görüşülerek sürece bırakıldı.

Son günde gelinen sonuç şöyle: Olayın sonucunun düğümlendiği 2 Şubat 1992 tarihinde gece sendika komitesi, 6 bakan, Türk-İş'ten Mehmet Banyacı ve Türk-İş Heyeti toplantı düzenliyor. Toplantıda bakanlar

işçilere bir çok vaatlerde bulunuyor. İş Kanununun 17/2. maddesinin kaldırılacağı, işçilerin çevre beldielerinde işe konulacağını belirtiyorlar. 17/2. maddeyi kaldırmak için 2 ile 7 gün arasında süre istiyorlar. İsteyenlere tazminatlarının verileceği söyleniyor. Ancak İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur tazminatların toplam 40 milyar tutacağını, bundan dolayı bunu vermenin mümkün olmadığını söylüyor. İzmir'e konuyla ilgili olarak müfettiş gönderileceği sözü veriliyor.

O gün sabaha karşı 5 dolayında Ümitköy'deki konaklama yerine polis ve jandarma işçilere saldırıp zorla geri döndürme girişiminde bulundu. Burada direnen işçiler dövülürken, gazeteciler, destekçiler ve işçi yakınları da kadın erkek ayrımı yapılmadan tartaklandılar. Yaralanmalar ve gözaltına alınanlar oldu. İşçiler polisin, "siz gidin destekçiler kalsın onlara bir şey yapmıyacağız" teklifini reddedip destekçileri korudular ve birlikte otobüslere binip Polatlı'ya dönerler.

Polatlı'da öncekinden büyük bir saldırı daha düzenleniyor. Burada 20 kişilik İşçi Komitesi, Ankara'ya gidip bekleyeceklerini söylüyor. Bu süre sonunda talepleri gerçekleşmezse açlık grevine gideceklerini olmazsa "Ölüm yürüyüşü"nü ölüm orucuna dönüştüreceklerini veya benzin döküp kendilerini yakmayı kararlaştırdıklarını belirtiyorlar. İşçi Komitesinin

dışındaki, işçiler için, gruplar halinde İzmir'e geri dönüş kararı alınıyor.

8000 Belediye İşçisi 26 Ağustos 1991 günü maaş ve ikramiyelerini alamadıkları için 10 günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirince, Belediye Başkanı Çakmur; eylemden sonra direnişin "yasadışı" olduğunu iddia ederek 405 işçiyi işçilerin bütün haklarını gaspetmeye olarak sağlayan iş yasasının 17. maddesinden tazminatsız işten çıkardı.

Belediye işçileri "sorularını Türkiye'ye duyurmak için Ankara yürüyüşü"ne karar verdiler. İşçilerin yürüyüşlerinin yankıları Türkiye'yi sararken; yol boyunca çeşitli yerleşim yerlerinde sorunları olanları harekete geçirdi. Yürüyüş boyunca onları köylüler; Ankara-İzmir karayolundan geçen yolcular, işçiler, gençlik ve devrimci demokratlar desteklediler. Konakladıkları yerlerde geceler tertip edilirken, geçtikleri yerlerde coşku bıraktılar.

Polatlı'ya geldiklerinde yürüşün 23. günündü. Ankara'daki Demokratik Kitle Örgütleri; başta Belediye İş, Tüm-Tis, Tüm-Bel-Sen, Tüm-Sağlık-Sen, Eğitim-Sen, Eğitim-İş sendikaları olmak üzere "Yurtiçi Kargo"dan atılan işçiler, SP'liler ve Ankara'lı Yeni Demokrat Gençlik, Polatlı'da destek yürüyüşüne katıldılar. "Karışık fırtına işte geldik Ankara", "Atılan işçiler geri alınsın" diye sloganlarla Polatlı'ya gelen yürüyüş konvoyunu Hak-İş konfederasyonundan yöne-

Bir memurun yürümesi bile korku yaratıyor

1991 seçimlerinde aday adayı olarak seçilmeye katılan ve seçilmediği için görevine dönmek isteyen 25 yıllık memur ve Belediye Başkanı Köksal ÖZDEMİR elinde olayı protesto eden bir dövizle Ankara'ya doğru yürüyüşe geçti, ama 10 metre yürüdükten sonra yanına gelen polisler tarafından yaka paça gözaltına alındı. Köksal Özdemir, yasaların hiçe sayılarak göreve iade edilmemesini kınadığını söyledi.

ticiler Polatlı'da karşıladı. Hizmet İş ve Orman İş yöneticilerinin işçilerin dinlendikleri salonun önünde birer konuşma yaparak olayı sahiplenmelerini devrimci demokrat işçiler sloganlarıyla protesto ettiler.

Adana'da işçi memur elele zamlara karşı

Adana'da 18 Ocakta kamu çalışanları ve işçiler, işten atılmalar, zamları, hayat pahalılığını ve tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkının dikkate alınmamasını protesto etmek için "demokrat"(!) Başbakan Demirel'e kınama telgrafı çekmek istedikler.

Anakent Belediyesi önünde toplanan Tüm-Sağlık-Sen, Tüm-Bel-Sen ve Eğitim-Senli memurlarla, Toros gübre fabrikası işçileri, Yurtiçi Kargos işçi temsilcileri,

Hemşireler derneği yöneticileri ve üyelerinden oluşan yaklaşık ikiyüz işçi-memur kitlesi, PTT'ye doğru, topluca "Zamlar geri alınsın", "Yaşasın Sendikal mücadelemiz", "İnsanca yaşamak istiyoruz", "Tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli Sendika hakkı", "İşçiysek köle değiliz" Sloganları yazılı pankartlarla Cemal Gürsel Caddesine kadar yürüyebildiler. PTT'ye kadar topluca yürümek isteyen işçi-memur kitlesine polis müdahale etti. Bunun üzerine yavaş yavaş dağılmaya başlayan memurlardan 11 kişi siyasi polisin saldırması sonucu gözaltına alındı. Memurların yürüyüşleri sonunda polisin gözaltına almak istediği iki bayan memuru halk polislerin elinden zorla aldı. Polisler olay yerinden kaçtılar. Gözaltına alınanlar arasına Hemşireler Derneği Başkanı Rabia Tuncer, Tüm-Bel-Sen Adana şube Başkanı Murat Yücesu da bulunuyordu. Daha sonra bir basın açıklaması yapan İHD, Eğitim-Der, TMMOB, Tüm-Sağlık-Sen, Genel Sağlık-İş, Bem-Der, Halkevi, Eğitim-Sen ve Tüm-Bel-Sen "Grevli-Toplu

Sözleşmeli Sendika Hakkını elde etmek ve zamları protesto etmek amacıyla ile yürüten emekçilerin üzerine siyasi polislerin saldırması sonucu 11 arkadaşımız gözaltına alınmış ve bunların 10'u düzmece fezlekelerle dayanılarak tutuklanmışlardır. Biz Demokratik Kitle Örgütleri olarak Polisin bu tutumunu kınıyor, temel hak ve özgürlükler üzerindeki sınırlamaların tamamen kaldırılmasını istiyor, bu uğurda da savaşımlarımızın süreceğini kamuoyuna duyuruyor, tutuklanan arkadaşlarımızın biran önce tahliye edilmelerini istiyoruz" gibi açıklamalar yaptılar.

Emeğin Bayrağı'na Terör Timi baskını

6 Şubat perşembe günü "Terörle Mücadele Timi" adıyla "yasal faaliyet" gösteren polis Timi, Emeğin Bayrağı gazetesi merkezine silahlı bir baskın yaptı.

Baskınla Siyasi Şubeye götürülen, aralarında Emeğin Bayrağı Yazışmaları Müdürü Nazım Taban, sahibi Yalçın Ateş yayın yönetmenleri Doğan Dargın ve Mukaddes Çelik'in de bulunduğu toplam 12 çalışanın 7 saat şubede çeşitli dayak ve hakarete maruz bırakıldıktan sonra serbest bırakıldılar.

Emeğin Bayrağı çalışanlarının serbest bırakıldıktan sonra yaptıkları basın açıklamasında şu görüşlere yer verildi.

"Arama adı altında büromuz dağıtıldı. Bir gazete bürosunun bu şekilde bir baskınla aranmayacağı itirazlarımıza susturma girişimleriyle cevap verildi. Neden böyle bir aramaya ihtiyaç duyduklarını ise ancak ifade alma sırasında öğrendik. Güya İDGM başsavcısının öldürülmesi ile ilgili sözümona bir ihbar üzerine bu baskın yapılmış diyen çalışanlar ve bir ihbarı değerlendirme bahanesiyle veya uydurma gerekçeleriyle silahlı baskına uğramamız herşeyden önce sosyalist basına yapılan devlet saldırısı, baskısı ve terördür.

Devletin gazetemize düzenlediği bu silahlı baskın aynı zamanda demokrasi, insan hakları basın özgürlüğü gibi sözlerin büyük birer yalan olduğunu bir kere daha açıkca ortaya koyuyor."

"Bütün baskılara rağmen, devrimci sosyalist yayıncılık politikalarından vazgeçmeyeceklerini" ifade eden Emeğin Bayrağı çalışanları saldırıyı nefretle kınadıklarını, söyleyerek demokratik özgürlüklerden yana herkesi duyarlı olmaya çağırdılar.

Yeni Demokrasi Der-gisi olarak bizler de, Emeğin bayrağını yöneten bu saldırıyı tüm sosyalist basına yöneltmiş bir saldırı olarak değerlendiriyor, nefretle kınıyoruz.

KISACA...

* 1 Şubat'ta, Tüm-Sağlık-Sen 1. kuruluş yılı dolayısıyla bir panel gerçekleştirdi. İstanbul Tabipler Odası'nda gerçekleştirilen panelde, Tüm-Ray-Sen, Tüm-Haber-Sen, Eğitsen, Tüm-Bel-Sen, Tüm-Maliye-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Genel Sağlık-İş, Eğitim-İş ve Tarım-Sen sendikalarının temsilcileri konuşmacı olarak katıldılar. Panelde memur sendikalarının kuruluş mücadeleleri anlatılarak, bundan sonraki mücadele ve istemlerine ilişkin bilgi verdiler.

* 4 Şubat günü, Tüm-Maliye Sen'liler İstanbul Valiliği önünde toplanarak bir basın açıklaması okudular. Oluşturulan bir heyet de vali ile görüşerek kuruluş dilekçelerini ve tüzüklerini Valiliğe bıraktılar. Yaklaşık 150 kişilik bir grup alkışlarla ve üzerinde "Toplu Sözleşme Hakkımız, Grev Silahımız" sloganının yazdığı yüzlerce kağıdı havaya atarak Valilik önünde heyeti bekledikten sonra, hep birlikte sendika genel merkezine gittiler.

*Star-Mond'da direnişlerle sendikaya üyelik hakkını kazanan işçiler, bu kazanımlarına sahip çıkamadılar. İşverenler, "ya sendikadan üyeliğinizi geri çekersiniz, ya da sizi işten atarım" yollu tehditlerine karşılık işçiler, sendikadan ayrılmayı tercih ederek, yine başladıkları yere döndüler. Sendika yetkilileri ise, deri-tekstil işverenlerinin kendi aralarında anlaşarak ücret belirlediklerini, işçileri bu ücretin üstünde bir ücretle çalıştırmadıklarını söylüyorlar. buna karşılık işçilerin de merkezi bir şekilde, işverenlere karşı aynı yöntemi izlemeleri gerektiğini belirten Deri-İş Sendikası yetkilileri, istifa eden işçilerin yetkilerinin hala kendilerinde olduğunu ve bu işin peşini bırakmayacaklarını söylüyorlar.

İleri Dağıtım'da İşçi kıyımı

Faşist sendikalar yavaşından güç alan İleri Dağıtım patronu çeşitli demogoji, tehdit ve oyunlarla 30 işçi arkadaşımızı kapı önüne koydu. Kimine üç kuruş tazminat verildi kimine hiç bir şey. Herkes atılmadan önce beni nasılsa atmazlar diye düşünüyor. Kıyımlara karşı sesi-ni çıkarmıyordu. Yaşa-

nan süreç işverene bir dizi kazanım bize debu-nun karşısında zengin bir deneyim kazandırdı.

Herşeyden önce ezilen bir sınıf olduğumuz ve işverenlerin de ezen sınıf olduğunu ve bu sömürücü düzenin herşeyiyle polisi, ordusu MIT ve Kontr-gerillası ile onlara hizmet ettiğini yaşayarak gördük. Ve yine gördük ki sınıfımız içinde satın aldıkları bir avuç aristokrat ve sarı sendika ağasıyla mücademizin önüne set çekiyorlar. Sarı sendikacılar onların yerine sözcülük yapıyorlar.

Atılma döneminde işyerimizde örgütlü bulunan sarı sendika Petrol-İş'den hiç biryardım görmedik. Sadece mücadelemizi engellemeye çalıştıklarına tanık olduk.

Binlerce üyesi olan Petrol-İş bu süreçte sınıf dayanışması değil adeta sınıf düşmanlığı için çalıştı. Bağlı olduğumuz Boğaziçi Şubesine her gidişimizde bizlere umutlarının sendikalar yasasının değişmesine bağlı olduğunu bozuk plak gibi tekrarladılar. Bu yasalar oldukça atılmaları engellenen imkansız olduğunu söylediler. Sanki işçi sınıfımız cam işçilerinin, Maden işçilerinin bu yasalar ve onun uygulayıcıları sarı sendikalar olmasına rağmen neler yapılabileceğini gösterdiğini bilmiyor.

Bütün bunlara karşın biz İleri Dağıtım işçile-

ri üretimden gelen gücümüzü kullanarak işverenin saldırılarına karşı koymaya çalıştık. 2 Aralık'ta yemek boykotu, 3 Aralıkta toplu vizite eylemi yapıldı ve iki saat iş bırakıldı. Bu arada patronun zorunlu mesai uygulamasına uyulmadı. Bu eylemler belirli bir süre patronun geriye çekilmesine neden oldu. Fakat iş yeri taşıma bahanesiyle polisine arkasına alarak 8 arkadaşımızı daha işten attı. Bunun üzerine devrimci ve demokrat işçilerin önderliğinde vizite eylemi örgütlendi eyleme şube başkanı çağırılmasına rağmen gelmedi. 2 saat sonra idari sekreter ve mali sekreter beyler teşrif buyurdular. Önce yürüyüşe karşı çıktılar. Olmadı, slogan atmayalım dediler. Ama sınıf bilinçli işçiler başta olmak üzere, işçilerin öfkesi çevreden katılan

halkla birlikte caddeyi; "Yaşasın işçilerin mücadelesi", "Devrimci işçiler sendika yönetimine", "Kahrolsun faşist patronlar" Sloganları ile inledi. Eylem engellemele- re rağmen başarı ile sonuçlandı. Ancak işveren önümüzdeki süreçte başta devrimci demokrat işçiler olmak üzere tüm sendikacı işçileri kapı dışarı atmanın planını yapıyor.

Tes-İş 4 no'lu şubenin Kongre oyunu

İşçiler, sadece işçi çıkartmalara, zamlara, hayat pahalılığına karşı değil, aynı zamanda işçinin yanındaymış gibi görünen, onlara "önderlik" ediyormuşçasına davranıp, koltuklarından başka birşey düşünmeyen sendika ağalarına karşı da mücadeleye devam ediyor.

1989 yılında Tes-İş 4 nolu şubeye üye olan Suser işçileri, toplu iş sözleşmesi ve kongre sürecinde kurulma çalışmalarını devam eden 6 nolu şubeye aktarılmak istendi.

Bunu protesto eden Suser işçileri bir açıklama yaptılar. Açıklamada "Türkiye'deki sendikaların çoğu işçilerden yana değil, işverenlerin yanında olduğu gibi görünse de pratikte işverenlerin yanında olduklarını göstermişlerdir. Bunların başında Türk-İş gelmektedir. Türk-İş'in

uzantısı olan Tes-İş 4 nolu şube, gerek toplu sözleşmelerde gerekse kongre dönemlerinde sendika yönetimine ederek, tezgahladığı saldırılarla koltuklarından başka birşey düşünmediklerini ortaya koymuştur. Bunun en son örneği Suser işçilerine oynanan oyundur. Bu hareket, birliğe en çok iltiyacı olduğu bu dönemde sınıfın dayanışmasını zayıflatan ve birliğe vurulan bir darbedir. Tes-İş 4 No'lu şube, 27 yıllık saltanatlarının yıkılacağını düşünerek, tüm çirkiliklerini sergileyip 6 nolu şubeyi kurma çalışmalarını sürdürmektedir. Sarı ve uzlaşmacı sendikal anlayışı savunular yönetimde oldukları sürece örgütlü sınıf mücadelesine karşı bu tür oyunlar oynanacaktır. Biz Suser işçileri, bu anti-demokratik karara karşı, bir yandan Tes-İş Genel Merkezine bir heyet gönderirken, diğer yandan toplu olarak genel merkeze telgraf çekerek olayı protesto ettik. Aynı şekilde sık sık 4 nolu şubeye giderek bu olayın karşısında tepkilerimizi dile getirdik ve tavır aldık."

Türk-İş ve Tes-İş'in bu anti-demokratik uygulamalarını kınıyor, işçi sınıfını bu tür oyunlara karşı duyarlı olmaya çağırıyoruz. "2821-2822 Sayılı Sendikalar Yasası Değiştirilsin", "İş Güvenliği ve İşsizlik sigortası sağlanınsın", "Yaşasın işçi sınıfının birlik ve Dayanışması" sloganlarıyla tepki ve taleplerimizi dile getirdik."

Anti-demokratik uygulamalar 1080 Suser işçisine olduğu gibi, 3800 İGDAŞ işçisine de uygulanmak isteniyor. 6 Nolu şubeyi kurma hazırlıkları devam ediyor.

KISACA...

*Geçtiğimiz günlerde, İstanbul Florence Nightingale hastanesi'nde, sendikalaşma faaliyetinde bulduklarından dolayı önce 3 kişi; ardından onlara sahip çıkan 6 kişi olmak üzere toplam 9 kişi işten atıldı. İşten çıkarmalara karşı, diğer işçiler de (hastabakıcı ve garsonlar) kendiliğinden ve dağınık bir iş bırakma eylemi dışında, ciddi bir direniş göstermediler. Bunun da sendikaya üye olmak isteyen ilk 9 kişinin, diğer arkadaşları içinde yeterli bir bilgilendirme ve sendika için örgütlenme çalışması yapmamalarından kaynaklandığı bildiriliyor.

*Türkiye Sivil Havacılık Sendikası Hava-İş, 18-19 Ocak'ta 20. Olağan Genel kurulunu gerçekleştirdi. Sağ Muhaletfetin yarattığı olumsuzluklardan dolayı öne alınarak gerçekleştirilen genel kurul sonucunda, Atılay Ayçin 176 oy alarak Başkanlığa seçildi. Ortaya çıkan sağ grup 137 oy alırken, "sosyal dayanışma" grubundan Nabi Delice 65 oy aldı. Sağ muhaletfetin saldırgan bir dil ile eleştirdiği grevlerine, taban tarafından sahip çıkılarak yanıtlandığı Genel Kurul sonucunda, Rahime Düzgün Genel Başkan yardımcılığına seçildi. Genel sekreter ise Şafak Kurnaz oldu.

Sefalet koşullarına karşı direndiler, kazandılar

İlk direnişlerini geçtiğimiz Nisan ayında maaşları verilmediği için yapan *Kutlutaş* işçileri, işten atılan işçilerin tazminatlarının ödenmesini sağlarken *Yol-İş Sendikası* olaya ses çıkarmadığı gibi ayrıca işverenden yana olmuştur.

Zaman zaman zorlu direnişler yaşayan Kutlutaş inşaat işçileri en büyük direnişlerini geçtiğimiz günlerde başarıyla bitirdiler.

Ataköy Emlak Bankası Toplu Konutlarının yapımını sürdüren Kutlutaş inşaat şirketinin çalışanları 1991 Mayıs ayından beri, işçilerin deyimiyle "Bir işçiye değil, bir köleye yapılan işkencelerden farklı olmayan" zorluklara karşı karşıydılar. Bu zorluklar, öyle insanoğlunun başedemeyeceği olağanüstü nedenlerden kaynaklanmıyor. Aksine, Kutlutaş inşaat şantiyesindeki barakalarında, bırakın konforu, en temel ihtiyaçlarının bile doğru dürüst karşılanmadığı, yine işçilerin kendi deyimleriyle "1890'larda sefalet koşullarında" yaşıyorlar. Sağlık koşullarının yetersiz olması, yemeklerin gelişigüzel yapılması ve hergün aynı yemekleri yemek zorunda kalmaları, yatakhanelerinin yine sağlıksız olması, işçileri her an hastalık tehlikesiyle karşı karşıya bırakıyor.

İlk direnişlerini geçtiğimiz Nisan ayında, maaşları verilmediği için, 1200 işçiyle gerçekleştirdiler. Şantiyenin önünde oturma eylemine balayan işçileri gören Kutlutaş işvereni, paniğe kapılıp polise haber verir. Bunun üzerine işçilerden sloganla yanıt alınca, pervasızca yine polislerden "Ne duruyorsunuz, bunlar ne diyor duymuyor musunuz?" diye destek ister. Ancak, işçilerin kararlığı karşısında, Emlak Bankası'na telefon ederek gece saat 21.00'da Bankayı açtırıp maaşlarını öder.

Bir de 30 Nisan ve 1 Mayıs 1990'da geciken ikramiyelerini almak için direnişe geçer işçiler. Sonuçta alırlar da. Ancak işveren, işbirlikçi sarı sendika Yol-İş ile birlik olup işyeri temsilcisi ve

7 işçiyi işten atar. Arkadaşlarının direnişe geçmesiyle, işten çıkarıldığı işçilere tazminatlarını vereceğine dair çıkış imzalatır. Ancak 1992 Ocak ayına kadar ne işten çıkardığı işçilerin tazminatlarını

İNŞAAT İŞÇİLİĞİNİN KONUMU

Ülkemizdeki yapı işçilerinin büyük çoğunluğunu, çeşitli nedenlerle (Devlet zoruyla göç, ekonomik nedenler, köylerdeki feodal ağaların baskıları vb.) kırsal bölgelerden büyük kentlere göçen köylüler oluşturur. Bu insanlar göç ettikleri kentlerde yine kendi bölgelerinden insanlarla bir araya gelerek, onlar hangi işi yapıyorsa, o işe yönelirler. Bu da genellikle inşaat işçiliğidir. Herhangi bir iş alanları olmadığı yani vasıfsız oldukları için de yapabilecekleri tek iş inşaat işçiliğidir. Özellikle amelelik dönemlerinde, hiç bir sosyal hakları olmadığı gibi, feodal kültürün etkisiyle ve amele-usta ilişkileriyle iyice posaları çıkarılan işçiler, ustalaştıktan sonra, aynı yöntemleri yanlarına yeni gelenlere uyguladılar. Hemşericilik ilişkisinin oluşturduğu müteahhit, taşeron ve kalfalar aracılığıyla, inşaat şirketleri emeği en ucuz şekilde gaspetmenin yarışına girerler. Bu müteahhit, taşeron ve kalfalar da köşe dönme felsefesi egemen olduğu için istisnalar dışında, hemen hepsi iki yüzlü yağcı ve uşak ruhlular insanlardır. Milliyet ve mezhep ayrımlarını kendi çıkarları için ustaca kullanırlar. Zaten geneli ağa, şeyh, dede takımıdır. Bu da inşaat şirketlerinin işine gelmemektedir. Hak gasplarında direnişe geçen işçiler, mezhep ve milliyet çelişkisiyle bölünerek, etkisizleştirilmeye çalışılır. Doğaldır ki, bu sömürünün devamı için egemen sınıfların kanatları arasında olan sendika ağalarını da unutmamak gerekir. Bunların görevi de bölgeciliğin tutmadığı yerlerde kendi yasaları çerçevesinde işçileri oyalamak ve direnen işçilere işbaşı yaptırmaktır. 1980 öncesi yükselen halk muhalefeti içinde yapı

öde ne de işbitiminden dolayı ç, kışlarını yaptığı 350 işçinin birikmiş üç aylık maaşlarını, iki ikramiyelerini ve ihbar ve kıdem tazminatlarını öder.

Direnmekten başka çıkar yolları olmayan işçiler yine direnişle 20 Aralık 1991'de sadece 1 maaş ve bir ikramiyelerini alabildiler. Bir ay sonra, yani 20 Ocak 1992'de de kalan maaş, ikramiye ve tazminatlarını alabildiler.

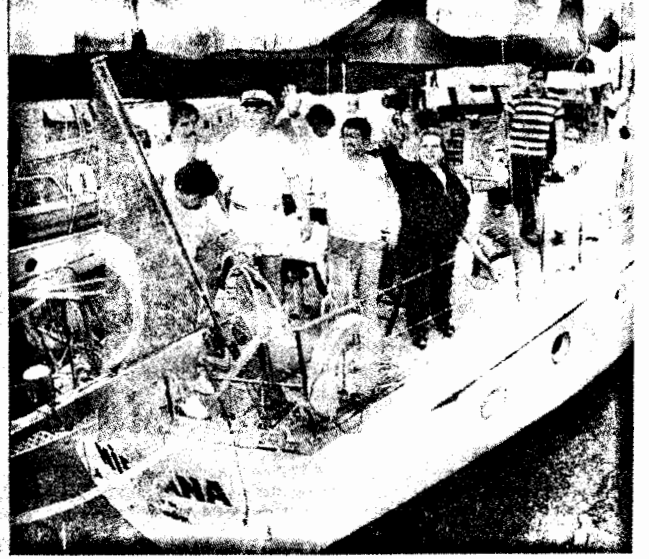
İstanbul Kutlutaş inşaat işçilerinin üyesi olduğu Yol-İş 3. Nolu sendika ise, bu direnişleri boyunca, işçilere destek olacağı, yol göstereceği yerde işverenle işbirliği yaparak, işçileri direnişten vazgeçirmeye, işverenle uzlaştırmaya çalışmıştır. İşlevi, sadece, üye olan işçilerden aidat almak olan sendika yöneticileri, işçilerin sağlıksız koşullardaki iş ve yaşamlarını iyileştirmek için hiçbir girişimde bulunmadılar. İşverenin kendi borçları karşısında işçilere çek vermek yerine senet senet önerisine sendika da katılarak, işçileri senet almaları yönünde ikna etmeye çalıştı.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen

ÖZAL'ARI YATINDA

AĞIRLARIN
Kutlutaş'ın sahibi Nurettin Koçak, Turgut ve Serrira Özal'ı Ünlü yatı Nirvana'da ağırlandı. Özal'lar, Nirvana ile güney sahillerini gezerek dinlenirdi.

men Kutlutaş işçileri, kazananların direnenler olacağı bilinciyle hareket ederek, direnişlerini başarıyla sona erdirdiler. Direniş sonunda birikmiş maaş ve tazminatlarını aldılar.

Öte yandan Kutlutaş şirketi İzmir'de, İzmir-Aydın otoyolunu yapan işçiler arasında da işçi kıyımına başladı. Toplu sözleşme döneminin başlayacağı bugünlerde

Kutlutaş; işçilerinin nasıl çıkarılacağına yollarını araştırıyor. İşçi kıyımına ilk önce 45 işçinin işten atılmasıyla başladı. Daha sonra bu sayı gittikçe çoğaldı. Son olarak da geriye kalan tüm işçileri (2300 kişi) önce çeşitli bahanelerle havanın soğuk ve yağışlı olduğundan dolayı) 3 aylık ücretsiz izine çıkardı. Kısa bir süre sonra bu 3 aylık süre 4 aya çıkarıldı. İşveren yasalara çiğne-

işçilerini de görmekteyiz. Ancak örgütlülüklerinin zayıf ve ekonomik temelde olması nedeniyle, 12 Eylül AFC tarafından kolaylıkla bastırıldı. 1980'den sonraki 24 Ocak kararları yapı işçilerinin, ekonomik gelir amacıyla yurtdışına yönelmelerine neden gerçekleşti. Bu gidişler özellikle Ortadoğu ülkelerine ve yine taşeronlar aracılığıyla gerçekleşti. Ancak, yapı işçileri burarlarda da kendilerine vaadedilenlerin tam tersi bir durumla karşılaştılar. Gittikleri ülkelerde ikinci sınıf insan konumunda olmaları, şirketlerin acımasız çalışma koşullarıyla da birleşince, şirketlere karşı başkaldırılar ve direnişler gerçekleşmeye başladı. Önemli başarılar da elde edildi. Bu direnişlerde, o ülkelerin devrimcilerinin de büyük payı vardır.

Yurtdışında yapı işçilerinin durumu bu iken ülkemizde ise, durum daha farklıydı. Yetişmiş usta ve kalfaların bir anda yurtdışına göç etmesi ülkede belli bir boşluk yarattı ve sayıları az da olsa kalan müteahhit taşeron ve kalfalar, büyük şirketlerde köşeleri kaparak, kooperatif ve toplu konut yapımlarında yerlerini aldılar. 12 Eylül'ün baskıcı politikası bunların işine yaradı. Kürdistan'daki ulusal başkaldırıyla, göçe zorlanan Kürt köylüleri, bu kesimin ucuz emek avcılığının birer parçası oldular. Bugün hâlâ inşaat işçileri, sosyal hakları güvenceye alınmamış olarak çok zor koşullarda çalışıyorlar. Bir kısmının örgütlenebildiği faşist sarı sendika Yol-İş işçilerin durumunu iyileştirmek için hiç bir çaba harcamamaktadır. Son dönemde yükselen halk muhalefeti, yapı işçilerini de etkilemekte ve bugüne kadar üzerlerinde uygulanan bu baskı ortamını kırıp, bu halk muhalefetinin yanında yer almaya zorlamaktadır. Yapı işçileri geçen bu zaman içinde kimen de olsa, şunun farkına vardılar: Bu zulüm, sömürü ve talan düzeni ancak örgütlü olduğunda ve bu düzenin üzerine yüründüğünde ortadan kalkacaktır.

miştir. Yasaları göre; işçilere en fazla 3 aylık ücretsiz izin verilebilir. Bu da sendikayla gerçekleştirilen mütabakat sonunda yapılır. Oysa Kutlutaş şirketi, bu kararı alırken kimseyle görüşmemiştir.

İşçiler ise; işten atılmaları karşı büyük bir örgütlülük içerisinde, hep beraber hareket ederek çeşitli eylemliliklere başladılar. Yapılan eylemlerin ilki; işten atılan ve ücretsiz izin verilen işçilerin işyerlerini terketmemesi ile gerçekleşti. İşe başlayana kadar da işyerini işgal etme eylemlerinin süreceğini söyleyen işçiler ikinci aşamada bir yürüyüş kararı aldılar. 26 Aralık 1991 tarihinde Buca'daki şantiyede toplanan işçiler, Bornova'da bulunan 30 km mesafedeki Kutlutaş şirket merkezine yürümeye başladılar. Her zaman olduğu gibi çevik kuvvet de yürüyüşteki yerini almıştı ancak yürüyüşün bitimine kadar yürüyüşü engellemeye kalkışmadılar. Yürüyüş boyunca çevredeki işçilerin gelip, yürüyüşteki işçilere destek ve moral vermesi onların atıkları sloganlara katılması, polis tarafından yer yer engellemeye, susturulmaya çalışıldıysa da başarılı olamadılar. İşçiler yürüyüşün başından sonuna kadar sloganlarla yollarına devam ettiler. Çoğunlukla atılan sloganlar "İşçiler el ele genel greve", "İşçiyiz haklıyız kazanacağız", "Yaşasın Kutlutaş Direnişimiz", "İş, ekmeç, özgürlük", "İşçi kıyımına son", "Üreten biziz, yöneten de biz olacağız", "Bugün Bornova, yarın Ankara" gibi sloganlardı. Yürüyüşün devrimci demokrat işçilerin inisiyatifli altında olması güçlü bir moral ve kendine güven unsuru da yaratıyordu.

İşçilerin, Bornova'daki Kutlutaş binasının önüne gelmesinden sonra, Sendika Başkanı ve iki işçi gidip yetkililerle görüştüler. Sadece işverenden en kısa süre içinde olumsuzlukları ortadan kaldıracakları sözünü alabilen işçiler "işbaşı yapana kadar da işyerlerini teketmeyeceklerini" belirterek otobüslerle işyerlerine döndüler.

YENİBOSNA DATA-SU İŞÇİLERİ SESSİZLİĞİ BOZDULAR

Yenibosna'daki DATA-SU Su Koşuyolu İşletmeleri çalışanları işverenin aldatmacalarına karşı, geçtiğimiz günlerde, bir oturma eylemi ve imza kampanyası gerçekleştirdiler.

İşveren Tuncel Baydaş'ın, yıllardan beri, işçilere karşı sigortada sahtecilik yapması, maaşlar konusunda dürüst davranmaması işçileri harekete geçirdi. İşvereni teşhir kampanyasına girişen işçiler, daha başlangıçta oldukları için bazı arkadaşlarının çektiğini söylüyorlar. Data-Su işvereni, işçilerin haberi olmadan onların imzalarını taklit edip, işyerine giriş ve çıkışlarını yaparak, sigorta primlerini eksik ödüyor. Beş yıllık bir işçi, bu giriş-çıkış yapma nedeniyle üç yıl çalışmış gibi görünüyor. Bunun sonucunda sigorta olanaklarından yararlanamadıkları gibi primleri de eksik ödeniyor. Bazı işçiler hasta oldukları halde, çalışmıyor göründükleri için vizite kağıdı alamıyorlar. İşveren onları özel hastanelere gönderiyor. Bir işçi, eşinin ameliyat olması için 9 milyon lira gerektiğini, ancak sigortalı görünmediği

için eşinin sigorta olanağından yararlanmadığını, özel doktora ise gidecek durumlarının olmadığını söylüyor İşveren durumu farkedenden sessiz kalmayan işçilere ise kapıyı göstererek işten atmakla tehdit ediyor.

Bunun yanında daha birçok olumsuzluklar da karşı karşıya olan işçiler, günde 12 saat çalışmalarına karşın 900 bin lira ile 1 milyon lira arasında para aldıklarını, özellikle kışın karda, yağmurda üstü açık arabalarla kuyu açmaya gittiklerini, yemeklerinin tek çeşit ve sağlıksız olduğunu belirtiyorlar. Yaşamlarının çalışmak ve uyumaktan ibaret olduğunu söyleyen işçiler, bunun dışında hiçbir sosyal etkinlikte bulunamamaktan da yakınıyorlar. Bir işçi "bitkilerle bizim aramızda ne fark var? diye düşünüyorum" diyor. İşçiler "patron daha geçen gün 600 milyonluk torna makinası aldı" diyorlar. Ancak Data-Su çalışanları, işverenin bu tutumuna karşı sessiz kalma2yacıklarını, eğer istekleri kabul edilmezse, yeni eylemlere de başvuracaklarını belirtiyorlar.

Tüm Halka ve Devrimci Kamuoyuna

Komün Dergisi'nin son sayılarında yer verilen ve TKP/ML'nin Devrimci Partizan örgütü mensuplarına yurtdışında şiddet uyguladığı ve bunu savunduğu şeklinde bir görünüm ortaya çıkaran değerlendirmelerine karşın TKP/ML Yurtdışı Bürosu imzasıyla elimize geçen bildiri gerçekleri ortaya sermektedir. Bildiriyl bu özelliğinden dolayı aynen yayınıyoruz.

Geçtiğimiz yıllarda Partimiz TKP/ML saflarında, atılanlarla devrimci mücadelede azmi ve gücü kalmayıp saflarımızı terk edenlerin bir araya gelerek oluşturduğu Yurt Dışı Mülteci grubu -Devrimci Partizan- tarafından bir süre önce, İsviçre-Luzern bölgesi özgülünde meydana gelen sorunlar hakkında, gerçekleri tahrif eden, olayların gelişim nedenlerini açıklamaktan kaçan, kamuoyunu tek yanlı ve yanlış olarak bilgilendiren, partimizi karalamaya yönelik bir açıklama yapıldı...

Devrimci Partizan kendilerine mensup bir taraftarlarının dövüldüğünü, daha öncede buna benzer şiddet eylemleriyle karşılaştıklarını, ancak halkın moralini bozmasın diye açıklama yapmayıp, sorumlu davrandıklarını, sorunları tartışarak çözmekten yana olduklarını vb. gibi masumane sözler sırayarak, Partimiz TKP/ML'nin durup-dururken kendilerine saldırdığı imajını yaratmaya çalışması, süslü laflarla bezenmiş demogojik bir yalandır. Olayları sebeplerinden soyutlayıp, sonuçlarından hareketle değerlendirmek ve bunun üzerine

ahkam keserek "teoriler" icat etmek, gerçek devrimcilerin yöntemi olamaz! Olsa, olsa Dev. Partizan gibi, bir şeylerden medet umarak, varlığını ispatlamaya çalışan, olumsuzluklarını gizleyerek, kendine paye olabileceğini sandığı zaman, tek yanlı açıklamalarda bulunan, bir avuç kavga kaçkını tescilli revizyonistin yöntemi olur...

Partimiz TKP/ML, Devrimci Partizan'ın ifade ettiği gibi, bir örgüte rekabet zemininde varolmadı. O, faşizme-zulme-her türden emperyalizme ve gericiile karşı, bugüne dek sürdürdüğü şanlı devrimci mücadelesiyle varoldu. Var olmaya ve gelişmeye de devam ediyor. Sınıf mücadelesinde, varlığı hissedilir düzeyde dahi bir yeri olmayan, Devrimci Partizan adlı grupla ise, bırakalım rekabete girmeyi, O'nun kendini bekleyen sınıf mücadelesinin devrimci görevlerinden adı kalarak, Devrimci Partizan gibi, tortu çevrelerle rekabetle kendisini meşgul etmez.

Ancak, Partimiz yığınlara yanlış bilinç taşıyan, kitlelerin ufkunu, bilincini ve mücadele azmini körelten, her türlü revizyonizme, oportünizme ve mücadele kaçkınlarına karşı, ideolojik mücadele planında mücadele yürütür. Bugüne kadarki pratiği de bu tavrın sayısız örnekleriyle doludur.

İsviçre-Luzern bölgesinde meydana gelen olay hakkında Devrimci Partizan tarafından yapılan açıklama, gerçeği kitlelerden gizleyen, kendi olumsuzluklarını örtbas eden, halka hesap vermeyen bir yaklaşımı içermektedir.

Bildirilerinde, çokça sol içi şiddeti reddettiklerinden dem vuran bu arkadaşlarımızın, hatalarını provakasyonlarını halka silah çektiklerini, bir parti taraftarımızı dövükleri acaba bir unutkanlık mı?

Olayın gelişimini izah

ederek, bu konudaki yargıyı devrimci kamuoyuna bırakıyoruz.

Luzern bölgesinde Devrimci Partizan mensubu bir kişi kendilerinin düzenlediği bir kültür gecesi-nin biletlerini satıyor. O, bölgedeki partimizin taraftarı bir sempatan, Devrimci Partizanın organize ettiği bu geceye katılmayacağını belirterek, bilet almıyor. Bunun üzerine Devrimci Partizan 'cı kabadayı, taraftarlarımızı (devrimci kitlelerden soyutlanıp yalnız kalmışlığın hıncı olsa gerek!...) kitlelerin bulunduğu bir mekanda dövüyor. Bu olay üzerine o çevrede mahalli olarak faaliyet yürüten parti taraftarlarımız bu olayı Devrimci Partizan 'dan bu kişiyle konuşmak ve yaptığının hata olduğunu belirterek özeleştirme istemek ve uyararak için o bölgeye gidiyorlar. Parti taraftarları yoldaşlarımız, bu şahısla konuşmak için gittiklerinde yine Devrimci Partizan 'a mensup başka bir arkadaşla karşılaşıyorlar ve durumunu anlatarak taraftarlarımızı döven arkadaşlarıyla konuşmak için çağrılarını talep ediyorlar. Bu arkadaş, biz konuşalım o da bira-dan gelece diyor. Taraftarlarımız bir saatten fazla beklemesiine karşın, konuyla ilgili kabadayı Devrimci Partizan'ı bu görüşmeye gelmiyor. Diğer Devrimci Partizan'ı arkadaşın tavrı ise, kendi yoldaşını koruma ve kollama şeklinde oluyor... Bu tavrı karşısında taraftarlarımız elektrikli bir atmosferde geçen konuşmaların etkisiyle görüşmede bulunan Devrimci Partizan'dan arkadaşına şiddet uygulamak şeklinde yanlış ve tasvip etmediğimiz bir tavrı sergiliyorlar. Bahsettiğimiz bu gelişmelerin yaşanmasından sonra olayı partimizin bölge ve yönetici kademeleri öğrendiler ve taraftarlarımızı uyardılar. Akabinde devrimci partizandan arkadaşına hastahaneden arayarak kendisinin dövülmesinin partimizin merkezi

olmadığını olayın kendi karkadaşlarının provakasyon zeminini yaratması sonucu mahalli planda geliştiğini vb. belirterek kendisine taraftarlarımızın tavrını tasvip etmediğimiz belirtilmişti. O da kendisine uygulanan şiddet tavrından partimizi sorumlu tutmadığını belirtmiştir. Aradan bir kaç gün sonra yeniden böyle bir olumsuz gelişmenin yaşanmasına sebebiyet veren provakasyon zemini hazırlayan gece bileti almadığı için taraftarlarımıza şiddet uygulayan Devrimci Partizan-külhanbeyilümpen bir tavırla ve öç alma mantığından hareketle provakasyonu en üst boyutlara çekmeye çalışan bir karşı devrimci bir davranış içine girerek dövdüğü taraftarlarımızın bir yakını olan birine silah gösterme" kafanızı sıkırım vb.." kabadayılığı göstermeye devam etmiştir. Parti yurt dışı yönetici kadememiz böylesine karşı devrimci bir provakasyona gelinmemesi için bölgedeki taraftarlarımızı uyarmışlardır. Yukarıda açıkladığımız bu sorun Devrimci Partizan yöneticilerine anlatılarak;

1) Saflarında bulunan provakatif unsuru uyarıp tavrı almaları eğer halka ve taraftar yoldaşlarımıza yönelik karşı devrimci tutum devam ederse tavırsız kalmayacağımız kendilerine merkezi olarak bildirilmiş özeleştirici istenmiştir.

Ne ilginçtirki İsviçre-Luzern olayları ile ilgili bizimle kendileri görüşme talep eden DP Yöneticisi arkadaşlar kendi taraftarlarının tutumundan haberdar bile değildiler!.. (Olayla ilgili partimizle görüşme talebinde bulunan DP'li mülteci kurmaylar aradan uzunca bir süre geçmiş olmasına karşın kendi mensuplarının provakasyoncu tavırlarını bilmiyorlarmış. Ne biçim örgütse!.. varın siz karar verin.)

2) Partimiz TKP/ML'nin devrimci-demokrat ve halk kapsam içinde gördüğü çelişiklere ilişkin yönteminin (karşı devrimcilikle bezenmediği ve partimize saldırılmadığı müddetçe) ikna ve eleştiri olduğu üzerine basarak vurgulamıştır.

3) Yine mülteci DP kurmaylarına, yurt dışının bazı bir kararı bölgelerinde yürüttükleri kendi

bağış kampanyalarında, "partimiz TKP/ML'nin ismi kullanılarak " işyerleri ve esnaftan para toplandığını bu tutumlarından vazgeçmelerini, bağış faaliyetlerinde partimiz isminin sömürülmesine izin vermeyeceğimiz, kendi gerçek siyasal kimliklerinin açıklayarak bağış toplamaları gerektiğini belirttik DP yöneticisi böyle bir sorundan da haberi olmadığını varsa bu durumu ahlaki bulmadıklarını kim hangi bölgede yapmışsa uyaracaklarını açıklamıştır...Dev-Partizan açıklamasında sonuç bölümüne sıkıştırarak üstü kapalı değindiği "Fransa'da da bir yoldaşımız dövüldüğü" sorununa gelince;

Bundan 6 ay kadar önce Fransa'nın bir bölgesinde faaliyet yürüten bir taraftarımız hakkında aynı bölgede bulunan DP'li provakator bir unsur sonuçta yalancılıkları ortaya çıkan karşı devrimci bir suçlama ortaya atmıştır. Bölgede etkin ve saygın bir davranış içinde bulunan taraftar yoldaşımızın devrimci çalışmaları sonucu kitlelerin partimize yakınlaşması DP'li unsuru çok rahatsız etmiş olacak ki yoldaşımız hakkında, katil-ajan vb.dedikoduları türetme yolunu tutmuştur. DP'lilerin iddiası bölgede faaliyet yürüten yoldaşımızın askerlik yaparken 20 kadar Kürt insanını ve 5 PKK'lıyı katlettiği ve buna rağmen partimiz içinde faaliyet sürdürdüğü şeklinde olup bu iddialarının partimize iletilmeden PKK'nın Fransa yöneticisi arkadaşlara iletiliyorlar. Uluorta halka teşhir mahiyetinde açıklamalarda bulunuyorlar. PKK'dan arkadaşlar DP'nin böyle bir iddiası olduğunu Partimize iletiler. Partimiz olayı ele alarak partimiz olayı ele alarak taraftar yoldaşımız hakkında ileri sürülen iddiaların yalan olduğunu, varsa DP'nin kanıtlarıyla birlikte olayı açıklaması gerektiğini belirtti bazı yoldaşları yetkili kıldı.

O bölgede partimiz-PKK-DP ve diğer devrimci demokrat örgüt mensubu arkadaşlara ve demokrat halka açık "Halk Mahkemesi" şeklinde 60 kadar kişinin katıldığı toplantı düzenlendi.(Bu yargılama toplantısının kaset ve tutanakları Partimizde mevcuttur. İlgilenen devrimci örgütlere verilebilir)

Toplantıda DP'li arkadaşlar iddialarını ispatlayamadılar, yanlış anlaşılma olmuş, karıştırılmış vs.biçiminde bir tavır içine girdiler ve sorunu başka noktalara çeken provakatif tavırlarını sürdürdüler. Yargılama toplantısına katılan PKK ve halktan insanlar DP'nin tutarsızlığını, somut ispat ve delile dayanmayan karalamalarına şahit oldular. DP'li unsurun karşı devrimci suçlamasını ispatlayamadığı gibi özeleştirsel bir tutum içerisinde olmaması karşısında Parti yurt dışı yönetici organımız bu unsura dayak cezası uygulamasını karara bağlamış ve bu karar uygulanmıştır. Eylem Partimiz organı tarafından Fransa'da üstlenilmiştir. Bu olayda görüleceği gibi DP'li arkadaşlar iddialarını Partimiz TKP/ML'ye iletilmeden PKK'ya iletilerek PKK ile Partimiz arasında provakasyon yaratmayı amaçlayan bir tavır içinde olmuşlar ve Partimizi yanlış bilgilerle kamuoyunda karalama yolunu benimsemişlerdir.

İşte DP'nin bildirisinde üstü kapalı sorunların nedenlerini ortaya koymaktan aciz ima ettikleri sorunlar bunlardır.

Sonuç olarak DP'yi Partimizi asılsız iddialarla karalama yolunu terketmeye hatalar konusunda halka ve Partimize özeleştirici vermeye çağırıyoruz. Provakatif tavırlarından vazgeçmeleri için kamuoyu önünde uyarıyoruz. Sözümlü Mao-Zedung yoldaşın bir sözü ile bitiriyoruz: " İslah olmayanların dışında hata işleyenlere karşı Komünistlerin takınacakları tutum, hatalarını düzeltmelerine ve değişmelerine yardım etmek üzere onları red etme şeklinde değil inandırmak şeklinde olacaktır."

Aralık 1991
TKP/ML
Yurtdışı Bürosu

HASAN ERDEM YİNE TAHLİYE EDİLMEDİ!

19 Ekim sabahı Haznedar'da ablasının evine giderken gözü dönmüş "cehennem zebanileri" tarafından kurşun yağmuruna tutulan ve sonucunda bir bacağını kaydeden; "DYP Bürosu'na molotof kokteyli atmak, TKP/ML-TMLGB örgütü üyesi iddiasıyla tutuklu olarak yargılanan 19 yaşındaki Hasan Erdem, 13 Ocak'taki ikinci duruşmada tahliye edilmedi.

Polislerin duruşmada tanık olarak dinlenmesi sırasında "Terör yasası"nın nimetleri sonucu "insanlar Kanun önünde eşittir, ama kolluk kuvvetleri-polisler daha eşittir" ilkesini korumak için duruşma "gizli" yapıldı.

Duruşmada şahit olarak dinlenen 1. Şube polisi Mevlüt Eke: "Olay sırasında Seçim Bürosunda görevliydik. Sabah saat 8:00 sıralarında iki kişi ellerindeki molotof kokteyllerini seçim arabalarına attılar. (3-4 tane atmışlardı, arabalar ateş almıştı) bulunduğumuz otdan indik, arkalarından koştuk, kaçmaya başladılar. Her ikisinde de tabanca vardı. İkazlarımıza uymayıp tabancalarını çekip arkaya doğru bize ateş ettiler. 25-30 metreden ateş ediyorlardı. Yaklaşık 1.5 km kovalamaca devam etti. Huzurda bulunan sanık,, ikazlarımıza rağmen dönerek bize birkaç defa ateş etti. Yakalamak için biz de ateş ettik, önce havaya, daha sonra

sanki bize doğru ateş edince ayaklarına doğru ateş ettik. Olay yerinde başka kimse yoktu" dedi.

Şahit olarak dinlenen Neriman Deniz'in duruşmada söyledikleri, cellatların nasıl düzmece bir senaryo hazırladığını açığa çıkarda. Neriman Deniz duruşmada "saat 8:00 sıralarıydı, silah sesi duydum. Eşimle balkona çıktık. Bu iki şahıs karşı apartmanın yanından doğru ileri geçtiler, karşı tarafta top sahası vardı. Çocuk, top sahasının yanından ileriye doğru kaçtı, elinde silah görmedim, yorulmuş vaziyetteydi, iki şahıs o tarafa gittiler, bu arada silah sesleri gelmeye başladı; saymadım fakat çok fazla ateş edildiği anlaşılıyordu. Bu sırada bu çocuk orada bulunan duran bir arabaya tutundu, kayarak oraya yığıldı. Bir ara kafasını kaldırmak istedi, yine silah sesleri gelmeye başladı. Bu iki şahıs çocuğa ateş ediyorlardı, bu sırada çocuk onlara ateş etmiş değildi, esasen sırtı bu iki şahısa dönük vaziyetteydi. Heyecanlanmıştım ve bağırılmaya başladım. Bir ekip arabası geldi. Resmi elbiseli polisler sanığı alıp götürdüler. Sanığı gördüğüm anda, Sanığı gördüğüm anda yakalandığı yere kadar olan mesafenin 100-150 metre kadar olduğunu tahmin ediyorum" dedi.

Duruşmanın sonunda Hasan Erdem'in avukatlarından Ercan KANAR "Müvekki-

limin polise mukavemet ettiği ve silah taşıdığı hususunda, ayrıca molotof kokteyli attığı kesin delillerle ortaya çıkmış değildir. Esasen molotof kokteyli atsa bile bu husus örgüt üyeliğine kesin delil olarak kabul edilemez. Müvekkilim yaralıdır, tedavi imkanı henüz mümkün olmamıştır. Bu hususlar nazara alınarak müvekkilimin tahliyesine karar verilmesini istiyorum" dedi. Fakat 1. No'lu DGM bu istemi reddederek Hasan'ın tutukluluğunun devamına karar verdi.

Hasan Erdem'le Dayanışma Kampanyası devam ediyor. Bu kampanya süresince imza kampanyası" açıldı, Yakalaşık olarak 15 milyon TL'ye yakın para toplandı. Ayrıca 1 şubat cumartesi günü İHD' de toplanan devrimci-demokrat insanlarla Hasan'ın ailesi Taksim postahanesinin önüne geldiler. Burada bir basın açıklaması okunduktan sonra 1 No'lu DGM ve Adalet Bakanlığı'na telgraf çekildi. telgrafta, Hasan Erdem'in bir bacağını kaybetmesiyle sonuçlanan olayın insanlık dışı bir uygulama olduğu, Hasan Erdem'in tedavisinin yapılması için tahliye edilmesi gerektiği ve bunun için girişimlere başlanması istendi. Basın açıklamasından sonra postahaneye gelen çevik ve sivil polislerden bazıları telgraf çekme eyleminin sonuna kadar postahane beklediler.

ZULMÜN VAHŞETİNE MEYDAN OKUMAK

Merhaba Kardelen Çiçeği!..

Evet merhaba diyoruz, çünkü siz işçilerin, emekçilerin, köylülerin, gençliğin, memurların, öğretmenlerin ve cezaevinde düşüncelerinden ötürü tutsak edilmiş özgürlük mahkumlarının gözü, kulağı ve de sesisiniz. Devlet mekanizmasının çöküşe gittiği, halk muhalefetine çığlıklarıyla yükseliş gösterdiği bu dönemde egemenler bir çıkmaz içine girmiştir ve insanlık onurunu ayaklar altına alarak, her milliyetten emekçi halkımıza pervasızca saldırmaktadır. Devlet terörünün bir biçimi olan "anti-terör yasası"yla başlayan, sokak ortasında suçsuz insanları suçlu göstererek toplu imhaya yönelmeleri bugün yeni karşılaştığımız bir şey değildir. Çünkü tek tek kişilerin nezdinde, İsmail'lerin ve Hatice'lerin nezdinde, onikilerin nezdinde, Vedat Aydın'ların nezdinde toplu imhalar

bir fiil olarak yaşanmıştır. Her milliyetten emekçi halkımızın sesi ve kulağı **Yeni Demokrasi** dergisinde son olarakta tanık olduğumuz olay Hasan Erdem olayıdır. Erdemler bu devlet politikasının ne ilki ne de sonuncusu olacaktır. Halk muhalefetine yükseliş gösterdiği ve devlet ile yığınlar arasında çelişkinin kızgınlaştığı koşullarda bu daha da pervasızca sürdürülecektir.

Yeni Demokrasi Dergisi'nin başlatmış olduğu Hasan Erdem'le dayanışma kampanyasını Paris Yeni Demokrasi Okurları olarak coşkuyla karşılamış, protesto kartlarından başlayarak Hasan Erdem'in özgürlüğüne kavuşup yurt dışına çıkartılarak tedavi olanaklarının sağlanması için aynı zamanda maddi kampanya da düzenlenmiştir. 3000 Frank, dergide verilen hesap numarasına gönderilmiştir.

Şunu belirtelim ki Hasan Erdem'in bacağı kesilmesine karşın tutsaklığı-

nın devam ettirilmesini lanetliyoruz. Hasan Erdem'in faşist devlet mahkemelerinde göstermiş olduğu, onurlu davranışı coşkuyla selamlıyoruz. Tüm demokratik basına ve insan haklarına saygılı olan çeşitli milliyetlerden halkımıza şunu anımsatmayı bir görev sayıyoruz: Gerek yurtdışı gerekse de yurtiçinde, yeni yeni İsmail Oralları, Hatice Dilekleri, Vedat Aydınları, Hasan Erdemleri egemenlerin saldırısına maruz bırakmamak için mücadeleyi yükseltelim. Yeni Demokrasi dergisinin çalışanlarına başarı dilekelerimizi iletiriz.

**HASAN ERDEMLER
ONURUMUZDUR!**

**KAHROLSUN EGE-
MENLERİN HER TÜRLÜ
İNSANLIKDIŞI SALDI-
RILARI!**

**YAŞASIN YENİ DE-
MOKRATİK TÜRKİYE
MÜCADELEMİZ!**

**Paris'ten
Yeni Demokrasi
Okurları**

YURTIÇİ KARGO'DA MÜCADELE SÜRÜYOR!

İşverenlerin sendikal mücadeleyi baltalama girişimleri sadece "memurlara" yönelik değil, işçi sınıfının sendikalaşma hareketine yönelik saldırılar da türlü türlü dolaplarla devam ediyor.

İnsanca çalışma koşulları ve sosyal hakları için sendikal mücadele yolunu seçtikleri için işten çıkarılan ve birçoğuna işveren tarafından "uyarıda" bulunulan Yurtiçi Kargo işçileri 6 Ocak'tan beri Altunizade, Topkapı ve Levent'teki aktarma merkezlerinde direniş eylemlerini sürdürüyorlar.

Yurtiçi kargo'nun patronu İbrahim Arıkan, Genel Koordinatör Veysel Selen (İHD üyesi) ve diğer yöneticiler bu direnişi boğmak için ellerinden gelen her türlü çabayı gösteriyorlar. Yurtiçi Kargo patronu ve yöneticileri eylemi kırdırmak için 6 Ocak'ta Topkapı aktarma merkezine dışarıdan vasıfsız işçi getirdi. İşçilerin karşı durması üzerine polis, gözdağı vermek için 40 işçi ve bazı sendikacıları gözaltına aldı. Topkapı aktarma Merkezine gelen genel Koordinatör ve "demokrat" geçinen İHD üyesi Veysel Selen işçilere "çalışmak isteyen çalışsın, artık sizinle bir daha konuşmayacağım" dedi.

Levent'teki aktarma merkezine 9 Ocak'ta işçileri getirdi. İşçiler, bu adamların aktarma merkezinin işlerini yaparmak ve eylemi kırdırmak için getirildiklerini söylediler. İşçilerin dışarıdan gelen malların kamyonlarla çıkarılmasına izin vermemesi üzerine patronun çağırıldığı polis işçileri coplayarak saçlarından, bacaklarından çekerek sürükleyerek 40 dolayında işçiyi gözaltına aldılar. Bunun üzerine 10 Ocak'ta Levent aktarma merkezine polis kordonu altında

5 adam getirildi.

Bu 5 adamla çevik kuvvet "elele" dışarıdan gelen malları servis arabalarına yükleyip gittiler. Patron Arıkan, dağıtım kısmen Altunizade'den yönetmeye çalışıyor. Ayrıca Yurtiçi Kargonun Alibeyköy'deki aktarma merkezine de kilit vurulmuş, dışarıdan vasıfsız işçi getirme yöntemi başarısızlıkla sonuçlanınca, artık sadece aktarma merkezlerinin

önünde bekleyen işçilere yönelik polis saldırıları ön plana geçmiş bulunmakta. Yurtiçi Kargo patronu, bekçiliğini yapan polise yardımını da esirgemiyor. Bir ödenek belgesinde polise 900.000 TL tutarında bir karton sigara alındığı belirtilmiş 29 Ocak da yine Topkapı aktarma merkezindeki kamyonlar polis eşliğinde çıkarılmak istendi. İşçiler, etten barikat oluşturarak kamyonların çıkışına izin vermemekle garajın kapısına set çektiler. Uzun bir süre direnen işçilere polis yine saldırdı. "Burjuva boyalı basında"ki haberin tersine işçiler saldırıdan sonra dağılmayıp yine aktarma merkezi önündeki direnişlerini devam ettirmekteler.

30 Ocak perşembe günü le-

vent'teki aktarma merkezindeki işçilerin yanına gelen komiser ve polisler, işçilerin ONUR 1 adındaki çadırlarını yıkmak için "valilik emri" çıkarıldığını ve 1 saat süre tanıdıklarını söylediler. Bu arada 3 çevik otobüsüyle, 2 polis minübüsü dolusu polis de hazır bekletilmekteydi. İşçiler bekledikleri sürede, "polis çadırı yiksa bile tekrar yeni bir çadır yaparız, haklarımızı almaya kararlıyız, direnmeye devam edeceğiz" dediler. Yaklaşık yarım saat geçtikten sonra çadıra gelen komiser işçilere "çadır yıkmaya" girişiminin geçici bir süreyle ertelendiğini söyledi. Bunun üzerine işçiler, direnmenin ve bir arada olmanın coşkusuyla "diren, direneceğiz, kazanacağız", "sendika hakkımız, söke söke alırız" sloganlarını atıp, çadırın önünde halay çektiler.

Yurtiçi Kargo işçilerinin direnişi, sadece İstanbul'daki aktarma merkezlerinde değil, Adana, Diyarbakır, Batman, Urfa'nın yanısıra 32 şubede toplam 350 işçi işi yavaşlatma ve durdurma, aktarma merkezlerinin önünde oturma gibi değişik yöntemlerle devam ediyor. Aktarma Merkezlerine, işçileri destek ziyaretleri süreklilik kazandı. İstanbul Barosu Avukatları, Tütün-Sağlık-Sen yöneticileri, Kavel işçileri, Şişli Halkevinden yöneticiler ve sendikacılar, işçileri ziyaret ettiler. İHD İstanbul Şube Başkanı Erkan Kanar ve Bilgesu Erenus'da des-

İşveren ve Sarı Sendika İşbirliği Bir İşçinin Hayatına Maloldu

tek ziyaretinde bulundular. Ercan Kanar ve Bilgesu Erenus, Yurtiçi Kargo işçilerinin direniş eylemlerini desteklediklerini ve sonuna kadar destekleyeceklerini söylediler. Ayrıca, işçilerle Ercan Kanar arasında genel koordinatör Veysel Selen'in İHD üyeliği konusunda bir konuşma oldu. İşçiler, Selen'in hala İHD üyesi olmasına karşı çıktıklarını söylediler. Bir işçi arkadaş "polis işçilere saldırırken, Veysel selen sürüklenen insanları seyretmekle yetindi, ayrıca başından beri patronun yağcılığını yapıyor" dedi. İşçiler, Veysel Selen'den onur istemenin söz konusu olamayacağını belirttiler ve Veysel Selen hakkındaki şikayetlerini iki ay önce İHD'ye bildirdiklerini söylediler. İsrarla Veysel Selen'in İHD üyeliğinden çıkartılmasını istedikler.

Yurtiçi Kargo işçileri 3 Şubat Pazartesi günü saat 12-30'da, Hürriyet Gazetesinin önünde toplanarak Çağaloğlu meydanına doğru yürüyüşe geçtiler. İşçiler bir süre yürüdüktan sonra polis saldırıya geçti. Ellerindeki coplarla kadın-erkek demeden insanlara saldıran polis. Koalisyon Hükümetinin şeffaflaşma, Demokratiğe "insan Hakları savunuculuğu" lafızlarının ne kadar alıttıcı olduğunu gösteriyordu. Polisin acımasızca saldırısı sonucunda birçok işçi çeşitli yerlerinden yaralandı, 15 işçi de gözaltına alındı.

Yurtiçi Kargo işçileri işveren ve yöneticilerinin oyununa karşı direndikleri gibi polis baskıları karşısında da kararlı olduklarını gösterdiler. Hâlâ Levent, Topkapı ve Altunizade aktarma merkezlerinde işçilerin direnişi devam ediyor.

YURTIÇİ KARGO İŞÇİLERİNİN DİRENİŞİ ADANA'DA DA SÜRÜYOR

Yurtiçi Kargo işçilerinden 110 kişinin başlattıkları sendikalaşma hakkı ile ilgili direniş devam ediyor. İşveren ve polisin baskısına rağmen işçiler E-5 Karayolu üzerinde direnişlerini sürdürüyorlar. Ayrıca Yurtiçi Kargo işçilerinin eylemini desteklemek için işçiler, işçileri destekleyen devrimci ve demokratlar korsan miting düzenlediler.

Yeni yıl denince, yeni umutlar, iyimser planlar gelir akla. İnsanlar, değişik tasarımlarla hazırlanırlar yeni yılı karşılamak için. Kimileri eski yılın son gecesini eşiyile dostuyla eğlenerek geçirirken, kimileri de günler öncesinden; albenili reklamlarıyla yoksul insanlara "umut" olarak sunulan, ancak egemenlerin ceplerini doldurmaya yarayan piyango biletlerini alarak, umutlu bekleyişlerle geçirirler.

Hasan ARASAL ise, onca ekonomik sıkıntı, iş arayışı ve bunalımlardan sonra, İstanbul Taşkızak Tersanesi'nde bir iş bulabilmiş olmanın sevinciyle bekliyordu yeni yılı. Ancak, bu sevinç uzun sürmedi. 30 Aralık 1991'de henüz çalışmasının ikinci ayındayken, dört çocuğu ve eşi babalarının ölüm haberi ile dona kaldılar. Hasan Arasal 35 yaşındaydı ve ülkemizdeki bir çok insanın karşı-karşıya kaldığı uzun işsizlik günlerinden sonra, Taşkızak Tersanesi'ne kaynakçı olarak girdi ve çalıştığı "Çıkartma-48" adlı gemide seyfar aydınlatma lambasının elektrik kaçırması sonucu, elektriğe çarpılarak öldü. İş arkadaşları ve tersanedeki diğer çalışanlar için bu ölüm pek sürpriz değil aslında. Çünkü, çalıştıkları ortam o kadar sağlıksız ve güvenlikten yoksun ki, her an ölümlerle karşı-karşıyalar. Hasan Arasal'ın çarpılıp öldüğü elektrik kablosu 3-4 yerinden yamalıymış. Buna ek olarak da, bütün elektrikli aletlerin (aydınlatma dahil) 24 voltta çalışması gerekirken, 220 volt elektrikle çalışıyormuş. İşveren (devlet) onca şikayete karşın 24 voltluk tesisatı yaptırmayıp fazla masraftan kaçınmak için, direkt olarak elektrik kofrasından seyfar kablo ile 220 voltluk elektrik çekmiş. Ölen işçinin arkadaşları, "Eğer 220 volt değilse 24 volt elektrik olsaydı, çarpırsa bile öldürmez, sadece hafif bir ısırtma yapardı. Arkadaşımız, işverenin ihmalkarlığı ve sendikamızın duyarsızlığı sonucu ölmüştür" diyorlar. İşçiler 1990 yılında, üyesi oldukları Türk Harb-iş Sendikasına, voltajın 220'den 24 volta indirilmesi için başvuruda bulunmuşlar. Ancak sendika bu başvuruya duyarsız kalmış. Hatta, arkadaşlarının ölümünden 20 gün önce işyerine gelen Sendika Şube Başkanı, hala 220 volt ile çalışıldığını görünce şaşkınlığını gizleyememiş. Sözde işçi haklarının savunucusu bu faşist sendika ağaları bırakalım iş güvenliği ve işçi haklarıyla ilgilenmeyi, işçileri işverene nasıl daha verimli koşullarda peşkeş çekeceklerinin hesabını yapmaktadırlar.

Şimdi işverenin temsilcileri Hasan Arasal'ın ölüm nedenini saptırmaya çalışıyorlar. Ölümünü sanki kendi dikkatsizliğinden kaynaklanmış gibi gösterip, kendilerini aklamak istiyorlar. Bir işçi "Hasan arkadaşımız, elektrik çarpması sonucu ölen üçüncü kişi oluyor. İşyerindeki aksaklıkları bildirdiğimizde, işten atılma tehlikesi ile de karşı karşıya kalıyoruz" diyor.

İşçiler arkadaşlarının ölümünü, yemek boykotuna giderek protesto ettiler. Sessiz kaldıkları sürece, işverenin cebinin kendi hayatları pahasına kazanılan servetlerle dolacağını bilincindeler şimdi. Üyesi oldukları sarı Türk-Harb-iş sendikasının ise bu boykotun gerçekleştirilmesinde hiçbir payı olmamış. Üye işçilerini burada da yalnız bırakmıştır.

İş cinayetlerine son vermenin yolu, insan emeğini özgürleştirilmesinden, sömürü ve zulüm düzenine son vererek, Yeni Demokratik devrim hedefi için savaşmaktan geçmektedir.

Paris Cezaevindeki Tutuklular Derhal Serbest Bırakılmalıdır

1991 yılının Ekim ayının son günlerinde, asılsız iddialar üzerinde Fransız polisince tutuklanan 5 arkadaşımızın tutukluluk halleri anti-demokratik koşullarda devam etmektedir. Öyleki, tutuklandıkları günden itibaren henüz yakınlarıyla görüştürülmemişlerdir. Ve yine, yiyecek, giyecek gibi acil ihtiyaçları kabul edilmemiştir. Gönderilen paraların ancak bir kısmı arkadaşlarımıza iletilirken, diğer kısmı cezaevi idaresince el konulmuş arkadaşlarımıza iletilmemiştir.

Hatta iki arkadaşımız cezaevlerinin kötü koşulları sonucu rahatsızlaşmıştır. Sağlık durumları bozulan bu arkadaşlarımıza, cezaevi idaresince hiçbir tıbbi müdahalede bulunulmamıştır.

arkadaşlarımızın mahkeme tarihi de henüz belirlenmemiştir. savcı adeta avukatlardan bile kaçarcasına, mahkeme tarihini açıklamaktan kaçınmakta, arkadaşlarımızın tutukluluk hallerini mümkünmertebe uzun tutmaya çalışmaktadır.

tüm bu uygulamalar, Fransa'da yakınlarda çıkan anti-terör yasasıyla gerekçelendirilmektedir. anlaşılın Fransız burjuvazi Türk burjuvazisinden ilham almakta! Daha önce Türk hakim sınıflarınca çıkarılan anti-demokratik bir yasa-yı, Fransız burjuvazisi de çıkartmıştır. Yeri gelince, "de-

mokrasinin" tekeline kendilerinde gören Fransız burjuvazisi, gerçekte Türk hakim sınıflarının çağdışı, karanlık yasalarına tenezzül ederek gerçek niteliklerini sergilemiş oluyor.

Türk hakim sınıflarının gıpta ettiği "Fransız demokrasisi" arkadaşlarımızı yakınlarıyla görüşmesini engelleyen, en acil ihtiyaçlarını bile kabul etmeyen, sağlık durumlarının buzulmasına seyirci kalan, Eskişehir cezaevinin tabut hücrelerini andıran tecrit hücrelerinde tutan, çifte standartlı bir tutumla cezaevindeki diğer tutukluların yararlandığı haklardan alıkoyan, gözetim süresini belirsiz bir tarihe uzatan vb. uygulamalarıyla, gerçekte "Fransız demokrasisinin" ne kadar anti-demokratik olduğunu gösteren baskı ve yaptırımlardır.

insan haklarının, demorasinin ve her türlü insani erdemlerin bolca lafını yanan Avrupa'nın bu kibirli ve ikiyüzlü tekeli-kapitalistleri, arkadaşlarımızın şahsındaki faşizan uygulamaları ile, gerçekte devrimci-Demokratik kamuoyu ve insanlık tarihi önünde bir kez daha kendilerin suçüstü konumunda ele veriyorlar. Her türlü demokratik ve sosyal hakları, özellikle de yabancılar ve ilticacılar yasasındaki kazanılmış demokratik hakları her geçen gün gözle görülür bir şekilde tör-

püliyen Fransız burjuvazisinin anti-demokratik icraatları; Fransız tekeli -sermayesinin faşist kliğinin temsilcisi Le Pen'in "bana karşı çıkıyorlar, ama benim dediklerimi de yapıyorlar" şeklindeki açıklamaları ile de bizzat itirf ediliyor. Nitekim arkadaşlarımız üzerindeki baskılar anti-terör yasasına dayandırılırken, diğer taraftan da yabancı olmaları bir başka dayanak oluşturuyor.

Bizler şimdiye kadar arkadaşlarımızın maruz kaldığı bu uygulamaların kaldırılması için avukatlar üzerinden gerekli hukuiki girişimlerde bulunduk. Lakin, henüz bir sonuç alabilmiş değiliz. Bunun üzerine arkadaşlarımızın serbest bırakılması için bu girişimlerimizin sınırlarını, kamuoyunun desteğini de kapsayacak boyutlarda sürdürülecek bir kampanyaya dönüştüreceğiz.

arkadaşlarımızın da içerdeki direnişçi ruhuyla birleştireceğimiz bu kampanya ile, Fransız mali-sermayesinin o malum(!) demokrasisinin sahte gültüklerle gizlemeye çalışan maskesini indirmeye çalışacağız.

**PARİSTEKİ
TUTUKLULARLA
DAYANIŞMA
KOMİTESİ**

HALK ARASINDAKİ ÇELİŞKİLERİN YANLIŞ ELE ALINMASININ POTANSİYELİ OLARAK ÇELİŞKİNİN NİTELİĞİNİ TANIMAMAK VE ZITLIĞI DOĞMATİKÇE ELE ALMAK ÜZERİNE

Ama bilmek gerekir ki uzlaşır veya barışçıl olmak mutlak değildir. Halk arasındaki çelişkilerin uzlaşır çelişki olduğunu söylemiş olmamız, bizim, diyalektik yaşamın özü olan; gelişmenin ve ilerlemenin şeylerin iç çatışmasıyla sağlandığı gerçeğini unutmamızdan değil, tersine, her tasfiye edilen tarafın belirli tarihsel ve siyasal koşullara bağlı olarak gerçekleştiğini ve her çatışmalı sürecin biri baş olmak üzere başlıca birçok çelişkiyi taşıdığını kavramamızdan ileri gelir. Zira **hayatın temel ve mutlak kuralı barış değil**, şeylerin ve toplumların kendi içinde ve birbirleri ile çatışarak gelişme göstermesidir.

Bizim gibi ülkelerde halk arasındaki çelişkileri barışçıl klan nedeni, nesnellığı, anlamaksızın varolan çelişkilerin barışçıl yöntemlerle çözümlenmesini gerekliliğini anlayamayız. Öyleyse öncelikle halk arasındaki çelişkileri barışçıl klan nedenlerin yada bir zamanlar barışçıl yöntemlerle çözülen çelişkilerin, bir başka zamanda şiddete vardırılmış olmasının öncelikle **süreçle** ilişkili olduğunu bilmek gerekir. Bugün, ülkemizde demokratik halk devrimi sürecinde emperyalizm komprador kapitalizm ve feodalizm (yüksek kamp) ezen bir sınıf ittifakı olarak, ezilen sınıfların ekonomik, siyasal ve kültürel gelişmesinin önünü açıkça tıkadığı için, halk sınıf ve tabakalarının kültürüne, sosyal yaşamına siyasal tavrına etki eden mikrobik havanın temizlenmesini engelleyen sınıf olarak öncelikle tasfiyesi **baş görev** haline gelir ve bu görev halk sınıf ve tabakalarının proletarya öncülüğündeki ittifakıyla icra edilir. Dolayısıyla; onu tasfiye edecek olan sınıflar kendi aralarındaki çelişkilerin gerçek çözümünü, o sürecin sonrası döneme ertelemek sorumluluğuyla kendi aralarında gerekli olan göreceli barışı sağlarlar. Bu nedenle halk sınıf ve tabakalarının demokratik devrim sürecinde kendi aralarında sağladıkları bu **uzlaşma esastır, fakat mutlak değildir**. Bu esasta, uzlaşma arayan sınıf ve tabakaların paylatığı bir mutlaklık vardır. O da şiddete vardırılmayan ideolojik mücadeledir. İşte halk arasındaki çelişkilerin yanlış ele alınması tam da bu noktada filizleniyor.

Nasıl oluyor?

Kimileri, uzlaşmayı, kendisi dışındaki sınıfsal örgütlenmelerin kendisiyle uzlaşma zorunluluğunu, devrim sürecinin kendisi ve diğeri lehine olarak zorunlu gördüğü uzlaşmayı, diğerin kendi siyasal görüşlerine ve siyasal programına "biat" etme olarak anladıkları için, doğallıkla, siyasal eleştiri ile siyasal mücadelenin yoğunlaşmış biçimi olarak şekillenen eleştiriye, (şiddeti) birbirine karıştırıyor. Ve kavrayışları şöyle dilleniyor: **Benimle ittifak yapıyorsan, beni eleştirme.**

Öte taraftan halk arasındaki çelişkileri doğru ele alan ve **halk** kategorisi içinde bulunulan süreçteki devrim programında çıkarlarını gördüğü sınıf ve tabakalarla ittifak arayan ve bu ittifakı gerçekleştirenlerin mantığı ise şöyle dilleniyor: **Benimle bağlaşıyorsan bana şiddet kullanma.**

Bu iki yaklaşımdan birincisi halk arasındaki çelişkileri yanlış ele alan yaklaşım; ikincisi de doğru olan yaklaşımdır; Halk arasındaki çelişkilerin bilincinde olarak yapılan ittifaklarda var olan çelişkilerin ne zaman ve hangi koşullarda çözülebileceğinin bilincine erişmiş olarak yapılan ittifaklardır.

Kimileri çelişkiyi yani "ittifak yapmışlar yada yapacak olanlar" arasındaki zıtlığı mutlaka keskinleştirilmesi ve kendisiyle çeliştiği an koparılıp atılması gereken taraf olarak algıladılar. Bu şeyin çelişik atarlığı olarak algılandığında ya da iki şeyin, iki grubun, iki sınıfın çelişkileri olarak algılandığında böyledir. Ama biliyoruz ki bir çelişik şey çevresindeki, yakınındaki ve uzağındaki diğer çelişik şeylerle ilişkili olarak onların etkisini duyarak hızlanır yada yatıştır. **Sorun, halk arasındaki çelişkileri ele alırken birbirine doğal bağlaşıklık olan sınıf ve tabakaların birbirler arasındaki çelişkileriyle uğraşırken, onları harlandırmanın mı yoksa mümkün olduğu kadar yatıştırmanın mı bizi hedeflediğimiz noktaya götürüp götürmediği sorunudur.**

Komprador burjuvazi (Yüksek kamp) ile halkın arasındaki çelişkinin yatışmasında, başta işçi sınıfı ve yoksul köylülük olmak üzere halk sınıf veta-bakalarının

dan herhangi birinin çıkarının olmadığını, yüksek kampın olanca çırpınışıyla "toplumsal barış" projelerini gerçekleştirme uğraşısıyla görüyoruz. Aynı zamanda sözgelimi bir belediye şöförleri görevinde, temizlik işçileri grevinde ya da anında toplumun yaşamına yansıyan bir fabrika grevinde yüksek kampın bu grevlerin "halka zarar verdiğini" özellikle ön plana çıkararak, emekçiler arasında çelikler yaratmaya çalıştığına da hemen her olayda tanık oluyoruz. Egemen sınıfların bu tutumundan bile doğru ve yanlışın halkın lehine olanla onun lehine olan tutumun ne olduğunu saptamak zor değil. Egemenlerin, arasını açmaya çalıştığı kesimlerin arasındaki çelişkileri törpülemek, gerçek çelişkinin ne olduğunu kitlelere götürmek devrimci bir görevdir. Kuşkusuz proletarya ile küçük burjuvazi proletarya ile köylülük, proletarya + küçük burjuvazi + ulusal burjuvazinin sol kesimi arasında bir çelişki vardır. Ama bu çelişkilerin özelliği **Demokratik Devrim sürecinde keskinleşmiş** olmasında bu sınıflardan herhangi birinin çıkarı yoktur. Düz bir mantıkla yaklaşıldığında denilebilir ki, "bunlar çelişki olduğuna göre çözmek gerekir" Evet doğrudur bunlar çelişkidir. Sınıf damgalı çelişkilerdir, son tahlilde uzlaşmaz çelişkilerdir.

Fakat sömürücü kampı devrimci kamp arasındaki çelişkilerin içeriğiyle karşılaştırıldığında olgunluk, özgüllük ve nitelikçe birbirlerinden farklı çelişkilerdir. Birincisi, yani kamplaşan sınıfların arasındaki çelişki, doğum sancısının keskinliğidir ki, devrimci kampın sınıflarınca atılacak neşterde devrim olarak doğacak çocuğun çığlığının özlemini duyurlar. Bu özlemin beden ve ruhta yarattığı rahatlığın akabinde ise proletarya döl yatağında bıraktığı tohumları (diğer çelikleri) yavaş yavaş temizler. Kendi siyasi iktidarı altında güçlendirdiği ekonomik ve kültürel gelişkinlikle orta burjuvaziyi küçük burjuvaziyi ve köylülüğü adım adım ayrıcalıklarından kopararak proleterleştirir. Kendi durumuna getirir ve kendisiyle birlikte tarih sahnesinden siler; yanbaşıda insanlığı selamlayan altın Çağın görkemli güneşi dünyanın kardeşler toplumunu selamlamaktadır.

Devrim dönemi boyunca küçük burjuva bakış açısı şöyle der: **aramızdaki çelişkileri bitirmeden düşmanla hesaplaşamayız** ve bunu diyenler çelişkinin bitirilmesinde, yanındakinin kendisi gibi düşünmesini anlamaktadır.

Proletaryanın öncüsü ise şöyle der: **aramızdaki çelişkileri ön plana çıkarmadan düşmanla hesaplaşmayı bitirmeliyiz**. Ve şöyle düşünür: Sınıf düşmanıyla hesaplaşmamı bitirmenin ertesi döl yatağında bıraktığım tohumun sancısına erişmesine tekabül eder. Onu da o aşamada çözerim. Bütün doğumların ebesi olduğumun tarihsel bilincini taşıyorum. Sınıf soyunun ürünü bütün doğumları bitirdiğimde bende tükenmiş olacağım.

Proletaryanın bakış açısı çelişkilerin olmamasını arzulamaz onun, çelişkiler denizinde yol alırken arzu-

ladığı şey zaten kendi iradesi dışında, şeyin, zamanın ve mekanın ilerleyen doğasında varolan çelişkileri çözerken yanlış tanı koymaması ve bu yanlış tanının onu yanlış sonuçlara götürrmemesidir. Çelişkinin varlığından rahatsız olmak, organik hayatın onun sonucu olarak varolduğunu bilmemektir. Çelişkinin varlığından rahatsız olmak o an egemen olana, yani eskimiş, asalak ve tutucu olana özgü bir şeydir. **Fakat yeni, bırakalım sadece kendisiyle eski arasındaki çatışmayı arzulamayı; kendisiyle birlikte varolan çelişik yönün kendisiyle gümbürdeyen çatışmasında da haz alır**. Aksi durum kendisini yeni (devrimci) diye lanse tese de çelişkinin varlığından rahatsız olma eğilimi onu; henüz egemen olan eskinin, yeninin varlığından duyduğu endişeyi paylaşmaya götürürki, bu tarihsel olarak devrimci olan büktün unsurlar açısından tehlikeli bir şeydir.

Proletaryanın arzulamadığı bu tehlikeli eğilim ise orta ve küçük burjuva sınıfın ülkemizde ise özellikle küçük burjuvazinin siyasi örgütlülüklerinin sık sık nükeseden heyecanı olarak karşımıza çıkar.

Küçük burjuvazinin kendisi de halk kategorisi içinde yer alan bir sınıf olmasına karşın siyasi iktidar mücadelesi boyunca diğer halk sınıfları ile ilişkilerde de onlarla olan çelişkilerinin üzerine gittiğinde seçtiği araç ve yöntemlerin devrime zarar vermiş olmasının sosyal nedenleri vardır. Demokratik halk devriminin başından sonuna kadar esasta devrimci niteliğini korumasına karşın yaşam biçimi gereği sömürüden yer yer ve kısmen yararlanmış olmasının sonucudur bu neden.

Bu nedenler, halk sınıflarının kendi arasındaki çelişkilerin tümünde mevcuttur. Hatta bu sosyal nedenlerden nesnel olarak özgür bırakılmış bulunan mülksüzleştirme misyonunun sahibi proletaryanın bile kültürel olarak etkisinde kaldığı nedenlerdir. öyle ki siyasi iktidar mücadelesinde diğer sınıf ve tabakaları eğitime süreci boyunca, hem bu etkilerden kurtulmak ve hem de diğerlerini mülksüzleştirme ereğiyle dönüştürmek çabası, onu özellikle proleterlemeye direnen ve devrimci ilişkileri bu ölçünün dışında tutmaya çalışan küçük burjuva sınıfın siyasi temsilcileriyle objektif sürtüşmelere götürür. Ne var ki sınıf bilinçli proletarya bu sürtüşmelerin sosyal nedenlerinin bilincinde olarak davranmakta ısrar etme sorumluluğunu gösterdiği sürece, küçük burjuva bencilliğinin ("ben doğruyum", "ben bilirim", "ben başarıyorum" vb anlayışı) tahripkar öfkesinin etkisini azaltabilir. Aksi taktirde siyasi iktidar mücadelesi süresince sallandırılan kızıl bayraklardan hangisinin proletaryayı hangisinin küçük burjuvaziyi temsil ettiğinin ayırd edici fırsatını emekçi yığınlara vermemiş olur.

Kitleleri kendisine götürülen siyasi program ne kadar tutarlı bir bütünlük taşırsa taşısin, onlar için öncelikle aslanan kendisine programı getirenlerin günlük hayat karşısındaki tutumlarıdır. Devrimci programın

ve Marksist felsefenin nedenleri ve niçinlerini kavramakta güçlük çekebilir. Olayları ve sosyal hayatı, ona Marksist politika ve felsefeyi götürülenlerin diyalektik yorumuyla kavramayabilir. Ama kendisine altın bir gelecek vaadiyle gelen devrimci progpagandacının söylediklerini ve yaptıklarını yorumlamada halk yığınlarının idahice sentezleri vardır. Sezgilerle oluşturulan bu sentezler binlerce yıllık halkçı deneyimin, öykü, masal, atasözü ve türküleriyle birikmiştir. Bu sezgiler büyük çaplı üretim organizasyonu içindeki işçinin, yıllarca, yüzlerce işçiyle paylaştığı sosyal hayatın, sendikal mücadelenin ve çoğu kez ip üstündeki cambazlığa benzer demokrasi ilişkileriyle; yürütülen grev ve direnişlerle temsilcisini vesendika yönetimini seçmesiyle kazanılmıştır.

Diplomasi, taarruz, karşı-taarruz, ödün-karşı-ödün, uzlaşma,kapışma gibi kavramlar çoğu emekçi tarafından ifade edilmese de bütün bu tanımların dolu dolu olarak her emekçinin hayatında, işyerinde, kahvehane, ticari ilişkilerinde, komşuluk ilişkilerinde, hatta aile içinde bile yoğun olarak yaşamaktadır. Ki zaten kendine özgü bir literatürle ifade edilse de Marksist politika; bütün bu yaşamın bilinçli olarak çözümlenmesiyle kuramlaşmıştır. Beceri, bu kuramı hayatla tanıştırmak hayatı bu kuramla açıklamak, kuramın yol göstericiliğiyle değiştirmek, yaşanılır kılmaktır.

Halk Arasındaki Çelişkilere Ve İki Çizgi Mücadelesine Karşı Tutumda İki Örgüt- Birkaç Örnek

Türkiye'nin 14-15 yıllık siyasal atmosferinin havasını soyuyan herkes bilir... 12 Eylül öncesi dönemde siyasi faaliyet gösteren birçok örgüt görüş ayrılığından kaynaklanan ideolojik sürtüşmeleri şiddete vardırarak karşılıklı birbirlerinden adan vurdular.

12 eylül döneminden sonra bu yanlışları yapan kimi örgütler, yazılı bir özeletiri de bulunmalarına karşın, pratikte bu yanlışlarının ayırdına vardıkları izlenimi bıraktılar.

Kimiliri ise -özellik PKK- halk güçlerine karşı "ulusal devrimcilik" kimliği altında dayattığı şiddet politikasıyla bir-çok devrimci örgüt tarafından karşı-devrimci olarak algılanmasına neden oldu. PKK yıllarca bu açmazın sıkıntısını çekti. bir süreçten sonra bu tutumunun "özeleştirisini yaptı" Ne var ki özeleştirmeden anladığı, Onu halk güçlerine şiddet uygulamaya vardırarak siyasi anlayışın in kaynağına inmek olarak netleşmediği için, gösterdiği nedenler ML'lerce yeterli bulunmadı.

Bilindiği gibi PKK'nın sonra da "özeleştirisini" yaptığı bazı devrimci gruplara karşı giriştiği şiddet ve korucu ailelerine yönelen eylemlerin kaynağını kendi tabanlarındaki sosyal durumla açıklamışlardır. Siyasi örgütlülüğünü dokuyan Kürt bireylerinin, Kürt ulusunun feodal ve aşiretçi yapılarından ileri gelen kan davası

ve öç alma gibi alışkanlıklarını örgüt saflarına taşıdıklarıyla açıkladıkları bu hatalar, devrimci kamuoyuna bir özeleştirisi olarak sunuldu. ama, aslında ulusal mücadeleyi kitleler nezdinde zayıflatan bu politikalar, onun ulusal özelliğinden kaynaklandığını açıkça ifade etmediği sürece özeleştirisi eğiticilik değerini kazanmaz. Nitekim 12 eylül öncesi, olumsuzluğuna ilkin güven verici bir özeleştirisi yapmamasına karşın, bulunduğu noktada pratikte devrimci gruplara ve kendi içindeki çizgi mücadelesi taraflarına karşı güttüğü şiddet ve yok etme politikasını ancak bir süre durdurmakla başarılı olmuştur. Bu sürden sonra yine yakın bir zamanda örgüt içinde farklı görüşleri savunun bir çok insanı şiddet kullanarak öldürmüştür. Bu durum PKK ve benzer örgütler için kaçınılmaz olmakla birlikte asla, devrimci ve haklı bir durum değildir. Çünkü, ne örgütün sosyal yapısı ne de ideolojik yapısı devrimci olmayan şiddet yöntemini bırakmaya müsait değildir.

Her toplumsal örgütlenmenin belirli bir hiyerarşisi altında örülen örgütlülüğünün, herhangi bir biriminin zaman zaman o örgütün genel politikasıyla çelişen tutumlar sergilemesi hiçbir zaman olanak dışı tutulmaz; ama işte o örgütün gerçekten ne oranda politik tutarlılığa sahip olduğunun ölçütlerinden birisi de bu yanlışlarına karşı aldığı tutumla ölçülür. Yanlışlarına karşı sadece kamuoyuna "özeleştirisi" yapmakla yetindiği zaman ve örgütsel dokusunu bu zararlı davranışlardan arındıran ideolojik ve politik eğitime tutmadığı sürece ya gerçekten örgüt bilincine sahip değildir, ya da iktidar perspektii ve devrimi algılayışı sosyal tabanı itibarı ile proletaryanın siyasi ideolojik ve örgütsel ilkelelerinin dışında bir zeminde olduğu için, bu yanlışları tekrarlaması kaçınılmazdır. Devletin Mardin'deki bir cenaze törenine katılanlara terör estirerek onlarca Kürt emekçisini öldürmesine tepki olarak, Bakırköy'de bir mağazaya atılan molatof kokteyllerin, alış-verişe gelmiş ve devletin Kürt halkına uyguladığı katliamlarda hiç bir sorumluluğu olmayan insanların da öleceğini düşünmemek; işte proleter olmayan bir tarzda örgütlenmek ve Marksist bakış açısıyla motuf olmamaktır. Sonuç zulüm sahiplerinin teşhir edilmesi için yaratılan uygun bir fırsatın , zulüm görenlerin alehine çevrilmesiyle noktalandı. Faşizme kendini savunmak için, bulabileceği en iyi kozun on katı değerindeki bir koz yine ulusal mücadelenin taraftarlarınca verilmiş oldu.

Kendi içindeki farklı görüşleri yasaklamak, görüş ayrılığını örgütten ayrılmayla sonuçlandırarak öldürmek ve yanlış eylem anlayışıyla ulusal mücadele yürüten PKK, genel olarak çelişkileri özel olarak da halk arasındaki çelikileri yanlış ele almada birinci örnektir.

İkinci örnek Dev-Sol'dur.

Bu konudaki yanlışlığı iki örnekle vereceğiz.

Birinci örnekte doğru dersler çıkarmamızın epey zengin verisi vardır.

Yaklaşık bir buçuk yıl önce istanbul'da bir semtte DY taraftarı biri çevresine "DS içinde çelişkiler olduğu

ve Hürriyet gazetesinde çıkan bir haberi DS lehine yorumlaması" üzerine gelişir. Bu konuşmayı yapan kişi DS'ye göre 4, DY'lilere göre 7-8 kişi tarafından uyarılmaya, diğer tarafa göre de cezalandırılmaya gidilir. Sonuçta hangi amaçla gittikleri tartışmalı olarak kalan 4 kişi kretuar bıçağıyla yaralanır ve DS bu olayı "devrimcilerin canına kast biçiminde" yorumlayarak programlı bir saldırı başlatır.

"Devrimcilerin canına kast edenlerden hesap sor-mak ve devrimci teşhir" adını verikleri program; özellikle DY taraftarlarının bulunma ihtimalini olduğu yerlere gruplar halinde gidilerek, DY taraftarlarına "olayı savunuyor musun, savunmuyor musun?" sorusunu yöneltmenin yanısıra; DY'yi küçük düşüren "teşhir" konuşmaları yapılarak ve soru yönelttikleri insanlardan empoze ediciliğe karşı çıkanları döverek kampanyayı sürdürdüler. Bu kampanya sırasında Devrimci Gençlik Dergisi'nin basılması, Yıldız, Hukuk Fakültesi, üsküdar Halkevi, Eğitim, Maliyeciler Derneği gibi demokratik kitle kuruluşlarını da tahrik edici bir gidişle basarak yer yer taşlı sopalı, birçok insanın dövülmesini gerçekleştirdiler. Bu yanlış gidişin durdurulmasını isteyen birçok sosyalist dergi yazılı bir açıklamayla tarafları, kampanyayı dondurma ve sorunların eleştirilme-özelleştirme yoluyla çözülmesi çağrısına karşın, "Devrimci Sol Güçler" yanlış bir dayatmayla; dergilerin de kendi değerlendirmeleri altına imza atarak peşinen DY'yi suçlu görmeye götüren bir ısrarla gelerek başlat-tıkları "Teşhir" kampanyasını sürdürmekte devam ettiler.

Yukarıda anlatılan sürecin tamamlanmasından sonra "Devrimci Sol Güçler" birlikte konuşmayı, gelişmeleri diğer devrimcilerin bilgisine ve yorumlarına açmayı kabul ettiler.

"Ben bilirim, benim bildiğim doğrudur" anlayışının doğruluk ve haklılık adına insanı ne oranda yanlış anlayışlar savundurmaya götüreceğini görebilmek için, bu tartışmalarda "Devrimci Sol Güçler" den ilgili arkadaşların söylediğini olduğu gibi aktarmanın ilgi (!) çekeceğine inanıyorum.

İşte "teşhir kampanyası" insiyatifine sahip arkadaşın kendi etkinliğinin doğruluğunu ve haklılığını kanıtlamaya çalışırken söyledikleri:

"Belirli bir politika doğrultusunda hareket ettik, bu politika doğrultusunda insanlarımızı MÖTİVE ETTİK"

Soru: Nasıl?

"Anlatayım. Öncelikle DY'lilerin bulunduğu yerlere tek tek gittik. Olayı savunmuyorum. (Olay DY taraftarı birinin kendisini dövmeye geldiklerini söylediği Devrimci Sol Güçlerden 4 kişiyi kretuac bıçağıyla yaralamasıdır. DY taraftarı kişi "dövülmüeesnasında kendimi kurtarmak için yaptım. Yapmamalıydım ama o an başka birşey düşünemedim dediği olaydır.) diyenlere bir tavır almadık. Savunanlara devrimci tavır alındı. (dövüldü bn.) Çünkü bu olayı savunmak suçtu. Bu motivasyon esnasında cana kast'ı içeren bir tavır alma-

dık. Bu yönde motive olduk-motive ettik. Bir yere gidildiğinde arkadaşların elindeki araçları tek tek kontrol ettik, sopa dışında birşeyin bulunmamasına özen gösterdik... (Tavrımızın) "iki yönü vardı; ilki, özellikle DY'lilerin bulunduğu yerlerdi. iki tavır kondu. Birincisi spekülasyon ve devrimcilerin canına kast etşhir edildi. ikincisi bu insanların tavırları sorgulandı ve yer yer devrimci yaptırım uygulandı.

"Üsküdar Halkevine giderken ne olur ne olmaz diye yanımızda sopa getirdik. Bir arkadaşı dışarda sopaların başında beklesin diye bıraktık. Bizim getirdiğimiz sopalarla, dışarda sopaların başında bekleyen arkadaşımız dövdüler.

"Devrimci Gençlik Dergisine 20-25 kişi gidildi...

Sopa ile gidildi. Bildiri bırakıldı ve konuşuldu. Bize müdahale edildi. Bu karışıklık esnasında dergidekileri düzenli sağlamak amacıyla bir köşeye topladık"

"Devrimci Sol Güçler" bütün bunları kendi tutumlarının doğruluğunu savunma psikolojisiyle yapıyorlar. DY'lilerin durumu anlatırken söylediklerinin ne olduğu da tahmin edilebilir.

Yaşanan bu süreçte halk sınıfları arasındaki çelişkilerin, hak sınıflarının siyasi örgütlerine yansımış biçimi olarak iki devrimci grup ya da örgüt arasındaki çelişkilere yaklaşımda kullanılan pratik ve teorik üslupla, DS'nin çok yanlış, üstelik devrimciler arasındaki ilişkileri önemli oranda tahrip eden bir kavrayışa sahip olduğu ortaya çıkıyor. Ve sorunun gündemi boyunca tavırlarının özünü değil biçimini ön plana çıkararak yanlış savunmakta kuşku bile duymuyorlar. Neymiş efendim, bıçak, (kretuar) kesicidir, sopa kesici değildir. Öyleyse biri bıçağı, diğeri sopayı kullanarak birbirini boğazlayan iki kişi ya da iki gruptan sopa kullanan MASUMDUR. Bu yörüngenin dışına çıkıp o güzel suratların tepesindeki beyin havalandırılmadığı sürece de bu koşullanmayla yola koyulmuş kişi ve grupları kendine getirmek hayli zorlaşır.

Ama işin doğru yüzü de vardır:

Hiçbir saldırı önce ya da sonra başlatılmasına göre haklı ya da haksız değerlendirilemeyeceği gibi, saldırı araçlarından kretuar, bıçak ya da silah ile sopa ve taşın karşı karşıya konulmasıyla, sonuncuların her zaman "masumane" kast silahları olduğu da tescil ettirilemez. Herşeyden önce birbirlerine saldıran güçlerin niteliği yani toplumsal bir değişim ve dönüşüm sürecinde birbirleriyle olan ilişkileri esastır. Dostların mı yoksa düşmanlarını birbirine saldırmalarıdır, kaçınılmazdır, yoksa kaçınılabılır nitelikteki karşı karşıya gelişimidir. DY-DS arasındaki yaşanan fakat sonuçta, bütün devrimci kamuoyunun bitirilmiş olmasından sevinç duyduğu bu kötü örnek için sorular sorular, "bu iki devrimci örgütlenme birbirine dosttur, diğer devrimci sınıfların örgütleriyle dost oldukları, dost olmaları gerektiği gibi, "Bu saldırılardan kaçınılabilirdi" olarak yanıtlanır.

Düşünülmesi gereken ikinci nokta şudur: önemli

olan iki devrimci örgütlenmenin başlamaması gerektiği halde, başlamışsa; saldırı da kullanılan aracı, ateşli, kesici ya da ezici özelliği değildir. Hangi araç kullanılırsa kullanılsın nasıl kullanıldığı ve neyin amaçlandığıdır. Birileri silah kullanır, korunmak ve korkutmak amacıyla havaya ateş eder, kendisini öldürmeye gelenlere öldürtmez, ama karşısındakini de öldürmez. Kendini korur, karşısındakini de öldürmez, kendini korur, karşısındakini de korkutur. Fakat birileri de sopa kullanır karşısındakinin kolunu, kaburgasını kırar, beynini parçalar öldürür. Ya da başka eli sopalı karşısındakinin ne kolunu kaburgasını kırar; beynini parçalamaz da; 12 Eylül dönemi boyunca Metris'te, Mamak'ta ve Diyarbakır zindanlarında faşist cellatlarının devrimci tutuklulara uyguladığı biçimiyle "kaba etlerin dışında bir yere vurmayın" emri gereği yıllarca zulüm aracı olarak kullanılır.

Duyguların insanı yönlendirdiği bir atmosferin dışına çıkılarak mantığın emrine girildiğinde görülür ki, "Devrimci Sol Güçler" in bu olayda "biz sopa dışında bir aracın taşınmasına ve kafaya vurulmamasına özen gösterdik" düzeni sağlamak için köşeye aldıkları biçiminde ifaoe ettikleri yöntemleri, devrim karşıtı sınıfların köhnemiş cephaneliğinden hiss edilmeden alınan araçlar olduğu rahatlıkla görülür ve bu "savunmayı" yapanlara haklı olarak şu soru da sorulur: zaten kedilerinde bir "düzen" kurmuş olan Devrimci Gençlik çalışanlarını niçin "düzene" sokuyorsun, nasıl bir "düzen" e koyuyorsun, ne hakla?..

Kafasının dışındaki yerlerine Devrimci Sol Güçler'ce cana kast aracı olarak görülmeyen sopa ile vurulan insanlar kimdi? Üstelik bu "motivasyon" a karşın kafasının ve gözünün de kırılmasını engelleyemediğiniz, insanların çektiği acının, acı çektirene de bir haz vermediği kesin. Önemli olan siyasi mücadelenin onlarca çeşitlilikteki kılıç sırtı keskinliğinde acılarla, haksızlıklarla, kişilik hamuru yoğrulmuş, bunlara karşı savışı insanlık değerleri olarak şekillendirmiş bir siyasi örgütün, siyasi mücadele süresince, ÖNCELİKLE İNSAN'a onun yaratılışına ve yarattıklarına; toplumsal şekillendirmenin dışındaki yönüyle insana biçtiği değerlerin ne oranda dokunulmazlığının sağlandığını ve bunun içinde kendi payını bilince çıkarmasıdır. Bunun başardığı nokta ezilen sınıfların mücadeleleriyle yaratılan değerlerin de ezilenler ortaklığıyla korunduğu noktadır.

Olmayınca ne olur? Daha vahim hatalara, yanlışlara ve suçlara doğru yuvarlanma olur. Ve bir zamanlar Devrimci Sol'un efsanevi tanımlamasıyla "Gavun Ali" popülaritesinin, gücüyle görüş ayrılığına düştüğünde de, "düşmanla işbirliği yaptı" diye öldürülür ve devrimci bir eylem olarak da savunulur. Ama Ali Akgün'le aynı cezaevinde yatan çeşitli devrimci örgütlere mensup 200 tutuklunun bu olayla üzüntüye boğulmasının Dev-Sol'u düşündürmemiş olması; üstelik, suçlamalarını gerekçelendirmemeleri (şu ana kadar) , bu öldürül-

menin farklı görüşlere tahammülsüzlüğünün devrimci bir örgütün demokrasi anlayışında bıraktığı bir kan lekesi olarak kaldı.

Oysa Dev-Sol bilime, onun geliştirici anahtarı diyalektiğe inandığını söyleyen siyasi bir örgüttür. Teoride bunu söyleyen onlarca örgüt gibi.. Ama yüz teori bir pratik kadar güçlü değildir. Yanlış ya da doğru icra edilsin pratiğin ikna ediciliğinin önde geldiği bu olayla da bir kez daha kanıtlandı.

İnsan, güdülerinden kurtulmuş; bilincin, duygunun ve mantığın yönlendiriciliğine girmiştir. Hayvanların sabah otlamaya, akşam ahıra gelmesiyle, insanların bazen geç, bazen erken eve gelmesi zaman zaman kahveye, sinemaya gittikten sonra eve dönmesi, bazen az, bazen çok bazen de hiç yememesi, aynı zindandaki 10 tutukludan kiminin ölüm orununa yatması, kiminin bir süre destek vermesi, kiminin hiç katılmaması o kilit vurulamayacak bilinci ya da "bilinçsizliği" taşıdığı olmanın bir sonucudur.

Canlı organizmanın en diyalektik "nesnesi" olan insanı hangi güç cansız, değişmez görebilir. Diyalektiği kavramış hangi devrimci (Kişi-örgüt); boynundaki kutsal haccı kilisede bırakan; Sovyet iktidarının yaratıcısı, emperyalizm çağının Marks'ı dünya işçi sınıfının ölümsüz öğretmeni Lenin'i bu "dönüşünden" dolayı yadırgayabilir? Hangi marksist, Enver Hoca'nın, Kuruşçev'in, Buharin'in, Troçki'nin, Zinovyev'lerin, Marksizmden revizyonizme kayması karşısında cin çarpmışa dönmüştür?

Kimler Şemsi Özkan'ların, Çetin Altan'ların Razi-mov'ların ihanetini "kendinden menkul" bir yaradılıştan ibaret olduğunu; Devrimci örgütlerdeki amip bölünmenin, ya da birleşmenin; birinden diğerine iltihak eden birey trafiğinin "görünmez bir el" tarafından yönlendirildiğini söyleyebilir?

Hangi örgütsel ve askeri önlem bir bireyin benimsemediği bir politikayı ömür billah savundurabilir? Ya da hangi ölüm kalamına "ibret olsun" diye insanları düşünmekten inandığı şeyleri yaşamaktan, yaşama geçirmekten alkoyabilir?

Ölüm herşeyde etkili panzehirli bir "önlem" olsaydı ne olumlu mücadeleleriyle ölüme meydan okuyan Devrimci-Sol militanları, ne diğer Komünist devrimci militanlar olmazdı. Hatta ezen sınıf sonsuza değgin ezen; ezilen de, ezilen sınıf olarak kalır, ihanet gördüğü en lanetli cezadan dolayı bir daha yaşanmaz; ne devrimciler için habire örülen ilmikler, ne de tünelin özgürlük ucunda kurşun yediği için yeni firari türkülerini yazılmazdı.

Mao Zedung Düşüncesi, Pekin, Moskova Çatışması, Avrupa Komünizmi, Parçalanmış Sovyet "düzeni", "Yeni Dünya Düzeni" teorileri olmazdı. İşçi sınıfı Marksizmle, emperyalizm de Adam Smith'le yetinirdi.

Bu ülkede Mahir, Deniz olmazdı da sadece en doğru tahlilleriyle Kaypakkaya olurdu. Ya da diğerine

ve bir diğerine göre "en doğru" Mahir ve Deniz olurdu.

Ama işte insanın özelliği burada beliyor. Onun değeri onun doğasal canlılar içindeki üstünlüğü bu noktada büyüklük mertebesine oturuyor. İşte bu sonsuz çeşitlilikteki şeyleri tanımlayan yaratan değiştiren, yararlı kılan yararsızlaştıran özellikleriyle, hükmeden zekasıyla; yararlı ve zararlı zekasıyla insanın ürünüdür.

Askeri bir disiplin etrafında hepsini biraraya getirdiğinde, tek tip elbise giydirip boy sırasına soktuğunda, tek bir komutla ayakları aynı anda kalkan ve inen olarak kocaman bir güruha dönüştürülebilecek de insandır. Ama böyle bir durumda bile binlerin, yüzbinlerin ya da milyonların biraraya getirildiği gerçeğini ifade eden de insandır. **Tek tek olmak ve birarada olmak; yüz fikirle tartışmak, bir kararla hareket etmek de insana özgüdür.**

İşte düşünce ayrılığına karşı; ancak tükenmiş, çürümüş ve zorla hükmeden sınıfların kullandığı, şiddet gibi eğitici ve kazanıcı olmayan bir araca başvuran Devrimci demokrat örgüt ve bireylerin anlayamadığı şey bu İNSANI anlamamaktır. "Tanrı" bile; insanoğlunun sıradan doğa olaylarını anlayamamanın paniğiyle yarattığı; bilim ve mantık çağında yaşıyor olmamıza karşın milyarlarca insanın hâla inanmaya devam ettiği "ol deyince" var eden "olani" yok eden kudretine rağmen ve insanoğluna bütün aklın ve fikrin kendisi tarafından verildiğini söylerken "kendisine itaat etmesi" için yarattığı meleklerden birinin onun gücüne başkaldırmasını engelleyememiştir. Kendisine ilk ters düşen meleklerden birini; "şeytan"ı yaratmış olmanın sahipliği yine de onu kendine itaat ettirmesini başaramamıştır. Kendine inanmayan kullarını inandırmanın bir yolu olarak, cehennem gibi tüyler ürpertici bir işkence dünyasının betimleriyle dolu bir kitaba karşın onu reddetmeye götüren bilimin tanınmasını gelişmesini engellememiş, "şeytan icadı" teknoloji harikaları, onun müminleri tarafından da kullanılabilir hale gelmiş; sonsuz yaşam ayrıcalığına sahip o tanrıya da ömür biçilmiştir artık.

Onu yaratan insanken, onu tüketen de insan olmuştur. Önceleri insan kendindeki ikiliği keşfedememenin bilinçsizliğini "tanrı" ile gidirmişken şimdi kendindeki ikiliği farkederek, kendi "kudretini" keşfetmiş, doğanın yasalarına bu biçle hükmettikçe de tanrının kudretini tüketmiştir. Bilim çoğunlukta artık.

Engizisyon zulmünün dönen dünyayı "durdurmak" için, idam ilmiğinin karışışına getirdiği Galile'nin önce "dönüyor" dediği dünyanın dönüşü durdurulamadı. Ölüm korkusuna yenilerek "dönüyor" dediği dünya, o tarihi anda bile dönmeye devam etmiştir. Hatta Galile'nin idam sephasına bakarken ağzı "dönüyor" diye açıldığında bile beyni "dönüyor" diye haykırdı. Ama engizisyoncular bunu göremedi. Dünyanın döndüğü duyulmuştu artık Dünyanın dönüşünü keşfeden Galile'nin "dönmesi" bile bu gerçeği değiştirmede.

Şimdi çağdaş engizisyonculara rağmen "dönüyor" diyerek dönen Galile'ler azınlıkta, o gerçeği yö-

rüngesine tempo tutarak yürüyenler çoğunlukta'dır. Dünya dönüyor diyen Galile'ler çoğunlukta'dır.

Zira şimdi artık gümbürdeyerek karanlığı yaran şimşeklerin aydınlık merdivenlerindeyiz. İnsanlığın bilgisi de, diyalektik yöntemin keşfiyle gerçekleşin bir devrimle taçlanmış. Artık hayatın, olayların, sorunların neden ve sonuçlarını doğru yorumlamanın, yönlendirmenin ve insanlığın hizmetine sunmanın anahtarına sahibiz. Yönünü, geleceğin aydınlığına çevirenlere şiddet uygulamak, artık sadece geleceğin aydınlığına düşman olanların başvurduğu araçtır. Bu araç da sınıf damgalıdır. Daha öncesi bilgisizliğin ve bilincin denetimi ile terbiye edilememiş güdünün, bilinçlice seçilmemiş yöntemiydi şiddet.Şimdi; sınıfları ortadan kaldırmamanın tarihsel misyonunu algılayan ve onunla birlikte sınıf damgasını taşıyan tüm araç ve değerlere de, tarihin çöplüğünde yer ayıran devrimin savunucuları, geleceğin sosyal ve siyasal güçlerine zor kullanmazlar. Değil devrimle nicel farklılığa düşmeyi, bizlerle nitelik bir görüş ayrılığına düşsede hiç bir devrimci bu nitel düşünceye sahip herhangi bir burjuvayı bile kendisine karşı şiddet kullanmadığı sürece ona şiddet kullanmayı benimsemeyiz.

Zor sadece sınıf mücadelesinin bir aracıdır. Bunu da devrimci güçler seçmemiştir. Devrimci güçler, sadece kendisine "altınçağ" yürüyüşünün önüne, karşı devrimci güçler tarafından zor konduğu için, kendi ahlak ölçüleriyle çerçevesi çizilmiş bir zorla karşılık vermek zorunda bırakılmışlardır. Önemle altını çizmek gerekir. Karşı olduğumuz zor ile karşı karşıya bırakıldığımız zoru, altıtmek için benimsediğimiz sınıfsal zor'u birbirine karıştırmamak gerekir.

Bu yazıda karşı olduğumuzu ifade etmeye çalıştığımız zor; Halk sınıflarının, devrimde çıkarı olan, devrimin önder, temel, yedek ve müttefik sınıf ve güçleri arasında, bu sınıfların, bu sınıf örgütlerinin ve bu sınıf bireylerinin birbirlerine uyguladıkları; sonuçları ölüm, yaralama ve gerginlikle biten zordur.

Devrimin geniş şemsiyesi altında toplanan insanların farklı düşünmüş olmalarından ve bu düşüncelerini özgürce ifade etmelerinden endişe duymamak gerekir. Eleştirilmekten korkmak devrimci bir örgütü gericileştirir. Devrimin kendisini ve onun siyasi örgütlerini, içindeki ve dışındaki farklı düşüncelerin çatışması ilerletir ve olgunlaştırır. Sonucunda ayrılıklar ve ayıklanmalar olsa da eleştiri bizim yararımızdır. Eleştiri, birey ya da siyasi örgütün yanlışını doğruya çevirme olanağı verir. Kötü şeyleri iyiyeye çevirebileceği gibi bizden kopsalar da, bizi eleştirseler de doğruluğumuza eminsek onları kazanma, yanlış eleştiriye karşı eleştiriyeye; özeleştiriye çevirme imkanı verir. Eleştirinin özgürlüğü, inanmadığında yürüdüğü, rotayı değiştirebilme özgürlüğü gönüllülüğün zeminini pekiştirir. Gönüllüler birliğinde oluşmayan insanların birliği, devrimci bir örgütün birliğine dönüşemeyeceği gibi, çelikten bir disiplinle toplumu değiştirme gücüne de erişemez.

Dünyadaki Siyasi Duruma Proleter Devrimci Bakış

2

Ancak, Ortadoğu kendisine özgün, bir yığın çelişmeyle doludur. İlk başlarda anlaşılması bile oldukça güç bu çelişmelere "çözüm" diye dayatılan çözümsüzlükler, güç odakları arasındaki dalaşlara paralel yeni kimliklere bürünmüştür. Ülkeler özgülündeki sınıfsal çatışmalar, etnik odaklaşmalar ve ulusal baş kaldırışlar bölgeyi önemli bir çelişkiler merkezi olmaya yöneltmektedir.

Denilebilir ki, bugün Ortadoğu dünyadaki çelişmelerin çekim merkezi olma özelliğine sahiptir. (Eğer Yeni Demokrasi'nin 1989 Aralık sayısına bakılırsa, "Emperyalist Patentli Barış ve Yerküredeki Gelişmeler" başlıklı bu yazı, gerek Ortadoğu'daki çelişkiler ve gerekse de ABD'nin yeni manevraları bugün bizi doğrular biçimde ortaya konmuştur.) Filistin ulusal sorunu ve Kürt ulusal sorunu bölgede yeni yapılanmaları gündeme getirmiştir. "Körfez Krizi" ile başlayan süreçte, Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, bölgenin ilk sırasını alan sorun haline gelmiştir. "Körfez Krizi" ile başlayan süreçte Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, bölgenin sorunları içinde ilk sırayı almaya başlamıştır. ABD'nin bölgesel çıkarları doğrultusunda şekillendirilmek istenen Kürt ulusal kurtuluş hareketi,, Irak'ın yenilgisiyle tamamen ABD'nin güdümüne girmiştir.

IRAK

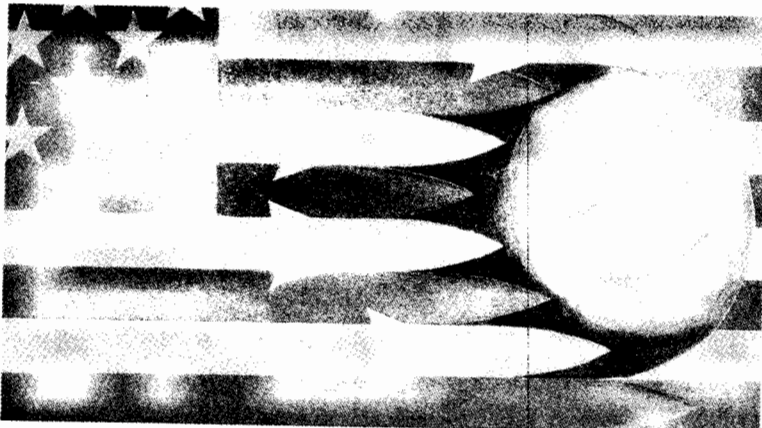
Askeri darbeyle iktidar koltuğuna oturan BAAS tarafından yönetilmektedir. İlk dönemler ulusal bir kimlikle ortaya çıkan BAAS, İngiliz emperyalistleri tarafından gelişmesi engellenen ulusal burjuvazinin sağcı kanadının kompradorlaşmasıyla bu niteliğini yitirip, Rus Sosyal-Emperyalistleri başta olmak üzere Fransa'nın güdümüne girdiler. Kral Faruk dö-

neminde İngiltere'nin bu sömürgesi, BAAS'ın iktidarı almasıyla RSE'nin bölgedeki önemli bağlaşıklarından birisi konumuna yükseldi. Askeri alanda tümüyle RSE'nin çıkarları doğrultusunda biçimlendirilen Irak, Şah döneminin İran'ı tarafından sürekli tehdit edilince, ABD'ye de göz kırpmaya başladı. İran'da şah yönetiminin devrilmesiyle yönetimi ele alan Şii hareketinin yayılmacılığını önlemek işi bu sefer Irak'a yüklendi. Şii hareketinin kendisi için de tehdit unsuru oluşturması, güçsüz İran'a Irak'ın yönelmesini, gündeme getirdi. Başta Fransa olmak üzere ABD ve bölgenin diğer gerici ülkelerince finanse edilen faşist Saddam yönetimi İran'a saldırdı. 8 yıl sürecek savaşta Irak önemli üstünlük sağlamasa da, emperyalist kesimlerce yalıtılmak isteyen İran yönetimi karşısında galep geldi. Ve İran, teslim olmak zorunda kalınca, Irak kendisine yüklenen set görevini başarıyla yerine getirmiş oldu. 8 yıllık savaş boyunca Irak askeri alanda

önemli bir potansiyele ulaşmıştı.

Ancak, askeri alanda önemli bir güç olan Irak, geçmişte ABD ve bölgedeki diğer ülkeler ile olan çelişkilerini yine ön plana çıkarmaya başladı. Geleneksel Arap-İsrail düşmanlığıyla sivrilen Irak, ABD'nin bölgedeki çıkarlarına yönelince yeni komplolar ha-

zırlandı. Bu sivri ucu törpülemek, İsrail'e yönelecek ciddi askeri varlığı çökertmek için "körfez savaşı" hazırlandı. ABD, RSE'nin çökmesiyle bölgedeki üstünlüğünü pekiştirmek, Batılı emperyalist güçlerin bölgedeki petrol gereksinimlerini denetim altına almak için Irak'a saldırdı. Askeri ve ekonomik alanda Irak önemli darbeler yiyerek susturuldu. Güçsüz Saddam yönetimine şimdilik razı ABD, Irak'taki Kürt ulusal kurtuluş hareketine oynamaktadır. Bölgede, petro-dolar bir Kürdistan yaratmanın peşindeki ABD, TC'nin önemli potansiyelinden dolayı şimdilik temkinli davranmaktadır. Diğer yandan, ABD-TC birliğinin bölgedeki tehdidini bilen Alman-

ya son zamanlarda Kürt ulusal kurtuluş hareketi ile yeni ilişkiler geliştirmiştir. Yeni hamilik görevini üstlenmenin peşindedir.

Irak'taki Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin de önemli bir geçmişi var. 60'lı yılların sonlarında Molla Mustafa Barzani önderliğindeki Kürt ulusal kurtuluş hareketi, 73 yılında İran Şahı'nın BAAS iktidarıyla uzlaşması sonucu yenilerek önemli bir güç yitimine uğradı. Barzani soluğu ABD'de alarak orada öldü. Yenilginin ardından başlayan süreçte Irak Kürdistan Demokrat Partisi bölündü. RSE yanlısı Talabani önderliğinde Kürdistan Yurtsever Birliği oluştu. İlk başlarda Talabani daha radikal çözümler önerince KYB önemli bir kitle desteğini arkasına aldı. Irak-İran savaşının sağladığı olanaklardan yararlanmaya çalışan Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi bir kez daha başarıya ulaşamayınca, İran'ın yenilmesi ertesinde, Irak'ın yoğun saldırılarına ve kitle katliamlarına uğrayınca diğer ülkelerde üstlenmeye başladı.(Suriye ve İran'da)

Irak'ta Kürt Peşmergeleri.

Körfez savaşının bitimiyle ABD tarafından kıskırılan Kürt ulusal hareketi, umudunu dış desteğe bağladığından bir kez daha yenildi. Kitleler halinde başlayan kaçışlarla tam bir dram yaşandı. Ve sonuçta, (önderliğin uzlaşmacı karakterinden kaynaklanan) Kürt ulusal kurtuluş hareketinin önderliği karşı-devrimci bir konuma büründü.

Hareketin önderliği ABD'nin tamamen güdümünde ve onun yönergeleriyle hareket etmektedir. Ulusal burjuvazinin uzlaşmacı karakteri onu bu hatta itmiştir. Kitle sel katliamların, önderliği böylesine bir yere sürüklediği gibi gerekçeler, sonucu değiştirmez. Bilindiği gibi, Türkiye'de de bir çok "ilerici", Kürt hareketinin ABD'ye yanaşmasını haklı ve zorunlu bulmuştu. Çünkü, Faşist Saddam rejiminin saldırılarından korunmanın yegane yolu buydu. böylesine bir saptamanın ilerici bir içeriği yoktur. Sorun, faşizm ve emperyalizm ikileminde taraf tutma zorunluluğu değildir. Sorun, emperyalistler arası bir çelişki de araç olarak kullanılıp kullanılmadığıdır. Zaten anti-emperyalist olmanın temel kriteri emperyalizmin bütününe karşı çıkmaktır. Emperyalistler arası çelişkidenden yararlanma adına başka bir emperyalist gücün güdümüne girmek de sonuçta emperyalizm ile uzlaşmadır. Bu anlamda da, Kürt ulusal kurtuluş hareketi anti-emperyalist niteliğe sahip değildir. O, bu niteliğini süreç içinde yitirerek emperyalistlerarası çelişmenin bir tarafı haline gelmiştir.

İRAN

1978 yılına değin ABD'nin bölgedeki en önemli askeri karakollarından biri olan İran, Şah yönetiminin devrilmesiyle birlikte yönetimi ele alan ulusal burjuvazinin sağcı kanadıyla, komprador burjuvazinin Avrupalı kanadı bölgedeki ABD'nin çıkarları için tehdit olmaya başladı. Diğer yandan, sağcı ulusal burjuvazinin etkinliğindeki islami hareketin bölgede önemli etkiler yaratmasından korkan ABD, Irak yönetiminin de aynı tehditle karşı karşıya oluşunu kullanarak Saddam yönetimini İran'a saldırttı. Set görevine talip Irak, savaşın ilk dönemlerinde askeri başarılar sağlasa da sonuçta küçük bir zaferle İran yönetimini dize getirmeyi başardı.

Savaş süresince uluslararası alanda ABD'nin saldırısına uğrayan İran'daki sağcı ulusal burjuvazinin iktidardaki kanadı giderek, cüzzati anti-emperyalist niteliğini yitirdi ve batılı güçlere bağımlı komprador bir konuma dönüştü. Humeyni'nin ölümüyle birlikte Hamaney'in önderliğini yaptığı bu kanat, Haşimi Rafsancani'nin denetimini ele geçirmesiyle tümüyle etkinliğini yitirdi. Haşimi Rafsancani bugün Batılı emperyalist güçlerin İran'daki siyasi temsilcisi

hitleri'dir. Şahın yıkılmasında önemli bir rol oynayan ve başta Fransa olmak üzere batılı güçlerin desteğindeki bu hareket Irak'ta üstlenmiş bulunmaktadır. Önemli bir askeri potansiyele sahiptir. Komünist hareket olarak İran'da mücadele yürüten İran Komünistler Birliği (İKB)Amol ayaklanması ermesinde aldığı darbelerle önemli bir güç yitirmiştir. Ser-

bedaran olarakta anılan İKB, bugün için önemli bir potansiyel olmaktan çıkmıştır. Aynı şekilde, bir zamanlar gençlik içinde önemli bir güç olan küçük burjuva nitelikli Halkın Fedaileri de aynı akibete uğruyarak mücadele arenasından çekilmişlerdir.

SURİYE

RSE'nin bölgedeki yarı-sömürgesi konumundayken, RSE'nin tarih sahnesinden çekilmesiyle birlikte batılı güçlerin denetimine giren Suriye, "Körfez Savaşı" sırasında gösterdiği "dostane tavır"la ABD'nin "teröristler listesinden" silinerek Lübnan'daki etki alanının genişletilmesiyle ödüllendirildi. "Müttefik güçlerin dostu"luğunu Irak'a karşı askeri güç seferber ederek gösteren Hafız Esad, hem uluslararası planda RSE'nin çöküşüyle içine düşüğü yalnızlıktan kurtulmak, hem de, İsrail'in işgal ettiği Golan Tepeleri'ni kurtarır umuduyla Ortadoğu'da "barışın teminatı"na dönüştü. "İlerici" H. Esad, ABD ile birlikte Irak'ın bombalanmasını ortak planlayıp yürütürken, diğer yandan da, Lübnan'da etkinliğini önemli derecede engelleyen General Mişel Aon'dan da pazarlıklar sonucu kurtulmuş oldu. Yıllardır, büyük Suriye hayalleriyle yanıp tutuşan Hafız Esad, Lübnan'daki egemenliğini de böylece pekiştirdi.

Ekonomik olarak güçsüz Suriye'deki faşist Saddam kligi, egemenliğini sürdürebilmek için halkın en küçük ekonomik istemlerini kanla bastırmakta-

Şeytan (Şah Rıza) gidince Melek (Humeyni) gelir" yazılı afiş. Ancak Humeyni'de halka karşı şeytan yüzünü hemen göstermiştir.

konumundadır. İran da başta Japonya olmak üzere Almanya'nın önemli siyasi ve ekonomik bir etkinliği vardır. Askeri alanda 8 yıllık savaş sırasında önemli darbeler yiyen İran yönetimi, Körfez savaşıyla önemli bir güç yitiren Irak'ın tasfiyesiyle giderek bölgenin güçlenen ülkesi konumuna yükselmiştir. Ortadoğu'da petrol yollarının ABD'ce denetimini kırmak için İran gibi bir ülkenin batılı güçlerce desteklenmesi, gelecekte İran'ın da taraf olduğu yeni bölgesel çelişmeler doğuracaktır.

İran'daki Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi Irak'takinin aksine daha devrimci dinamikleri içinde barındırması, İran'ın batı kesimindeki önemli bir bölgesinin devrimci güçlerce denetimini gündeme getirmiştir. Şah'ın yıkılışıyla birlikte Mahabat ve Sannandaj'da başlatılan Kürt isyanlarının mollalarca kanlı bir biçimde bastırılması ertesinde KOMALA önderliğinde Kürt ve İranlı demokrat devrimcilerin birleşmesi sağlandı. Diğer yandan, Kasımolo önderliğindeki KDP'nin emperyalistlerce kullanılması bu partinin önemli bir güç yitirmesine neden oldu. Bugün İran'daki Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi Irak'takinin tersine anti-emperyalist bir konumdadır. Bu bölgede İran'lı ve Kürt devrimcileri ortak bir mücadelede birleşebilmişlerdir. Halen, Mahabat başta olmak üzere, İran'ın batısında önemli bölgeleri kontrol edebilmektedirler.

İran'da diğer muhalif bir güç ise Halkın Müca-

dır. Kürt halkı üzerinde soy kırmacı bir politika izlenmektedir. BAAS sosyalizmi adı altında ülkenin zenginlik kaynaklarını yıllarca Rus Sosyal-Emperyalistlerine peşkeş çekerek, ülkesini kişi başına düşen GSMH ile bölgenin en yoksul ülkesi haline getirmiştir. Başta Suudi Arabistan olmak üzere bir çok ülkeye borçlu bir Suriye yaratılmıştır. Handedanlık yönetimiyle iktidar kendi denetimi altına girerken kardeşleri başta olmak üzere, bir çok hangedan mensubu büyük paralarla ülke dışında sefa sürmektedir. Dün RSE'ye gönüllü uşak olan Hafız Esad klığı, bugün başta Fransa olmak üzere batılı güçlerin denetimine girmiştir. Önemli askeri bir potansiyele sahip bu ülke, batılı güçlerin (özellikle Fransa'nın) Ortadoğu'daki önemli ileri bir karakolu olmaya adaydır. Er ya da geç İsrail ile olan çelişkisi batılı güçlerin yönergeleriyle çözüme kavuşacaktır. Hitler'in kaçan subaylarınca eğitilmiş "ilerici(!)" Suriye ordusu bundan böyle Lejyonların cephe gerisindeki gücü olacaktır.

LÜBNAN

İç çelişmeleri, etnik ayrılıkları ve tarihi geçmişiyle bölgedeki en ilginç ve anlaşılması zor ülkedir. Yıllardır diller ve dinler mozayığının yarattığı ayrımın emperyalistlerce kullanıldığı Lübnan uzun bir dönem varlığını ancak haritalarda sürdürdü. Kimin dost, kimin müttefik olduğunu anlamak bile olası değilken, "Körfez Savaşı" ertesinde "Yeni Dünya Düzeni" programı gereğince "merkezi yapısına" kavuşturuldu.

Uzun yıllar Osmanlı egemenliği altında kalan ve daha sonraları Fransız sömürgecileri tarafından işgal edilen Lübnan, müslüman ve Maron hristiyanlarından oluşan bir nüfusa sahip. Fransızlar döneminde ayrıcalıklı bir sınıf konumuna getirilen Maronlar, devletin ve ordunun önemli kademelerinde söz sahibi oldular. Başta Beyrut olmak üzere önemli ticaret merkezlerinin tek sahibiydiler. Ancak, İkinci Paylaşım Savaşı ertesinde bütün dünyayı saran sosyal-ulusal kurtuluş mücadeleleri Lübnan halkını da etkiledi. Yoksul müslüman kesimler mücadeleye atıldılar. Filistinlilerin de Lübnan'a yerleşmesiyle giderek güçlenen müslümanlar, orduyu elinde tutan Fransa yanlısı Hristiyan güçlerin saldırılarına uğramaya başladılar. İç savaş boyunca önemli bir potansiyel konumuna gelen Müslüman güçler, başta ABD ve RSE olmak üzere emperyalist güçlerin manevraları sonucu parçalandılar. Ve sonuçta, kimin kimle, düşman olduğunun bilmediği bir ülke ortaya çıktı.

Ülkedeki önemli güç odakları şunlardır. Suriye'nin direktifiyle hareket eden kesimler, Valid Cumblat'ın denetlediği Dürzi Sosyalist Partisi,

Velid CAMBULAD, Nabih BERRİ ile.

Nabi Berri'nin önderliğindeki Şii Müslümanları, Filistin Ret Cephesi vb. Fransa'nın desteklediği Maron hristiyanlarından Mişel Aon (daha sonra tasfiye edildi.) ülkenin İsrail ile sınır bölgesinde bulunan ve İsrail tarafından eğitilen Güney Lübnan Ordusu. Genelde bu biçimde sınıflandırılan bu güçlerin aralarında sağlanmış bir birliklik bulunmamaktadır. Örneğin Müslüman güçlerden N.Berri önderliğindeki kanat, çoğu kez Filistinlilere ve Dürzilere saldırdığı gibi, hristiyan güçler grubu ile M. Aon'un hristiyan ordusu arasında da çoğu kez silahlı çatışmalar çıkabilmiştir.

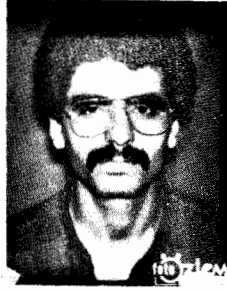
Suriye ülke üzerinde önemli bir etki gücü oluşturmuştur. "Körfez Savaşı" ertesinde Suriye ile yapılan pazarlıklar sonucu M. Aon tasfiye edilmiş, daha çok Fransa ve Suriye etkinliğinde bir yönetim oluşturulmuştur. M. Hosun önderliğinde "Yeniden merkezi otoriyeteye kavuşan" Lübnan'ın güneyi, halen İsrail'in işgali altındadır. Hayfa kesiminde bulunan sünni müslümanlar ise, daha çok Suudi Arabistan'ın etki alanında bulunmaktadırlar. "Barış Gücü" adı altında Kuzey kesimler tamamen Suriye'nin denetimine girmiştir. Lübnan KP'si Rus Sosyal Emperyalizmi'nin güdümündeyken, Rus Sosyal Emperyalizmi'nin çöküşüyle birlikte onlar da saf değiştirerek merkezi hükümetin bir kanadını oluşturmaktadırlar. Şimdilik sağlandı gibi görülen iç barış ve merkezi otorite" dünyadaki genel gelişmelere paralel tekrar bozulabilir. "Ortadoğu'nun Avrupai gelişmiş" bu ülkesinde her an dengeler değişebilir.

Sürecek

ALTINÇAĞA UZANAN YOLDA ÖLÜMSÜZLEŞTİLER

HÜSEYİN YILDIZ

Gümüşhane'nin Şiran kazası Çavlan köyünde dünyaya gelen Hüseyin YILDIZ, yoksul bir Kürt ailesinin çocuğuydu. İlkokulu köyünde bitirdikten sonra, ailesiyle birlikte İstanbul'da Kartal'a yerleşti. Ekonomik koşulları elvermediği için okula devam edemeyen Hüseyin, iş yaşamına çirak olarak tornacılıkta başladı. Bu çalışma onun gelecekteki siyasal yaşamının da nüvelerini içinde taşıyan bir temel oluşturdu. İyiyle kötüyü, sömürüyle sömürüleni, haklı olanla haksız olanı, örgütlülükle örgütsüzlük arasındaki farkı görerek, devrimci düşünceleri benimsedi. 1980 yılında devrimci saflarda mücadeleye gücü oranında katılarak, halkına ve toplumuna karşı duyduğu sorumluluğunu ispatladı. Henüz sınıf bilincini her yönüyle kavrayıp, onu bir yaşam biçimi haline getirmediği bir sırada 12 Eylül faşist diktatörlüğü yurdun dört bir yanında terör estirerek, can almaya başlıyordu. Bu dönemde işkenceler can alıyor, darağaçları kuruluyor, dağ başlarında, sokaklarda, yaşamını sürdürdüğü her alanda devrimciler, yurtseverler ve komünistlerin yanı sıra, insanım diyen herkes katledilmeye, işkenceye uğratılmaya, zindanlara doldurulmaya devam ediliyordu. İşte böylesi bir genel baskı ortamında sınıf mücadelesini henüz gerçek anlamıyla kavrayamamanın etkisiyle Hüseyin'de yurtdışına çıktı. (1981) Buna karşın, hiçbir zaman yüreğinde ve bilincinde bir kıvılcım olan devrim ateşine ters bir yaşamı benimsemedi. Bulunduğu yerde de bunu yaşama geçirmeye çalıştı. 1985 yılında yurtdışındaki siyasal çalışmalarından dolayı İsviçre'de tutuklanarak 20 ay hapisanede yattı. Cezaevi süreci onun kendisini geleceğe hazırlaması ve eğitmesinin de bir aracı oldu. Tek amacı, kendisini geliştirme ve ülkesine dönerek

mücadelenin en ön saflarında yerini almaktı artık... Bilinç düzeyi geliştikçe, bulunduğu yerin yanlış bir yer olduğunu farketti ve 1988'de yurda döndü. Avrupa'daki insanlar için düşüncesi artık şuydu: "Avrupa'da kalınarak devrim yapılmaz"

Hüseyin, silahların eleştirel gücüne olan inancıyla, bağımsızlık, halk demokrasisi ve sosyalizm kavgasında bir özgürlük savaşçısı olarak ön saflarda mücadeleydi.. Yaşamını, 2 Şubat 1990 Nazmiye çatışmasında 9 yoldaşıyla birlikte halkın ve devrimin çıkarlarını herşeyin üzerinde tutarak emeğin kurtuluş bayrağına isimlerini kanlarıyla yazdılar.

HÜSEYİN DEMİR

Hüseyin DEMİR, 1970 yılında sömürüye, zulme ve haksızlığa başkaldırarak, aynı tarihlerde devrimci mücadeleye katıldı. Hiç ar vermeksizin sürdürdüğü mücadeleye, 12 Eylül'den sonra gerilla olarak devam etti ve içinde yer aldığı hareketin bir önderi olarak 9 yoldaşıyla birlikte Nazmiye çatışmasında ölümsüzler kervanına katıldı.

ON'lar (Hüseyin DEMİR, Hüseyin YILDIZ, Erdoğan KARATAŞ, Yazgülü KILIÇ, Suna AY, Hıdır AKSAKAL, Emine AKYÜZ, Hıdır TOPÇU, Cemile SEVGİL ve ...) ülkemizde kurtuluşun silahlı Halk Devrimiyle gerçekleşeceğine olan inançlarıyla, Özgürlük meşalesini kırlarda tutuşturup, faşist diktatörlüğe karşı direnmenin sembolü olarak silah elde 2 Şubat 1990'da toprağa düştüler.

Şubat ayında şehit düşen, Hacı KÖSE, Nuray ERENLER, Ulaş BARDAKÇI, Ömer AYDOĞMUŞ, Cemal ÖZDEMİR, Cemal EREK, Mehmet MARAŞ, Ali Hüseyin AVCI, Hüseyin KARATAŞ, Ali ÇELİK, Kemal GÜNDOĞAN'ı ve tüm Devrim şehitlerini saygıyla anıyoruz.

NOT: Devrim şehitleri ile ilgili anıların, belgelerin, çeşitli bilgi ve fotoğrafların dergimize gönderilmesini rica ediyor, Altınçağ mücadelesi yolunda Onların anılarından, yaşamlarından, deneyimlerinden öğrenecek çok şeylerin olduğunu düşünüyoruz ve bize yardımcı olacağınızı umuyoruz.

'Türkiye'de bundan daha iyi hükümet olmaz' diyen Başbakan Demirel:

Demokrasinin gücünü göstereceğiz

Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'nün ilk basın toplantısı

İnönü: Zamlar devam etmeyecek

Türk-İş Başkanı Yılmaz'la görüşen Başbakan, "Vaatlerden vazgeçmeyiz" dedi

Demirel: "Mayın tarlasındayız"

Başbakan Demirel ABD'li işadamlarına "Gelin görüşelim" çağrısı yaptı

Asgari ücret
avuç için

Ekonomik paket ve fırsat

Zamlar serbest hırakadı

ENELKİRMAY BAŞKANI, CUMHURBAŞKANI VE BAŞBAKAN'I

Koç'tan
Demirel'e
nizli mektup

Operasyon ve olumsuz
Kuşaklar
kaldırılmadı

Masum insanlar taranıyor edeceğimiz İnfaza ve kayıplara karşı yürüdüler İnsan haklarına 'sempati'

Emniyet Genel Müdürü, İstanbul'daki polis sayısının beş yıl içinde 50 bine çıkacağını söyledi

İstanbul'a polis akını

Kadıköy Cumhuriyet Savcılığı, 19 Mayıs 1991 tarihinde bir eve döbelenen ve Harice Dilek Arslan ile İsmail Oral'in ölümüyle sonuçlanan operasyonla ilgili olarak 12 emniyet görevli hakkında dava açtı.
İddiaziminde evin sarılması nedeniyle Arslan ve Oral'in kayma ihtimalini bulunmadığı belirtiliyor ve sonuç olarak cinayetleri mümkün olduğu kadar ilgili yasaları belirlediği hükümlerle suçlanırlar denildiği öne sürülüyor.

44 faili meçhul cinayet

AKBAG KÖYÜLLERİNDEN SUÇLAMA

Bizi saman
vemeğe zorladılar

İssizler 'artist' olacak

Otomotiv sanayicilerine göre bu vergilerle otomobil almak çok zor

İkinci anahtar kör kuyuda Eylemci memura polis dayığı

Güneydoğu raporu:
Meçhul katiller
ölüm saçıyor

CUMHURİYET (Ankara - Güneydoğu Anadolu) da son aylarda meydana gelen kayıp ve faili meçhul öldürme olaylarının sayısı 30'u aştı.

İstanbul Haber Servisi - Mahkemeler bu hafta başında polis tarafından düzenlenen operasyon sırasında öldürülen İsmail Cengiz Gömrek'in ailesi, operasyonu önüne sonuçlanmasında her çok yüksek uyarılarını ortaya çıkardığını öne sürerek olayın aydınlatılmasına katkıda bulunmasını istediğini beyan etti.

Başbakan Demirel: 'Allah betlerinden saklasın'

"Demokrasinin Gücü"nden zulmetmeyi
anlayan siyasi iktidardan umut
beklenemez.

Gün, yaşamın sürdüğü her alanda Yeni
Demokratik Türkiye yaratma kavgasına
katılma günüdür.